Videncentret
Bolius

Realdania

Danskerne i det byggede miljø

– en spørgeskemaundersøgelse
foretaget af Kantar Gallup for Videncentret Bolius og Realdania

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

for data
for deling
for tidens tendens

Introduktion

Forord

Denne publikation er den sjette udgave af undersøgelsen "Danskerne i det byggede miljø", udarbejdet af den filantropiske forening Realdania og Videncentret Bolius.

Formålet med undersøgelsen er at belyse boligens betydning for vores hverdag og livskvalitet. Derudover afdækker undersøgelsen også, hvor tilfredse vi i Danmark er med vores naboskab, hvor glade vi er for vores lokalområde, hvordan vi vedligeholder og ombygger vores hjem, hvordan vi indtænker bæredygtighed i hjemmet samt hvilke glæder og bekymringer, boligen giver os.

Dette års udgave viser desværre et fald i danskernes livskvalitet, som bekræfter den negative tendens, vi har set hen over de seneste år. Under coronakrisen viste undersøgelsen et forventet fald, mens vi så en lille stigning i livskvaliteten sidste år. Desværre viser dette års undersøgelse igen en nedgang og tendensen er derfor nedadgående i den 6-årige periode, hvor vi har målt danskernes oplevede livskvalitet.

Særlig udfordret er storbyerne og forstadskommunerne med mange etagebyggerier i boligkvartererne. Her ser de sociale bånd i form af godt naboskab og tryghed ud til at halte efter mange mindre byer og landområder. Undersøgelsen viser også en stor forskel på, hvordan vi indretter vores byområder. Hvis der er gårdmiljøer, fælles tagterrasser eller andre semiprivate fællesarealer, så er naborelationerne betydeligt stærkere, og tilfredsheden med boligen højere. Det giver optimisme i forhold til at kunne styrke de bynære lokalområder ved at gentænke livet lige uden for lejligheden.

Krigen i Ukraine og den kraftige inflation slog voldsomt igennem i sidste undersøgelse. I år er bekymringen for stigende energipriser stadig markant og igen den største bekymring blandt både boligejere og lejere. Men det går den rigtige vej, idet denne bekymring trods alt er faldet noget.

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.399 repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år. Data er indsamlet af Kantar Gallup i 2023.

God læselyst!

Jesper Nygård
adm. direktør, Realdania

Indholdsfortegnelse

1. Danskernes livskvalitet, side 5
- Livskvalitet set over tid
- Livskvalitet fordelt på geografi

2. Boligens betydning, side 13
- Tilfredshed med boligen
- Det optager boligejerne

3. Det bekymrer danskerne, side 25
- Overblik over bekymringer
- Det bekymrer boligejerne
- Det bekymrer lejerne

4. Naborelationer, side 41
- Overblik over naborelationer
- Naborelationer og livskvalitet
- Tryghed omkring boligen

5. Oplevelse af lokalområdet, side 55
- Valg af bopæl
- Lokalområde og livskvalitet

6. Boligens sundhed og indeklima, side 67
- Overblik over indeklimaproblemer
- Forebyggelse og forbedringer
- Indeklima og livskvalitet

7. Energirenovering og bæredygtighed, side 77
- Motiver og barrierer
- Energirenovering

8. Boligforbedringer, side 97
- Brug af håndværkere
- Bæredygtige byggematerialer

9. Corona og det byggede miljø, side 115
- Under/efter coronakrisen

10. Metode, side 121
- Oversigt over variable

Kapitel 1

Danskernes livskvalitet

Danskernes livskvalitet – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes oplevede livskvalitet.

Kapitlet gennemgår udviklingen over tid og ser på livskvalitet ud fra køn, alder og geografi.

Ser vi henover årene fra 2018 til i dag, så er der tale om en markant fald i danskernes livskvalitet.

Vi havde forventet et fald i forbindelse med coronapandemien og de begrænsninger, der fulgte heraf.

Men generelt ser tendensen ud til at være faldende.

Kapitlet viser bl.a.:

- Danskernes livskvalitet har været faldende de seneste år. Det er bekymrende at konstatere et markant fald i danskernes livskvalitet over tid.
- Kvinder har en lidt højere oplevet livskvalitet end mænd og forskellen er øget i dette års måling.
- Generelt set stiger livskvaliteten med alderen, således at særligt de 50+ oplever en højere livskvalitet end de yngre aldersgrupper.
- Der er en stærk korrelation mellem oplevet livskvalitet og ens egen vurdering af økonomi i forhold til lokalområdet. Hvis man oplever sin egen økonomi som værende bedre end gennemsnittet for lokalområdet, har man ofte en højere oplevet livskvalitet.
- Mens man i mange lande finder, at livskvaliteten er størst i de store byer og hovedstaden, så er det omvendt i Danmark. Her finder vi størst oplevet livskvalitet i de små byer og på landet.
- Ringkøbing-Skjern, Hørsholm og Bornholm topper listen over kommuner, hvor den oplevede livskvalitet hos borgerne er højest.

Danskernes livskvalitet

– Oplevet livskvalitet over tid

Siden 2018 er der årligt spurgt ind til danskerns oplevede livskvalitet på en skala fra 0-10, hvor 10 er højest mulige livskvalitet.

Livskvaliteten blandt danskerne havde det højeste niveau i 2018, og fra da af har den været faldende frem til 2022, hvor den steg markant.

I den seneste undersøgelse falder danskernes oplevede livskvalitet igen og lander på 7,17.

Ser vi bort fra 2021, hvor coronapandemien formentligt spillede kraftigt ind på det lave gennemsnit på 7,05, så har vi en markant og støt faldende oplevet livskvalitet i Danmark i perioden 2018-2023.

Danskernes oplevede livskvalitet:
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

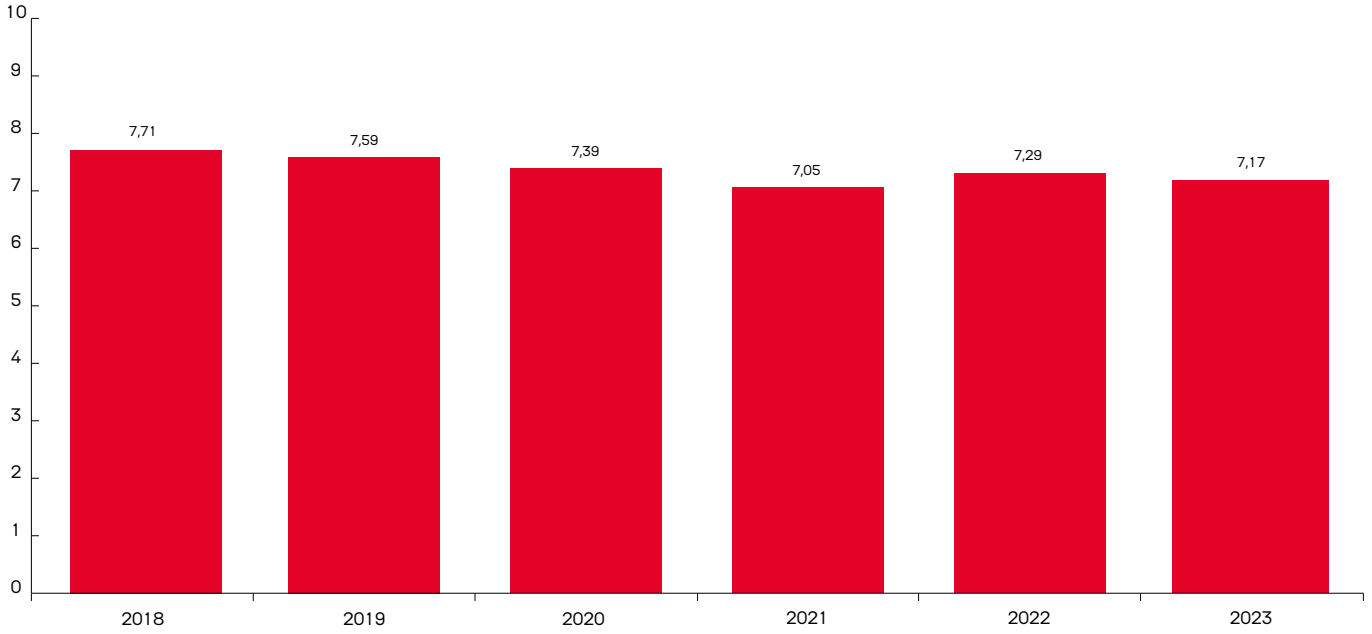

Base: Fuld, n = 7.399

Danskernes livskvalitet

– Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på køn og alder

Med udgangspunkt i baggrundsvariablene køn og alder fremgår det, at kvinders oplevede livskvalitet er en anelse højere end mænds.

Selvom udviklingen har fulgt samme takt for både mænd og kvinder, så er faldet i livskvalitet fra 2022 til 2023 større for mænd end for kvinder.

På aldersparametren er der en øget oplevet livskvalitet i takt med en stigende alder.

Således oplever den ældre del af befolkningen en højere livskvalitet end den yngre del.

Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på køn.
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

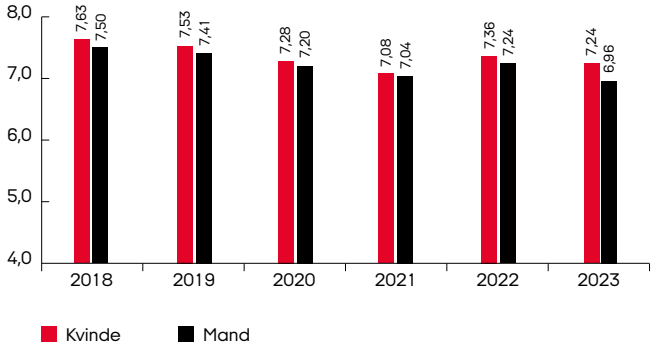

Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på alder.
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

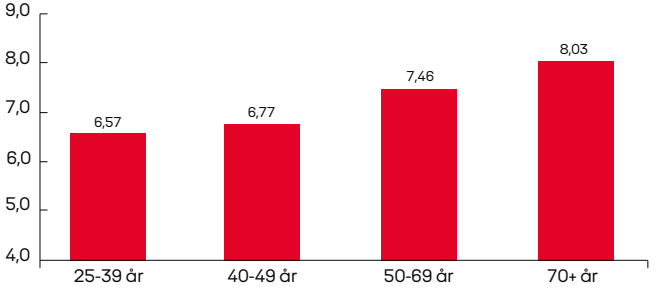

Base: Fuld, n = 7.132

Danskernes livskvalitet

– Livskvalitet krydset med økonomi og civilstand

Ser vi på danskernes oplevede livskvalitet og deres civilstand, er der markant forskel på om man bor sammen med sin kæreste/ægtefælle, eller om man bor for sig selv. Til gengæld er forskellen mellem at være single og at være i forhold uden at bo sammen relativt lille.

Ser vi på økonomi er der markante forskelle.

Spørgsmålet afdækker respondentens vurdering af sin egen økonomiske situation sammenlignet med lokalområdet.

Det viser en meget tydelig nabolagseffekt, hvor der afrapporteres markant højere livskvalitet for dem, der har en økonomi, der vurderes på niveau eller bedre end lokalområdet generelt.

Oplevet livskvalitet krydset med civilstand.
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

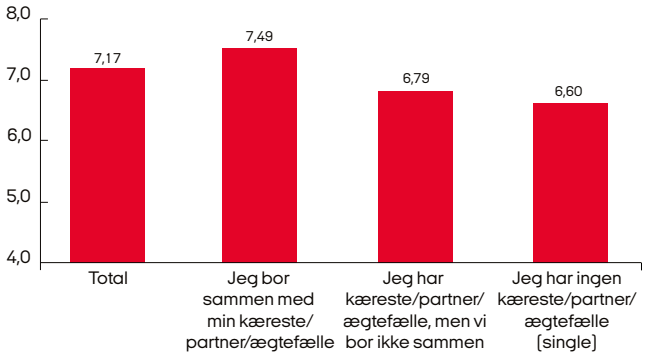

Oplevet livskvalitet krydset med spørgsmålet: Tror du at din økonomi er bedre eller dårligere end andres økonomi i lokalområdet?
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

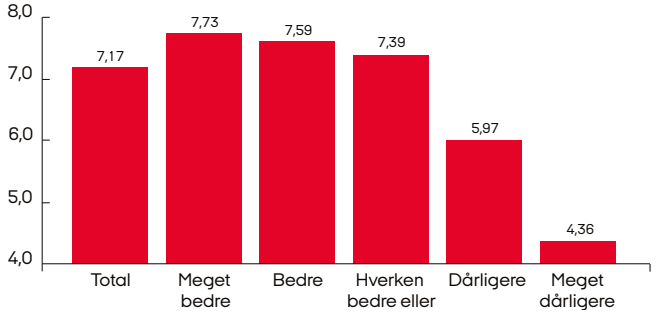

Base: Fuld, n = 7.399

Danskernes livskvalitet

– Danskernes livskvalitet fordelt geografisk

Som det fremgik af indledningen, er den oplevede livskvalitet faldet i 2023 i forhold til 2022.

Det gør sig gældende inden for alle regioner. Den oplevede livskvalitet er faldet, både når vi ser på ændring ift. sidste år og tendens i perioden.

Lavest er den oplevede livskvalitet i Region Hovedstaden og højest i Region Nordjylland.

Det største fald i livskvaliteten fra 2022 til 2023 er at finde blandt dem, der bor i Region Sjælland, der er tilbage på niveau med 2021, der var præget af coronapandemien.

Tages udgangspunkt i urbaniseringsgraden, finder vi, at livskvaliteten er højest på landet og i byer med op til 50.000 indbyggere, mens den er lavere i de store byer og i hovedstadsområdet.

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden? Fordelt på region. (Tal som gennemsnit på en skala fra 0 til 10)

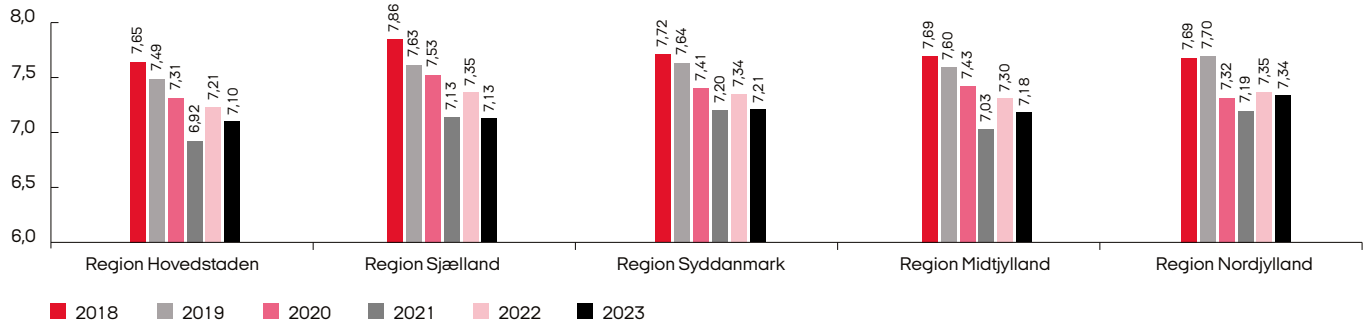

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden? Fordelt på urbanisering. (Tal som gennemsnit på en skala fra 0 til 10)

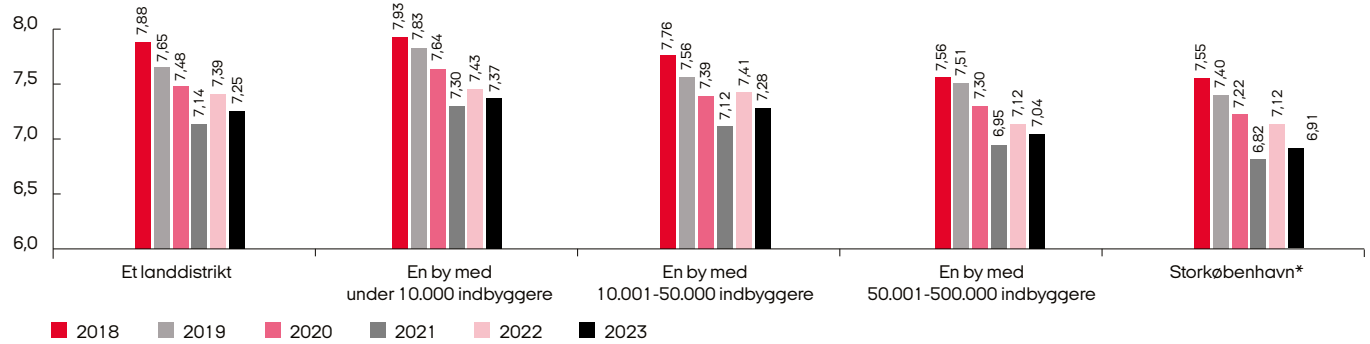

Base: Fuld, n = 7.399
* København + omegnskommuner

Danskernes livskvalitet

– Livskvalitet fordelt på kommuneniveau

Ser vi på, hvordan den oplevede livskvalitet fordeler sig på kommuneniveau, så er det først og fremmest tydeligt, at livskvaliteten er meget jævnt fordelt i landet med relativ lille forskel på top og bund.

Der er en tendens til, at de største byer ligger i bunden, herunder både Århus og København, mens toppen er præget af mellemstore bykommuner samt en række forstadskommuner i pendlingsafstand til større byer.

Oplevet livskvalitet fordelt på kommuner 2021-2023. (Tal i pct.)

TOP 15:	Kommune	Andel
1.	Ringkøbing-Skjern	7,78
2.	Hørsholm	7,75
3.	Bornholm	7,72
4.	Helsingør	7,72
5.	Billund	7,71
6.	Solrød	7,71
7.	Jammerbugt	7,61
8.	Mariagerfjord	7,59
9.	Lemvig	7,59
10.	Lejre	7,57
11.	Stevns	7,57
12.	Nyborg	7,55
13.	Furesø	7,55
14.	Vesthimmerland	7,52
15.	Dragør	7,52

BUND 15:	Kommune	Andel
84.	Odsherred	7,00
85.	Norddjurs	6,99
86.	Svendborg	6,98
87.	Gladsaxe	6,96
88.	Køge	6,95
89.	Lyngby-Taarbæk	6,95
90.	Nordfyn	6,92
91.	Ishøj	6,92
92.	Århus	6,89
93.	Rødovre	6,85
94.	Lolland	6,81
95.	Vallensbæk	6,79
96.	Sorø	6,78
97.	Faxe	6,77
98.	København	6,77

Base: 21.659 respondenter
Note: Opgørelsen er baseret på et glidende gennemsnit af tre års undersøgelser (2021/23) for at øge antallet af respondenter.

Kapitel 2

Boligens betydning

Boligens betydning – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes syn på deres boliger. Kapitlet viser, hvad boligen betyder for danskerne, og hvad der specifikt optager boligejerne.

Kapitlet viser bl.a.:

- Samlet svarer 55,7% af danskerne, at de er tilfredse med deres bolig.
- Den oplevede tilfredshed med boligen er på niveau med tilfredsheden med de sociale relationer til familie, venner mv.
- Beboere i etageejendomme er fortsat dem, der er mindst tilfredse med deres bolig.
- Der er en sammenhæng mellem boligens størrelse, og hvorvidt danskerne er tilfredse med deres bolig. Jo større boligen er, desto større er tilfredsheden. Det gælder både blandt beboere i huse og beboere i etageejendomme.
- Generel vedligeholdelse fortsætter med at være det, der optager de danske boligejere mest. Det er især de ældre boligejere, der er optaget af vedligehold.
- De yngre boligejere er i højere grad optaget af større til- og ombygninger og boligøkonomi.

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, sammenholdt med andre områder

Blandt danskerne rangerer den generelle tilfredshed med boligen på niveau med tilfredsheden med de sociale relationer til familie, venner mv., men under tilfredsheden med nabolag og lokalområde.

Tilfredsheden med boligen er højere end danskernes tilfredshed med deres helbred og deres økonomiske situation.

Hvor tilfreds er du med...? (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

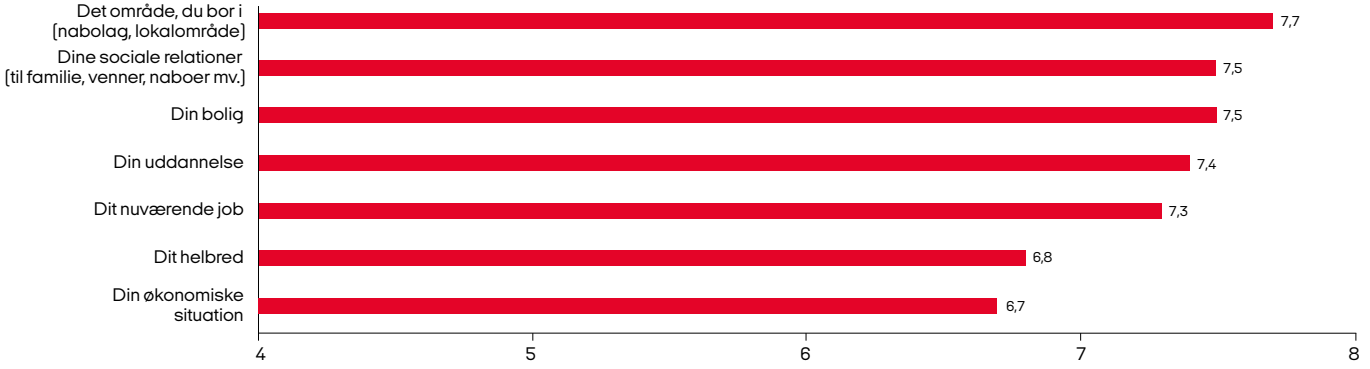

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på antal år i boligen og ejerforhold

Der er ændret en anelse i spørgsmålsformuleringen i forhold til de foregående år. Nu spørges der til tilfredshed med sin bolig, tidligere er der spurgt ind til boligens betydning for den oplevede livskvalitet.

Det ændrer dog ikke på selve niveauet for svaret i forhold til de foregående år. Alt i alt svarer 55,7% af danskerne, at de er tilfredse med deres bolig. Det er blandt dem, der har boet i længst tid i deres nuværende bolig, der er størst tilfredshed med deres bolig. Således svarer 68,3% af dem, der har boet i deres bolig i mere end 20 år "meget tilfreds".

En opsplitning på ejerform viser, at det især er blandt boligejerne, man finder dem, der er mest tilfredse med deres bolig. Tilfredsheden er lavest blandt dem, der bor i lejebolig.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Andel, der svarer "meget tilfreds" fordelt på antal år i nuværende bolig. (Tal i pct.)

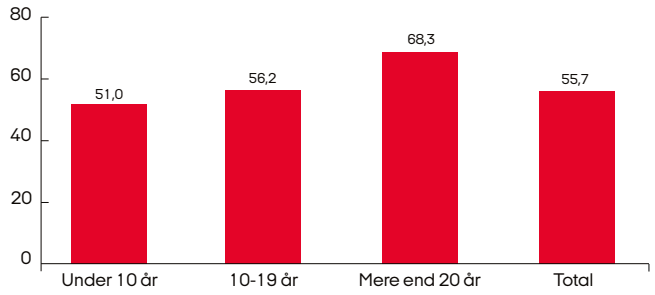

Hvor tilfreds er du med din bolig? Andel, der svarer "meget tilfreds" fordelt på ejerforhold. (Tal i pct.)

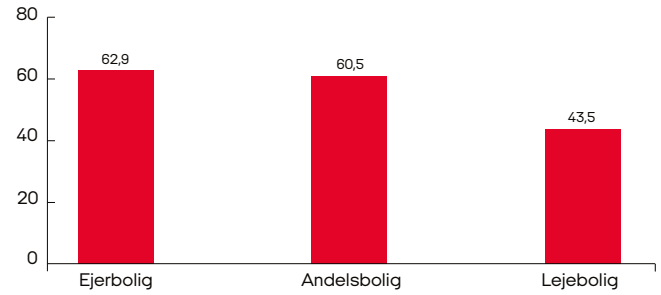

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på boligtype

Beboere i hus, villa eller parcelhus samt dem, der bor på en landjendom svarer i højere grad, end dem der bor i etageejendom, at de er tilfredse med deres bolig.

Spørgsmålet er som nævnt ændret en anelse i forhold til de foregående år, men til trods for det, var det samme svarmønster, vi så i tidligere undersøgelser.

Beboere i etageejendomme er fortsat dem, der er mindst tilfredse med deres bolig.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Fordelt på boligtype. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

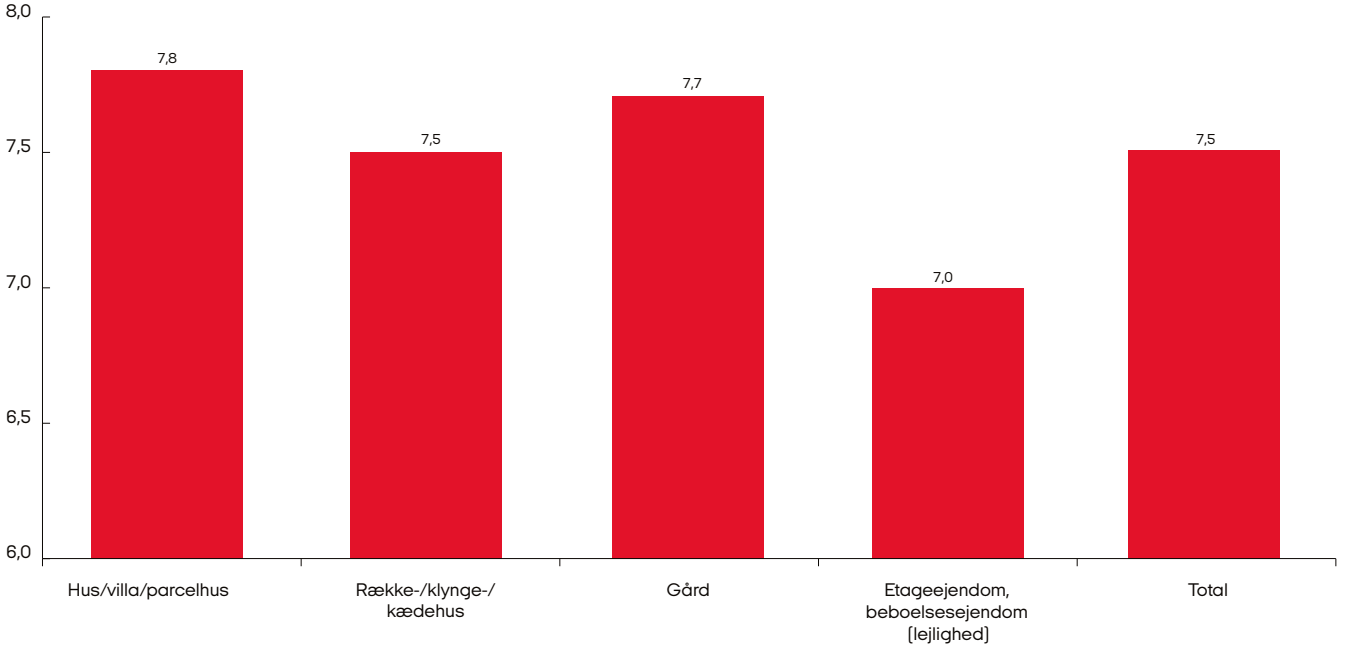

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på hustype

Set på tværs af hustyper, er tilfredsheden med boligen generelt høj.

Især dem, der bor i funkisvilla/bungalow, oplever høj tilfredshed med boligen.

Dem, der bor i byhus, er i mindre grad end andre, tilfredse med deres bolig.

Dette har været et typisk svarmønster gennem årene.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Fordelt på hustype. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

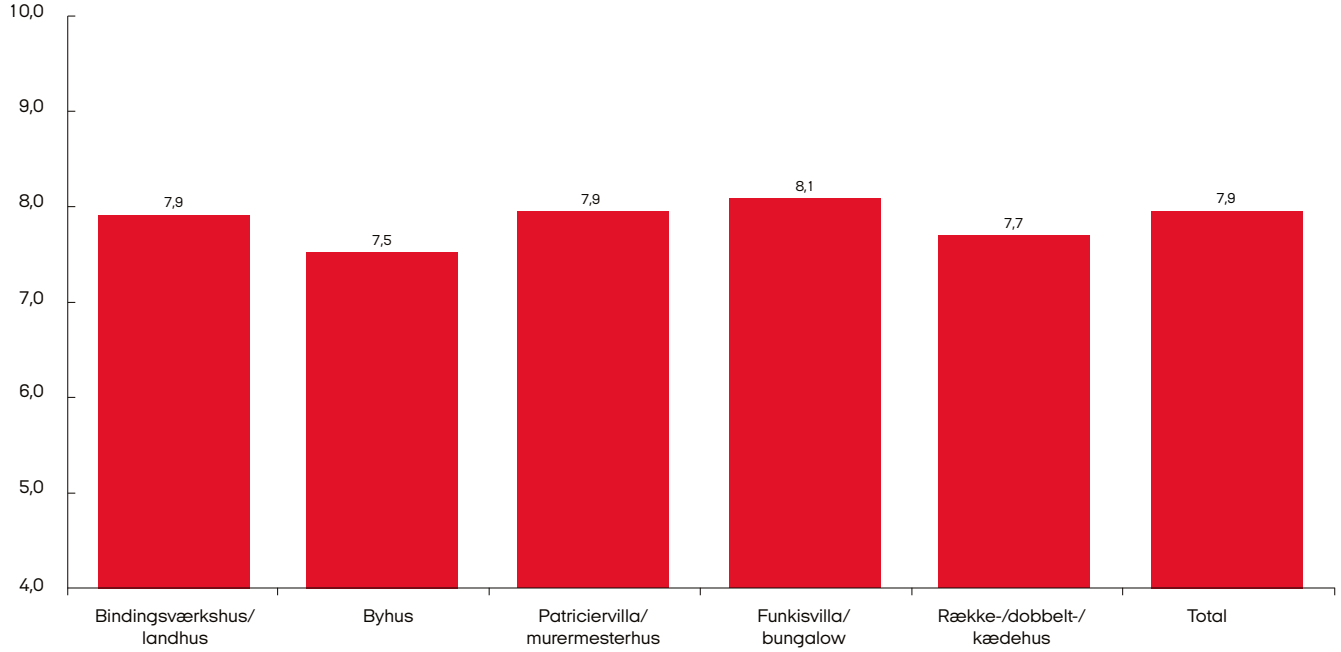

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård), n = 3.894

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på etageejendomme ud fra ejendommens alder

Vi har på de foregående sider set, at dem der bor i etageejendom, også er dem, der i mindst grad er tilfredse med deres bolig.

Undersøgelsen viser, at der er forskel på svarene afhængig af, hvor gamle ejendommene er.

Blandt dem, der bor i de ældste etageejendomme opført før 1920, og dem der bor i de nyere etageejendomme, opført efter år 2000, finder man i højest grad dem, der er tilfredse med deres bolig.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Fordelt på etageejendomme. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

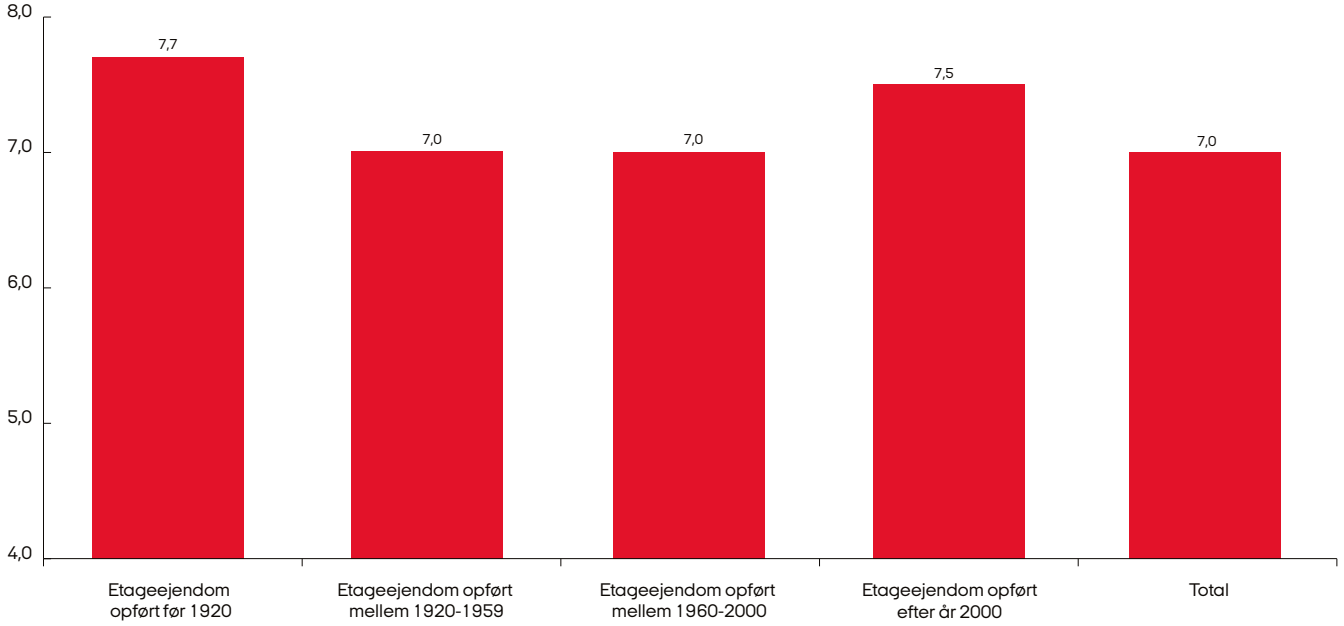

Base: Etageejendom, n = 2.443

Boligens betydning

– Boligens størrelse

Der er en sammenhæng mellem boligens størrelse, og hvorvidt danskerne er tilfredse med deres bolig.

Jo større boligen er, desto større er tilfredsheden.

Denne tendens går igen i de tidligere undersøgelser.

Ændringen i tilfredsheden er størst, når man går fra boliger under 50 m² og op til boliger på 50-74 m².

Tilfredsheden øges konsekvent, også efter boligstørrelser på 100 m² eller mere.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

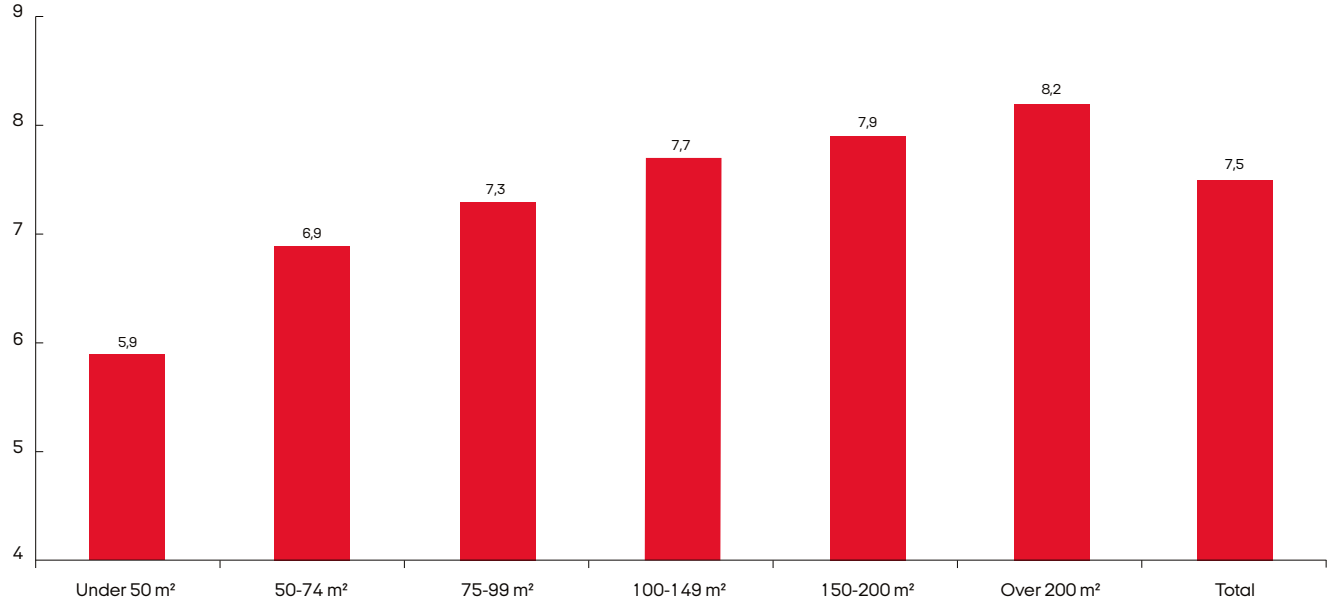

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på boligens størrelse i hus, villa, række-/ klyngehus eller landejendom

Ses på dem, der bor i hus, villa, række-/ klyngehus eller landejendom, finder man ligeledes sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen.

Desto større boligen er, desto større er den oplevede tilfredshed med boligen.

Det er blandt dem, der bor i huse under 100 m², at tilfredsheden med boligen er mindst.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen. Fordelt på boligens størrelse blandt boligejere der bor i hus, villa mv.
(Gennemsnit på en skala fra 0-10)

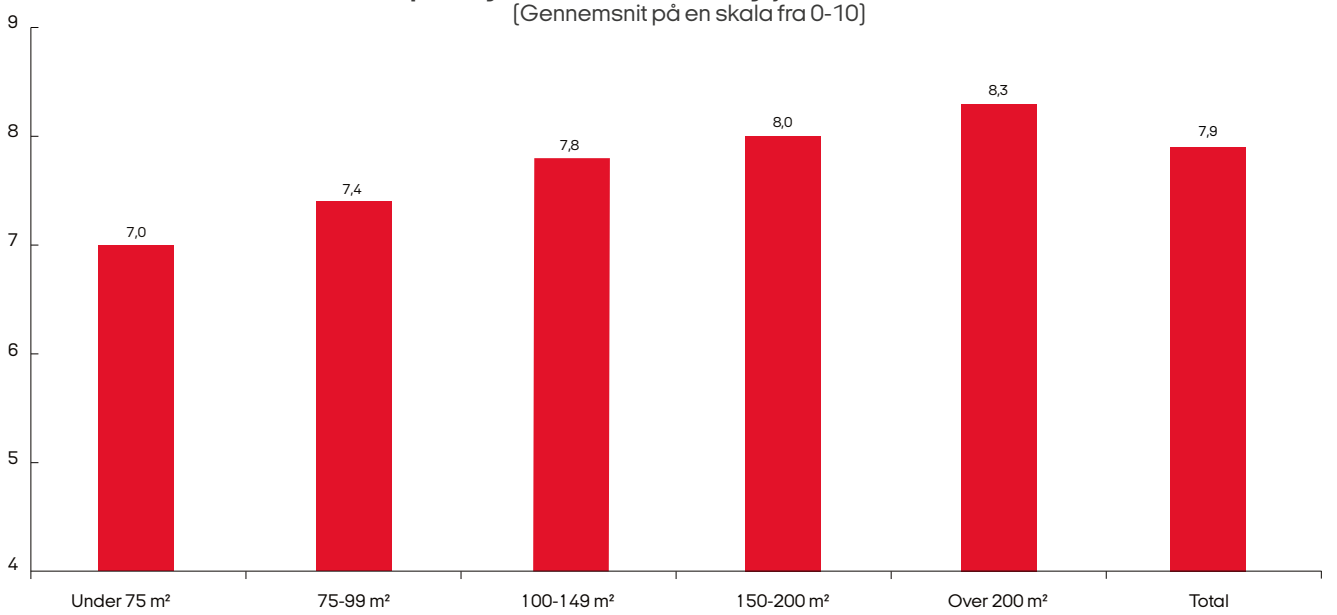

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård), n = 3.894

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på boligens størrelse i etageejendomme

Også blandt dem, der bor i etageejendom, finder man samme sammenhæng, som vi så på forrige side – desto større bolig, desto større tilfredshed.

Især blandt dem, der bor i de helt små boliger, er tilfredsheden lille.

Derefter stiger niveauet, når man bevæger sig op i boliger, der er 50 m² eller mere.

Obs: af hensyn til stikprøvestørrelse, er lejligheder på 100 m² eller mere samlet i en gruppe.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen.
Fordelt på boligens størrelse blandt personer, der bor i etageejendom. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

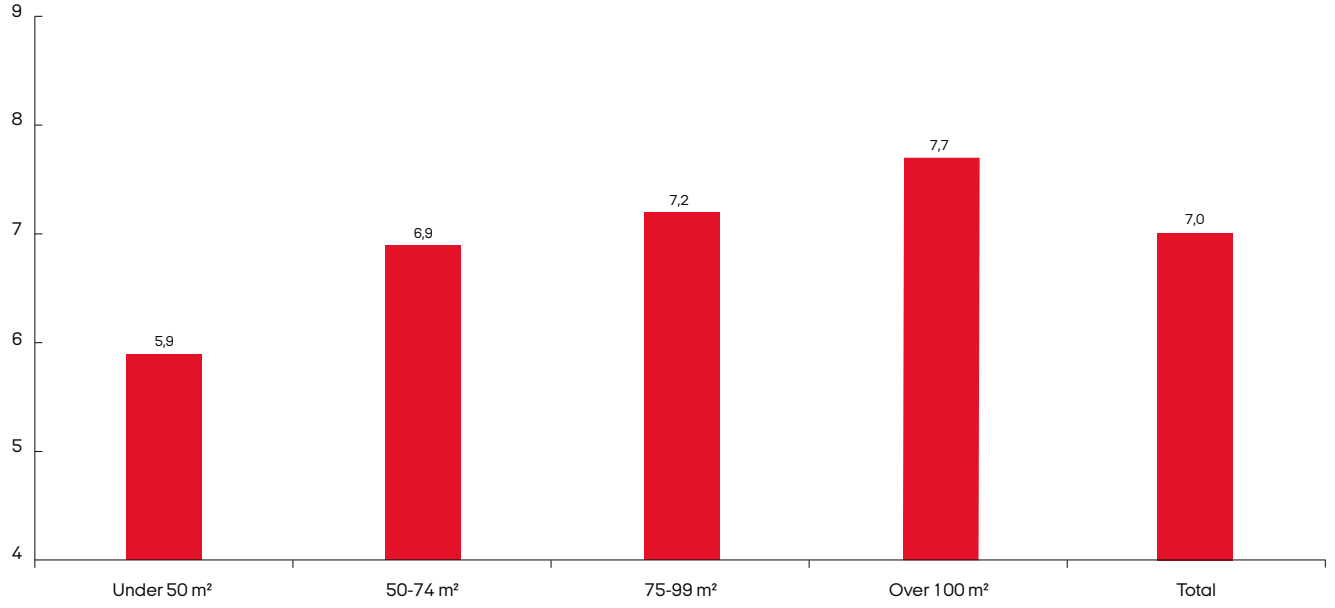

Base: Bor i etageejendom, n = 2.443

Boligens betydning

– Det optager boligejerne over tid

Generel vedligeholdelse fortsætter med at være det, der optager de danske boligejere mest. Derefter følger indeklima, der betyder mere i år end i de foregående år. Energi og energirenovering falder en anelse i forhold til sidste år.

I forbindelse med energikrisen er det nu i højere grad boliglån og boligøkonomi, der optager. Og der er markant mere fokus på dette end for et år siden.

Indbrud optager boligejeren på stort samme niveau som sidste år. Det samme gælder boligens bæredygtighed.

Undersøgelsen er en conjoint-analyse, hvor emnerne er tilføjet en trade-off dimension. Modellen bagved tallene udvikler en intervalbaseret præferenceskala for de indgående emne-kombinationer, hvor respondenten skal forholde sig til hvilke af de viste emner, vedkommende mest interesserer sig for. Hermed fås information om, hvilket emner der generelt optaget mest, samt hvor meget eller lidt interessant det er i forhold til alternativerne.

Hvad optager den danske boligejer? (Tal i pct.)

Skalaen 0-100 udtrykker vigtighedsværdien for hvert af de nævnte emner (et emnes relative betydning sammenlignet med de øvrige emner)

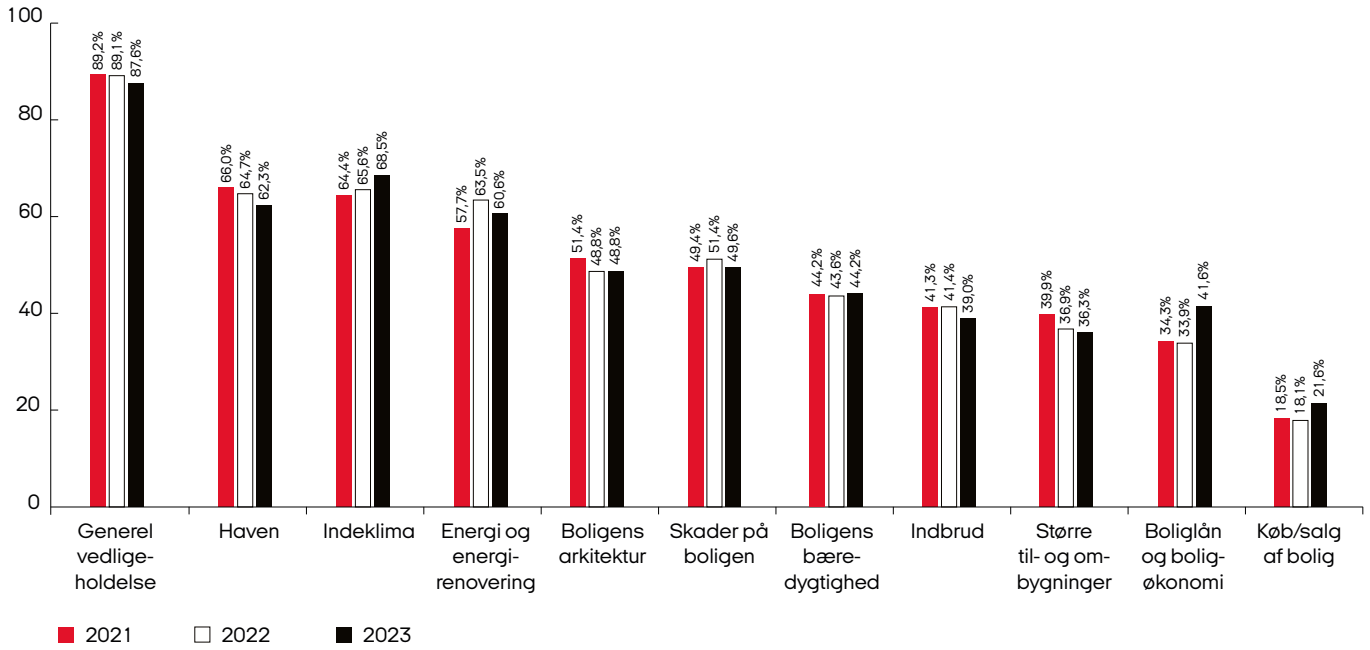

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård), n = 3.894

Boligens betydning

– Det der optager boligejerne, fordelt på alder

De ældre boligejere er mere optaget af generel vedligeholdelse af huset, haven samt skader på boligen, end det er tilfældet for de yngre boligejere.

De ældre boligejere er også mere optaget af indbrud og sikring mod indbrud.

De yngre boligejere er i højere grad optaget af større til- og ombygninger, boligens arkitektur samt boliglån og boligøkonomi.

Hvad optager den danske boligejere? (Fordelt på alder, tal i pct.)

Skalaen 0-100 udtrykker vigtighedsværdien for hvert af de nævnte emner (et emnes relative betydning sammenlignet med de øvrige emner)

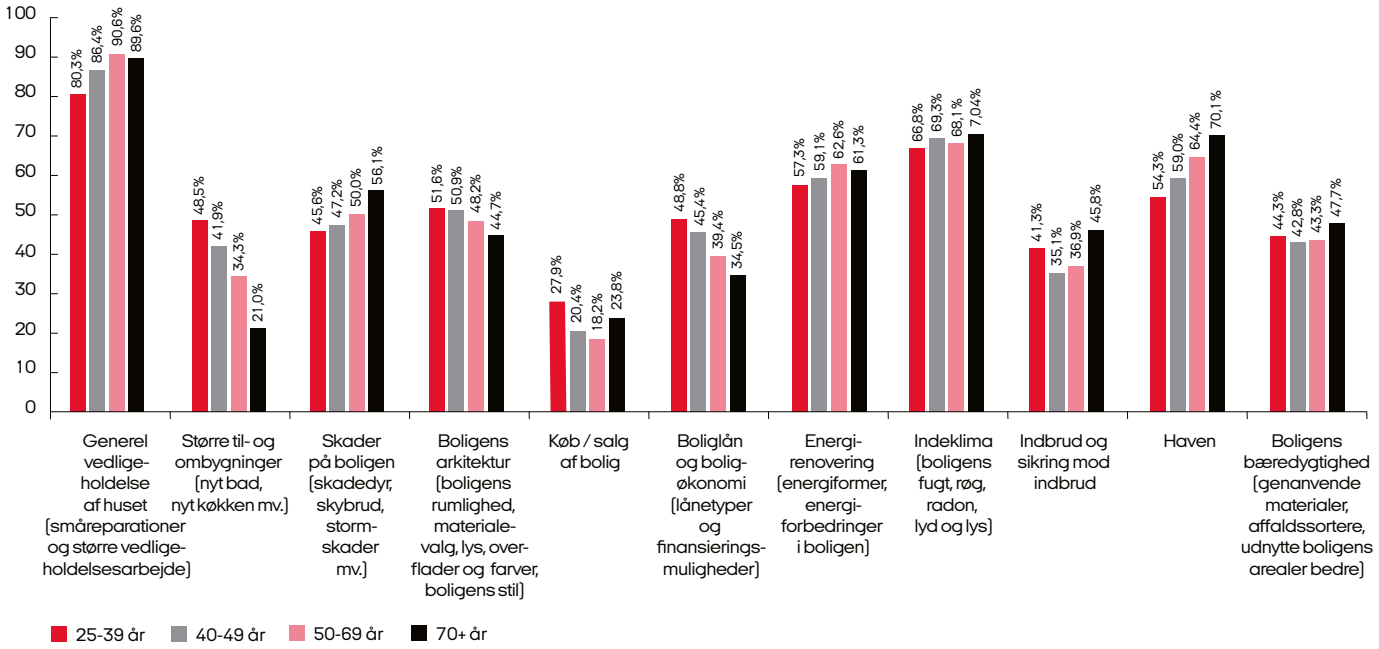

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård), n = 3.894

Kapitel 3

Det bekymrer danskerne

Det bekymrer danskerne – resumé

Kapitlet omhandler de emner, der bekymrer danskerne generelt og specifikt, for hhv. boligejere og lejere.

Det er ikke helt de samme bekymringer, og der er således også stillet lidt forskellige spørgsmål til ejere og lejere, da lejerne f.eks. ikke har samme direkte forpligtelser og ansvar – og dermed potentielt bekymringer – i forhold til vedligehold og skader, som boligejerne har.

Kapitlet viser bl.a.:

- Stigende energipriser og -afgifter er det område, der bekymrer danskerne mest. Sådan var det også sidste år, og bekymringen er mindre i år.
- Bekymringen for stigende energipriser går på tværs af ejerform og geografi.
- Det er især blandt boligejere, hvis primære opvarmningsform er el-radiator, at bekymringen for stigende energipriser er stor.
- En anden væsentlig bekymring, der er stigende for både ejere og lejere, er bekymringen for dårlig økonomi og for rentestigninger.
- Stigende husleje og dårligt naboskab bekymrer mere blandt lejere i almennyttig boligforening end blandt lejere i privat udlejning.
- Bekymringen for rotter og andre skadedyr er faldende over de seneste par år. Det samme gør sig gældende for bekymringen for indbrud.

Det bekymrer danskerne

Stigende energipriser og -afgifter er det område, der bekymrer danskerne mest.

Derefter sker et niveauskift til de øvrige bekymringsområder.

Dårlig økonomi og problemer med at have råd til sin bolig er det, der bekymrer næst mest og er ikke overraskende, når den seneste tids prisstigninger tages i betragtning.

Hvad bekymrer dig? (Prioriter tre svar, tal i pct.)

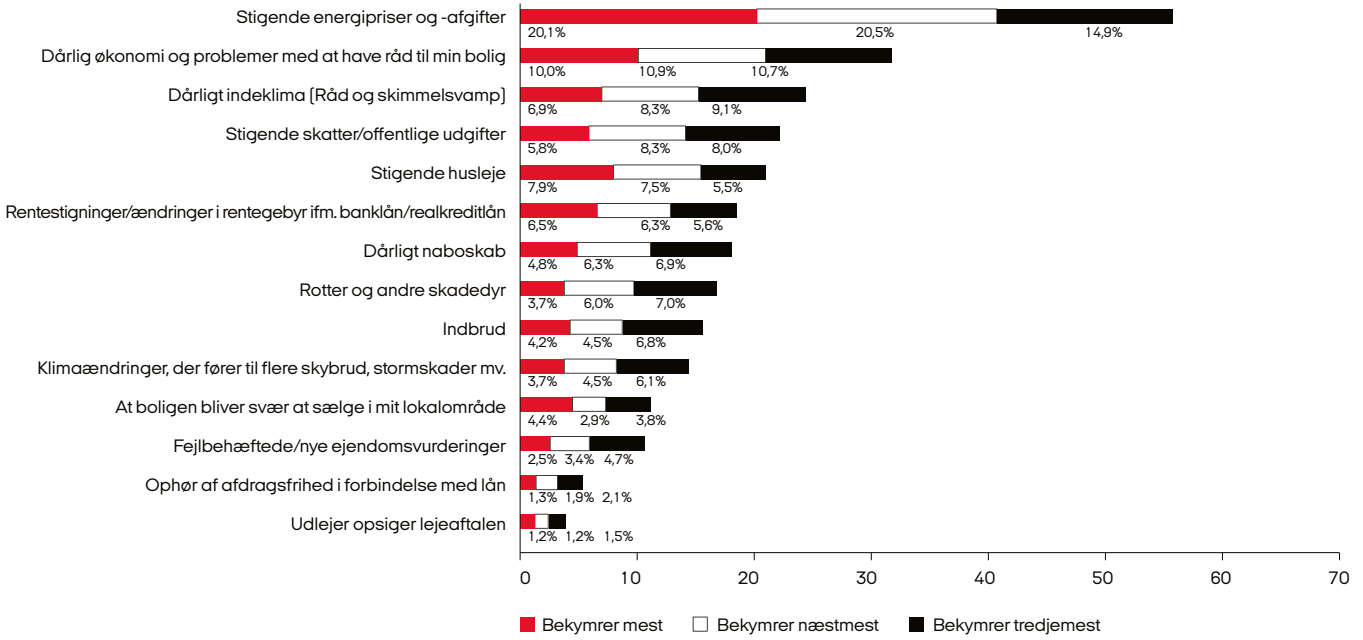

Base: Alle, n = 7.399

Det bekymrer danskerne

– Det, der bekymrer allermest, fordelt over tid

Danskerne er fortsat bekymrede for stigende energipriser og -afgifter.

Men andelen, der er meget bekymrede falder i forhold til resultatet fra 2022.

Som en konsekvens af den økonomiske udvikling ser vi i dette års resultater en stigning i gruppen, der er meget bekymret for rentestigninger og ændringer i banklån.

Dårligt naboskab og rotter og andre skadedyr er der færre, der er bekymret for.

Bekymringen for indbrud er på samme niveau som i 2022 undersøgelsen.

Hvad bekymrer danskerne mest? (Alle danskere, kun et svar, tal i pct.)

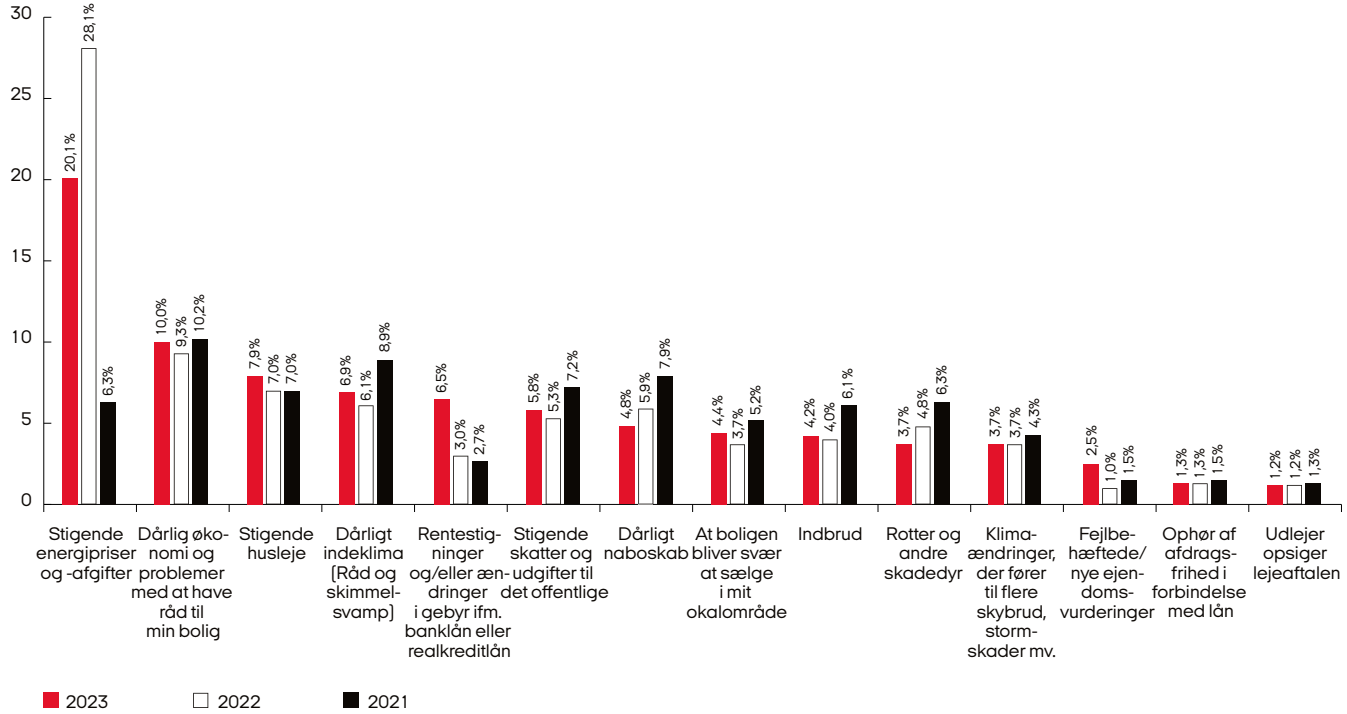

Base: Alle, n = 7.399

Det bekymrer boligejerne

Bekymringen for stigende energipriser bekymrer de danske boligejere mere end noget andet.

Derefter følger bekymringen for rentestigninger, som er steget markant i forhold til de to foregående år.

Skatter og udgifter, som typsik har været den største bekymringer, når man ser tilbage i tiden, er det der bekymrer tredjemest.

Bekymringen for rotter og andre skadedyr og bekymringen for klimaændringer er faldende. Det samme gør sig gældende for bekymrinmgen for dårligt naboskab.

Bekymringen for indbrud ligger på samme niveau som i 2022.

Hvad bekymrer dig mest som boligejer? (Boligejere, kun et svar, tal i pct.)

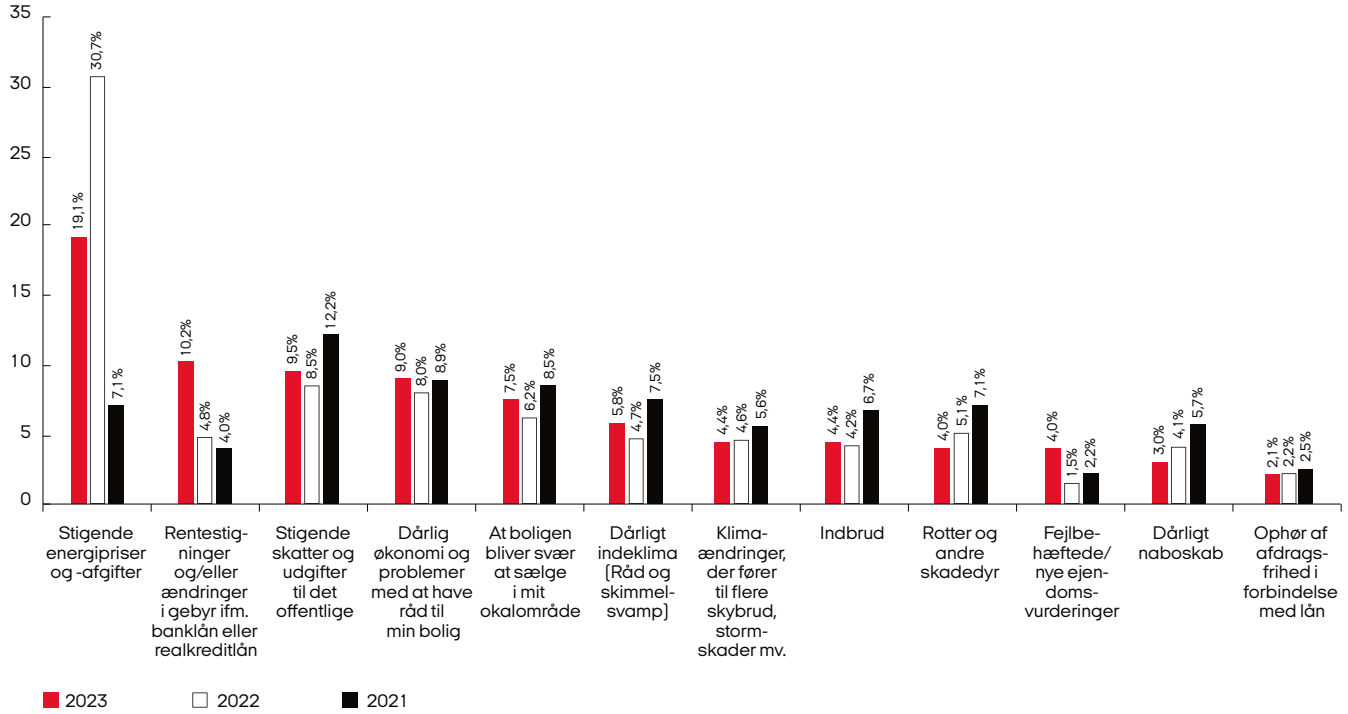

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed), n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på regioner

Uanset, hvor i landet man befinder sig, er stigende energipriser og afgifter det, der bekymrer mest.

Inden for alle regioner er det, bekymringer der relaterer sig til økonomi, der er at finde i top 3.

Hvad bekymrer mest – fordelt på region? (Kun ét svar, tal i pct.)

Region Nordjylland
1. Stigende energipriser og -afgifter (18,8)
2. Rentestigninger og/eller ændringer i gebyr ifm. banklån eller realkreditlån (10,1)
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige (8,5)

Region Midtjylland
1. Stigende energipriser og -afgifter (19,6)
2. Dårlig økonomi og problemer med at haveråd til min bolig (9,7)
3. Rentestigninger og/eller ændringer i gebyr ifm. banklån eller realkreditlån (9,1)

Region Syddanmark
1. Stigende energipriser og -afgifter (19,6)
2. Rentestigninger og/eller ændringer i gebyr ifm. banklån eller realkreditlån (10,3)
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige (10,2)

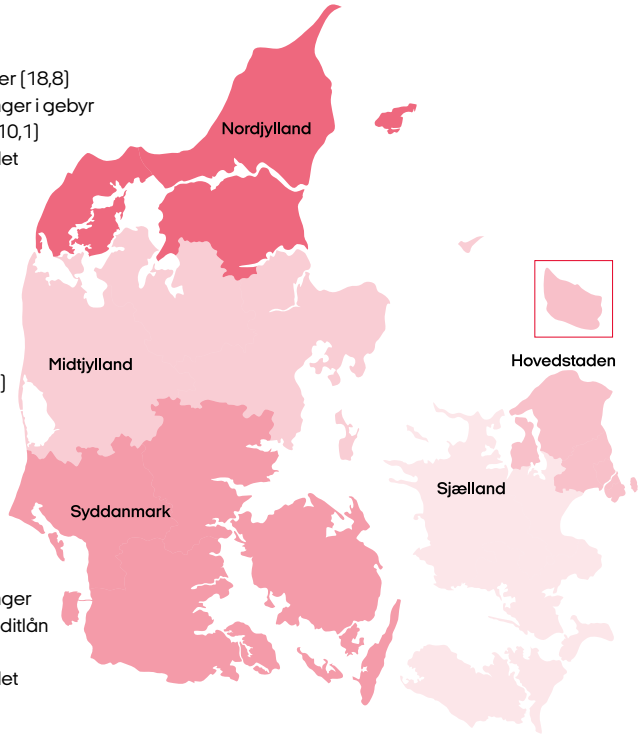

Region Hovedstaden
1. Stigende energipriser og -afgifter (15,1)]
2. Rentestigninger og/eller ændringer i gebyr ifm. banklån eller realkreditlån (12,6)
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige (11,4)

Region Sjælland
1. Stigende energipriser og -afgifter (24,9)
2. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig (11,6)
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige (7,7)

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed), n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på urbaniseringsgrad

Boligejere i landdistrikterne og i de mindre byer er i højere grad bekymret for de stigende energipriser og -afgifter.

Det er også i landdistrikterne, man finder dem, der er bekymret for dårlig økonomi, og at boligen bliver svær at sælge.

Omvendt er beboerne i landområderne ikke så bekymrede for rentestigninger, dårligt indeklima, klimaændringer, indbrud, fejlbehæftede ejendomsvurderinger samt dårligt naboskab som resten af befolkningen.

Dem, der bor i hovedstadsområdet og de tættere bebyggede områder, er i højere grad bekymrede for rentestigninger, klimaændringer, indbrud, fejlbehæftede ejendomsvurderinger, dårligt naboskab samt ophør af afdragsfrihed.

Det bekymrer boligejerne mest – fordelt på urbaniseringsgrad. (Kun ét svar, tal i pct.)

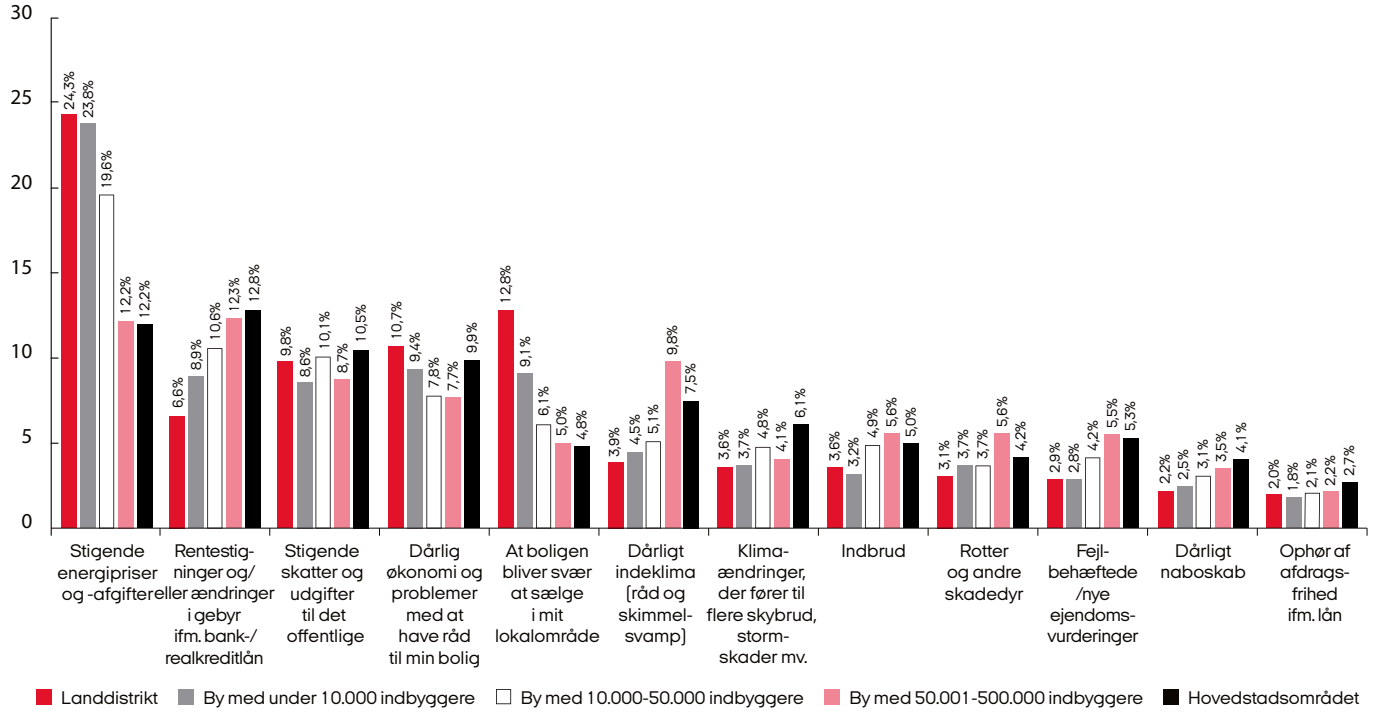

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed), n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på primær opvarmningsform af boligen

I undersøgelsen fra sidste år var det især dem, der havde naturgas som primær opvarmning, der var bekymrede for de stigende energipriser.

Denne andel falder i den seneste undersøgelse fra 2023 og overgås nu af dem, der har el-radiatorer som primær opvarmningskilde.

Set ud over de forskellige opvarmningsformer er det generelle billede, at bekymringen for stigende energipriser er faldet i forhold til for et år siden.

Det bekymrer boligejerne mest. Bekymring for stigende energipriser, fordelt på primær opvarmningsform af boligen over år.
(Det, der bekymrer mest, kun ét svar, tal i pct.)

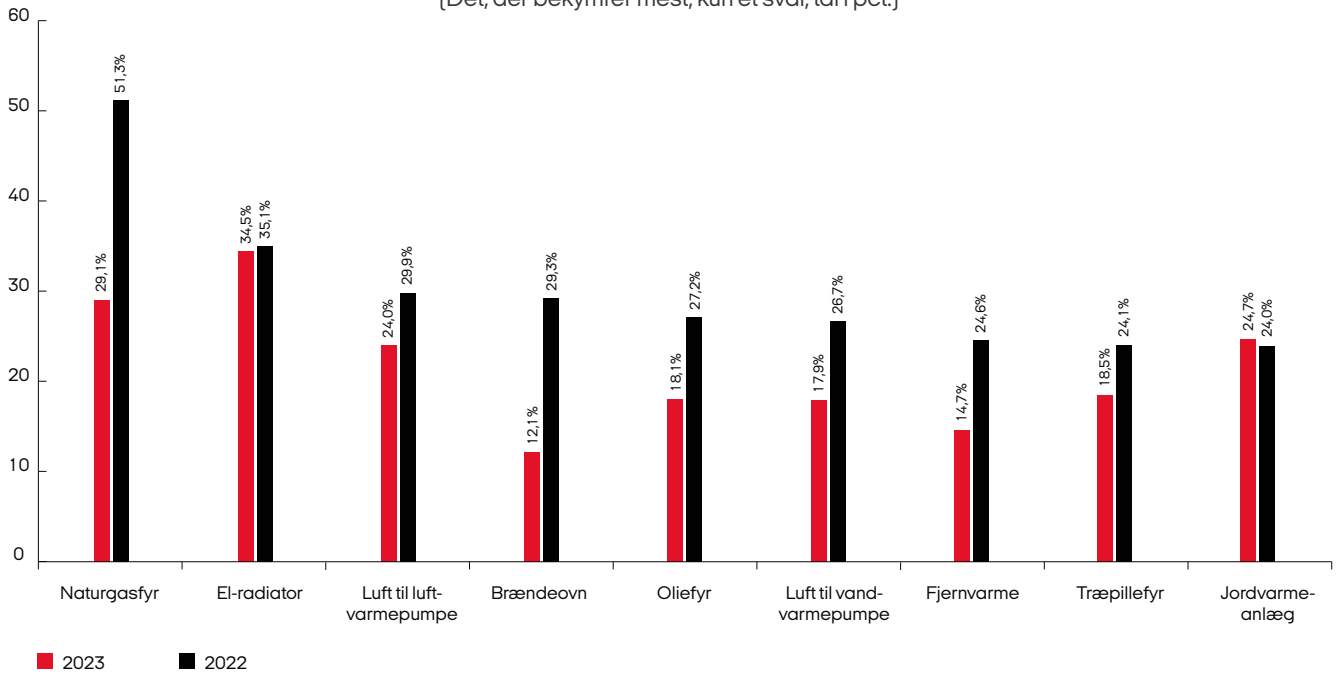

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed), n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på beboernes alder

Bekymringen for stigende energipriser finder vi blandt alle aldersgrupper, dog er de yngre boligejere mindre bekymrede end de ældre.

De ældre boligejere er mere bekymrede for stigende skatter og fejlbehæftede/nye ejendomsvurderinger.

De yngre boligejere er mere bekymrede for rentestigninger, dårlig økonomi og dermed ikke at kunne have råd til sin bolig, dårligt indeklima samt indbrud.

Hvad bekymrer dig som boligejer?
[Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar. Fordelt på alder, tal i pct.]

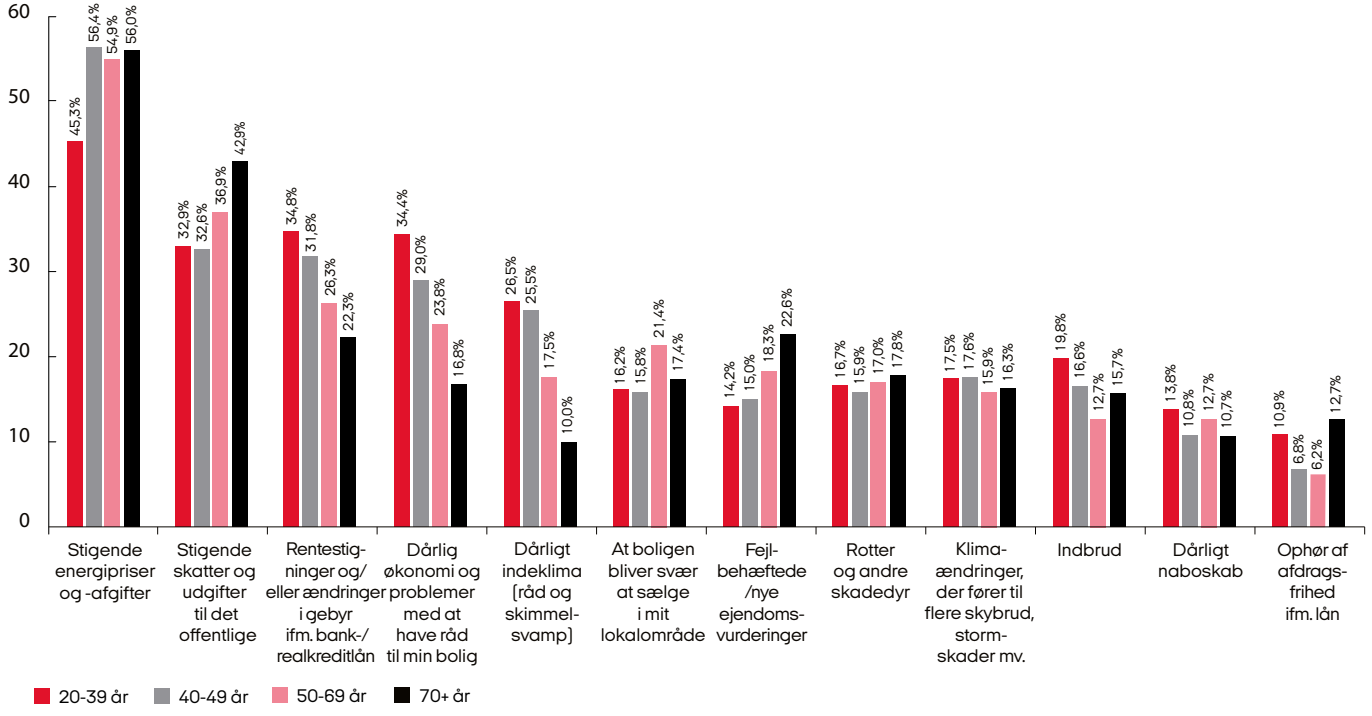

Base: Boligejere [i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed], n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Børnefamilier

Husstande med hjemmeboende børn er, i modsætning til dem uden hjemmeboende børn, i højere grad bekymrede for dårligt indeklima, men også for rentestigninger samt dårlig økonomi og problermer med at have råd til sin bolig.

Husstande uden hjemmeboende børn retter i højere grad bekymringen mod stigende energipriser, stigende skatter, at det kan blive svært at sælge sin bolig samt fejlbehæftde ejendomsvurderinger.

Hvad bekymrer dig som boligejer? (Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar. Fordelt på, om der er børn i husstanden, tal i pct.)

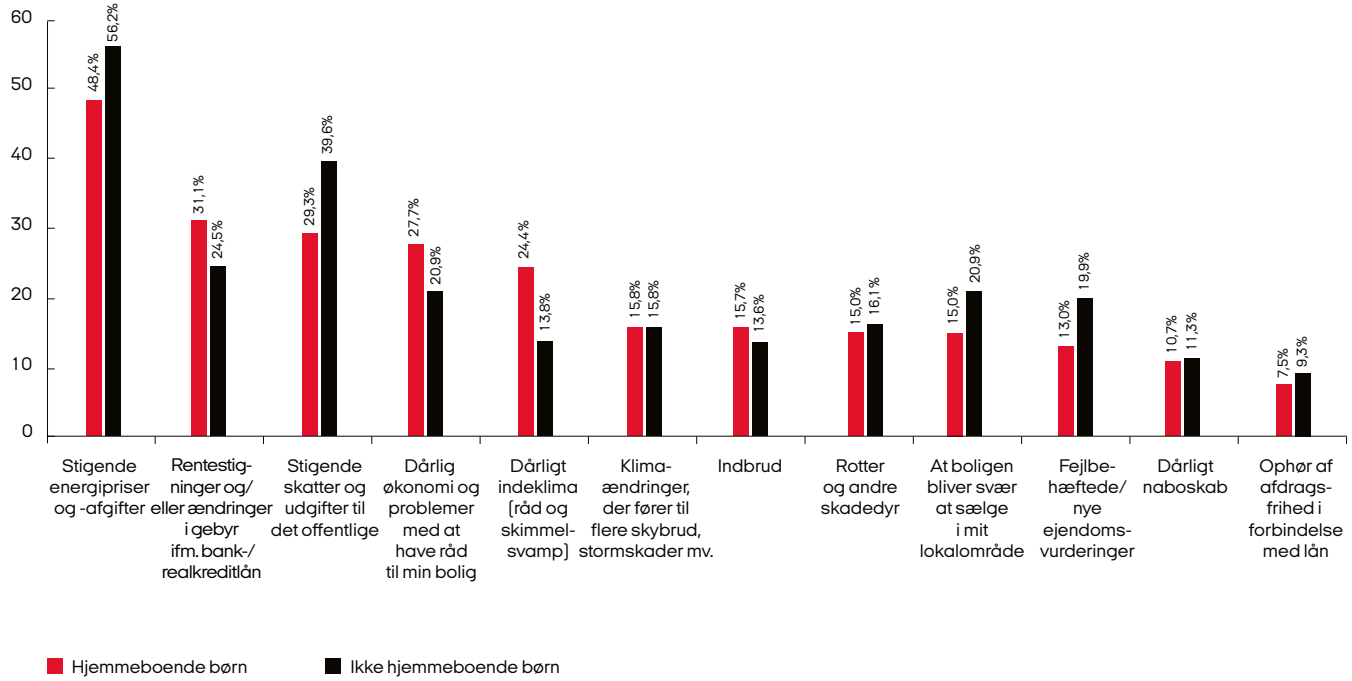

Base: Boligejere (i hus, villa, parcelhus, gård, lejlighed), n = 4.300

Det bekymrer boligejerne

– Boligejere, over tid

Stigende skatter og afgifter var for to år siden det, der bekymrede boligejerne mest. Denne bekymring blev overgået i 2022 og igen i 2023 af bekymringen for stigende energipriser. Bekymringen for stigende energipriser i 2023 er dog mindre, end det var tilfældet i 2022.

Bekymringen for rentestigninger er stigende, og det samme gør sig gældende for dårlig økonomi og problemer med at have råd til sin bolig samt fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Omvendt er der færre boligejere, der er bekymrede for rotter og skadedyr, indbrud samt dårligt naboskab.

Hvad bekymrer dig som boligejer? (Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.)

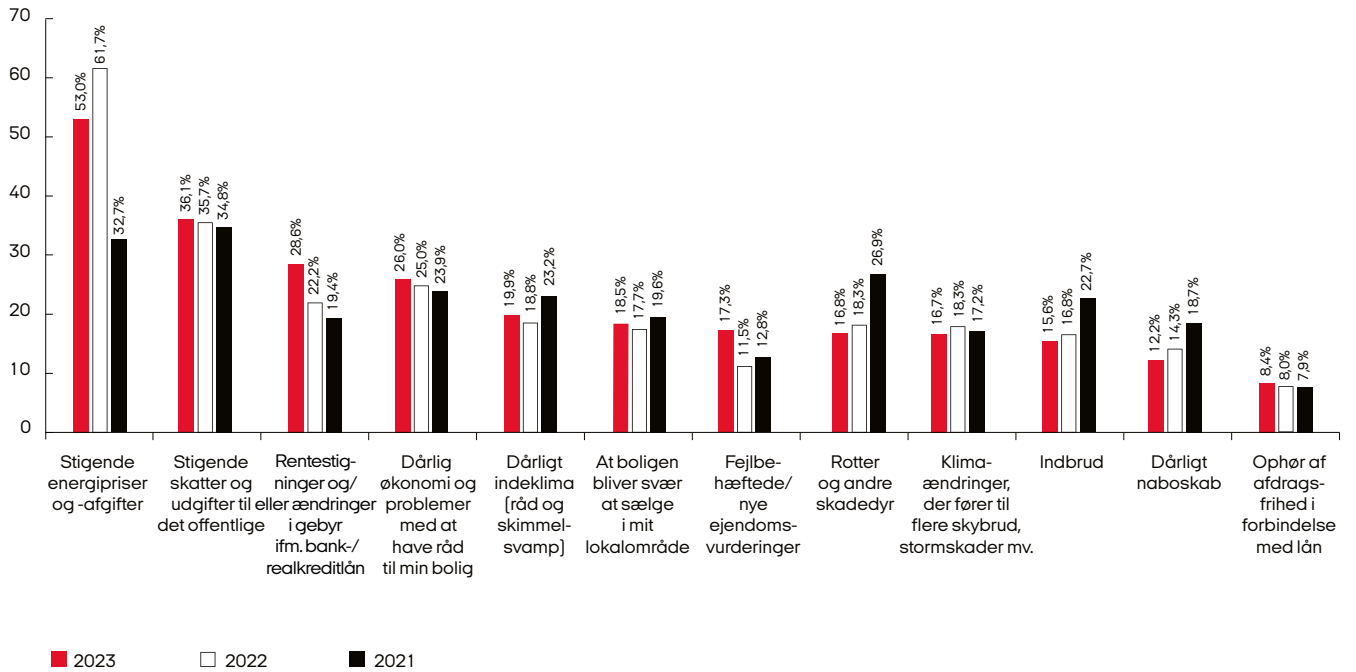

Base: Bor i ejerbolig, n = 4.332

Det bekymrer andelsboligejerne

– Andelsboligejere, over tid

Andelsboligejerne er, i lighed med boligejerne, bekymrede for stigende energipriser, men bekymringen er lavere i år end i undersøgelsen fra 2022.

Derefter følger bekymringen for rentestigninger, som øges markant for andelsboligejerne i forhold til sidste år.

Bekymringen for klimaændringer har været jævnt stigende over årene.

Omvendt er der fære, der er bekymrede for dårligt naboskab, rotter og andre skadedyr, dårligt indeklima samt indbrud.

Hvad bekymrer dig som andelsboligejer (Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.)

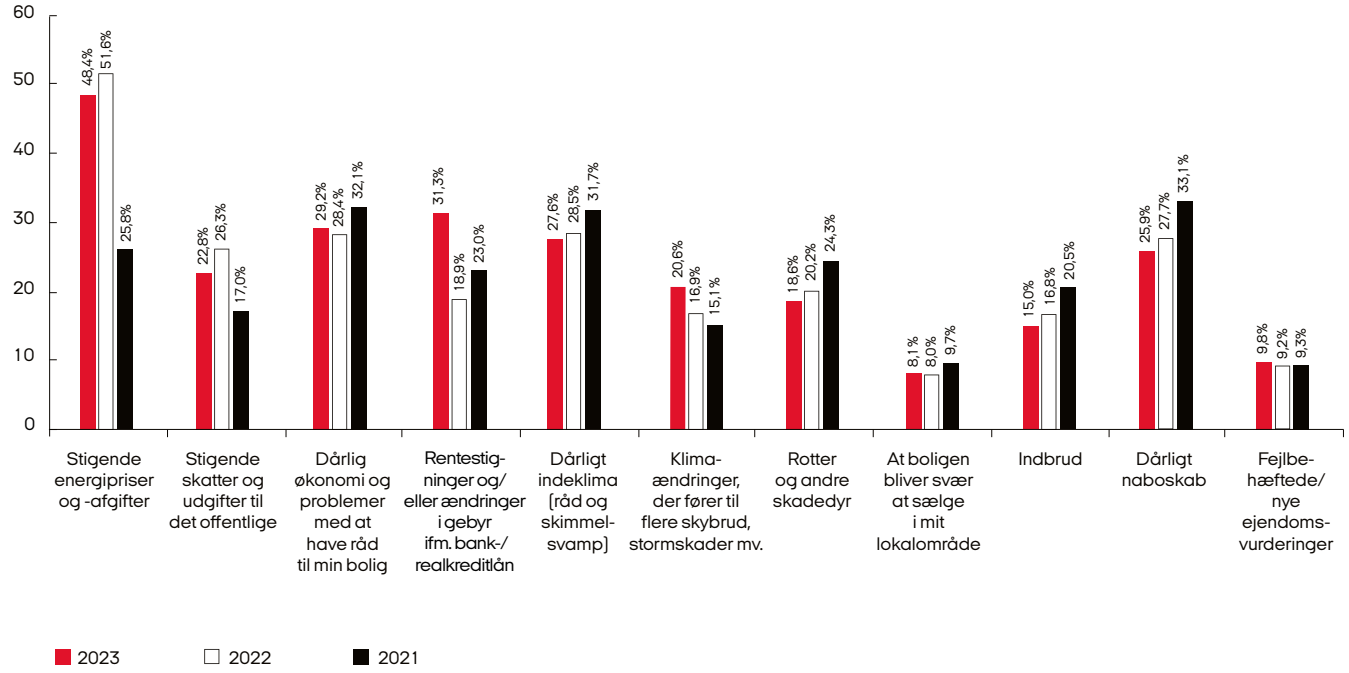

Base: Andelsbolig, n = 515

Det bekymrer lejerne

– Lejere, over tid

Stigende husleje har historisk været det, der bekymrede lejerne mest. Men med stigende energipriser i fokus både i 2022 og i 2023, er huslejen rykket ned på andenpladsen over lejernes bekymringer.

Bekymringen for de stigende energipriser, der bekymrede lejerne mest i 2022, er i år på samme niveau som sidste år.

Dårlig økonomi og problemer med at have råd til boligen er en stigende bekymring for lejerne.

Inden for de øvrige områder er der faldende bekymring, og det gælder især bekymringen for dårligt naboskab og bekymringen for rotter og andre skadedyr.

Hvad bekymrer dig som lejer? (Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.)

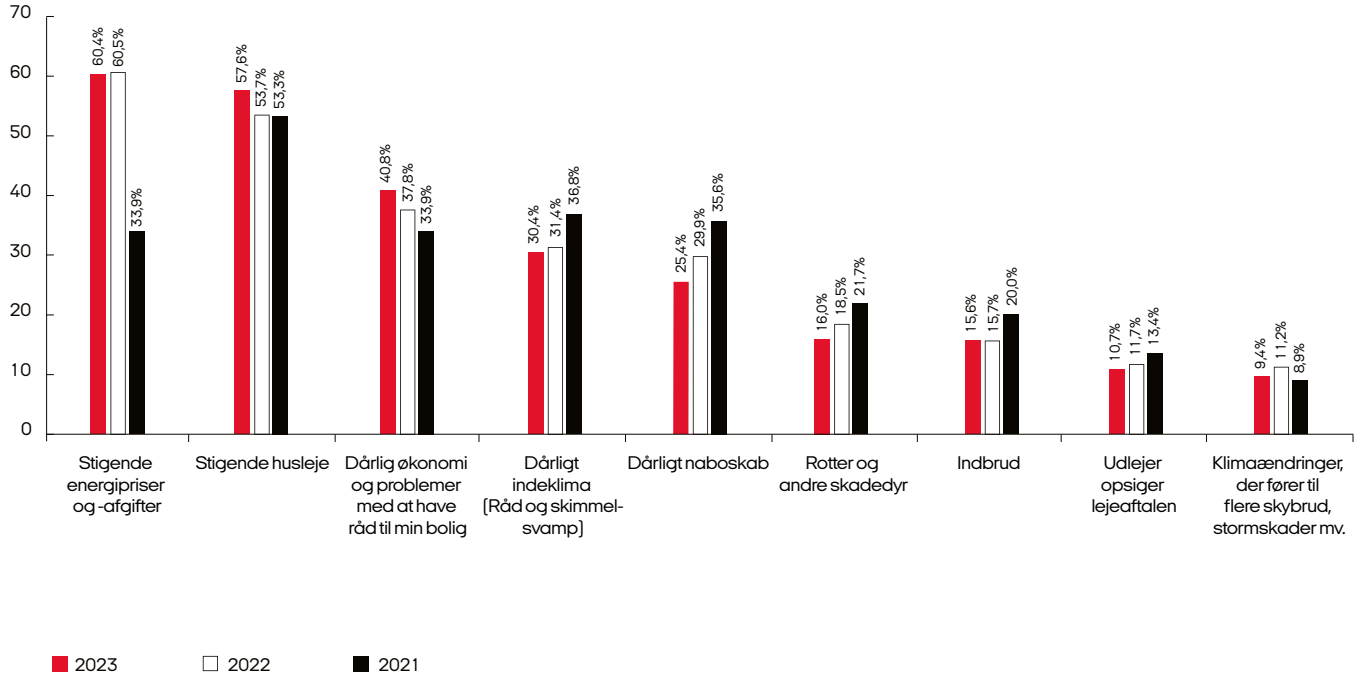

Base: Lejebolig, n = 2.552

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på privat- og almen udlejning

Stigende energipriser er det, der bekymrer mest, uanset om man er lejer i privat udlejning eller i almen boligforening.

Stigende husleje og dårligt naboskab bekymrer mere blandt lejere i almene boligforeninger end blandt lejere i privat udlejning.

Ca. tre gange så mange lejere i privat udlejning som i almen boligforening er bekymrede for at udlejer opsiger lejeaftalen.

Hvad bekymrer dig som lejer, fordelt på privat- og almen udlejning?
[Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.]

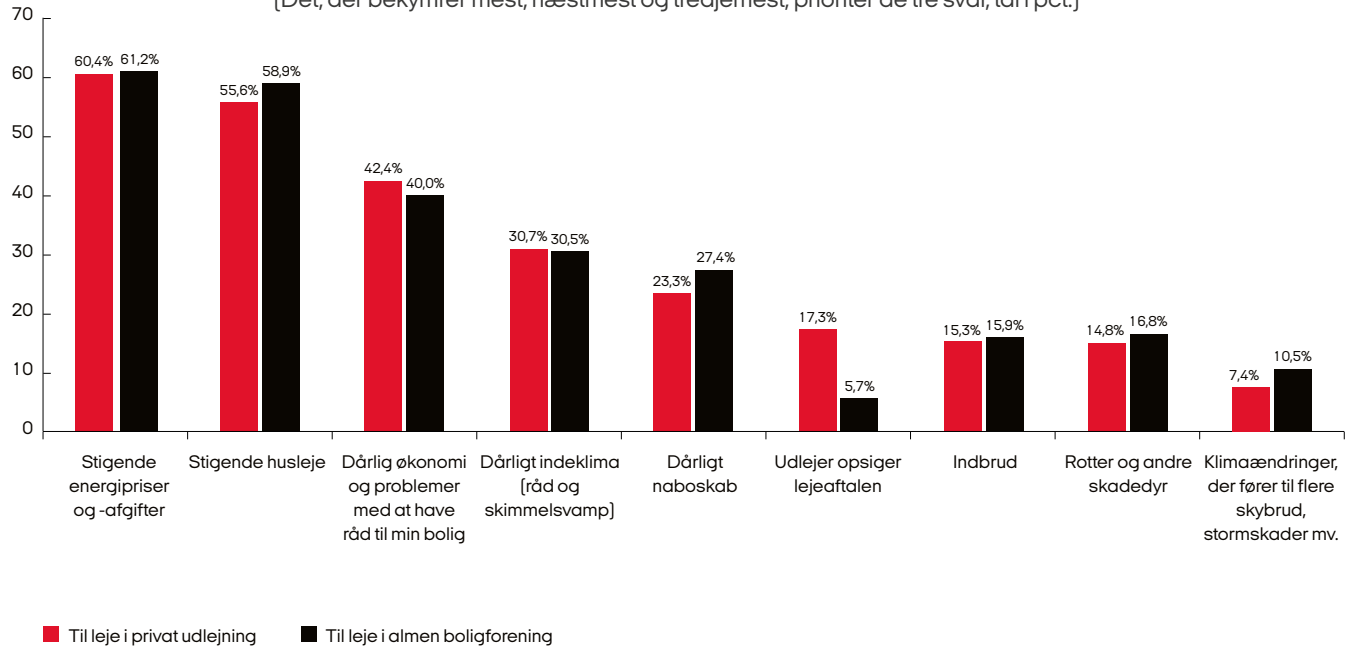

Base: Lejebolig, n = 2.552

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på alder

Stigende energipriser er en bekymring, der stiger i takt med stigende alder blandt lejerne.

Omvendt er de yngre lejere mere bekymrede end de ældre lejere for stigende husleje, dårligt indeklima samt at udlejeren opsiger lejeaftalen.

Hvad bekymrer dig som lejer? (Det der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.)

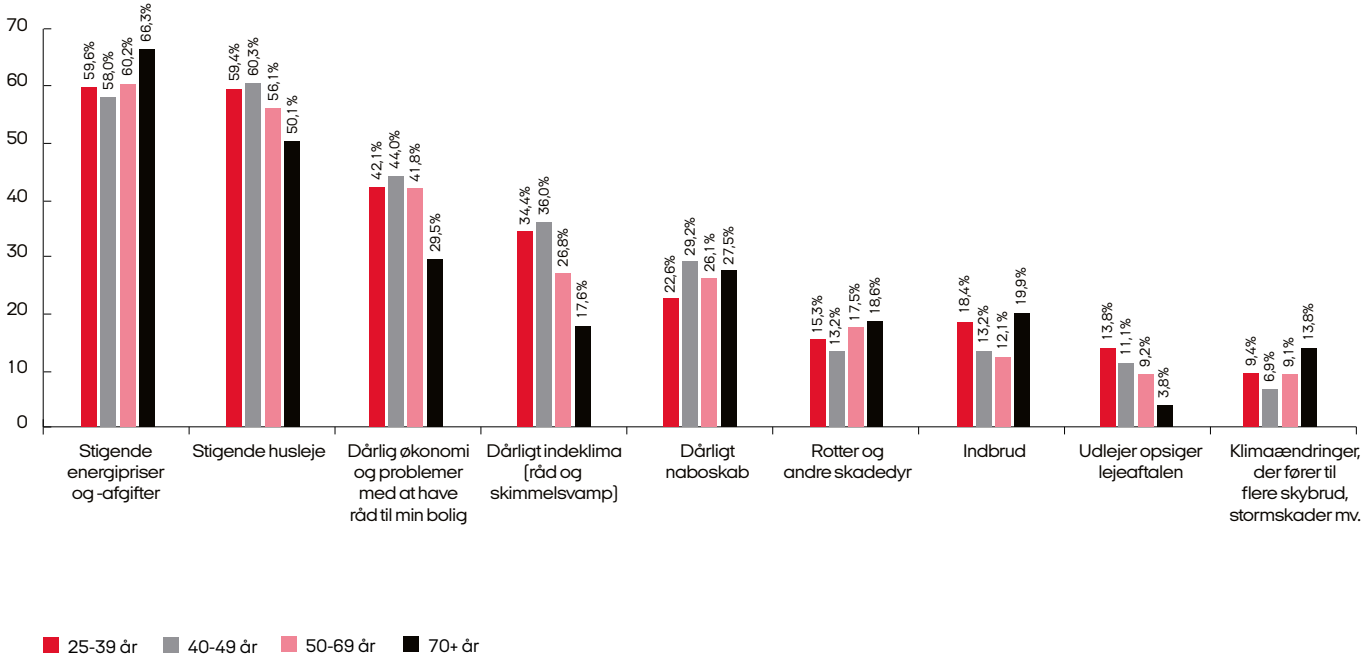

Base: Lejebolig, n = 2.552

Kapitel 4

Naborelationer

Naborelationer – resumé

Dette kapitel omhandler nabo-relationer og fællesskaber.

Her er fokus på relationerne mellem beboerne i lokalområderne rundt i Danmark.

Kapitlet undersøger både de aktiviteter, som vi har med naboerne, og danskernes vurdering af kvaliteten af naboskabet.

Endelig sætter kapitlet fokus på forholdet mellem naborelationer og livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Knap 7 ud af 10 danskere er tilfredse med deres naborelationer, men tilfredsheden er let faldende til faldende over tid.
- Samtidig er der meget lidt forskel fra kommune til kommune, når det kommer til tilfredsheden med naboskabet. Mere end halvdelen af danskerne omgås ikke deres naboer særligt meget eller slet ikke. Det gælder særligt i de store byer og Hovedstadsområdet.
- Danskernes fællesskaber med naboerne hænger sammen med, hvordan vi har valgt at bo. F.eks. er der en sammenhæng mellem gode gårdmiljøer og gode naborelationer for folk bosiddende i etageejendomme.
- Der er en tendens til, at naborelationerne er bedst på landet og i de små byer, mens vi i hovedstaden finder de dårligste naborelationer.
- Danskere med gode nabofællesskaber har højere oplevet livskvalitet end danskere med dårlige naborelationer.
- 4 ud af 10 danskere har områder i deres lokalområder, hvor de bevidst undgår at færdes, fordi det føles utrygt. Det er særligt udbredt i de større byer og Hovedstadsområdet.

Naborelationer

– Tilfredshed med naborelationerne

Knap 70% af danskerne er ret eller meget tilfredse med naboskabet.

Vi ser en nedadgående tendens, som vi i de foregående år koblede til corona-pandemien, men vi kan konstatetere, at nedgangen er fortsat. Samtidig er der meget stor forskel fra kommune til kommune.

Mens 26,4% af danskerne er "meget tilfredse" med deres naboskab, så har Jammerbugt kommune hele 50,1% af respondenterne, der svarer meget tilfreds.

De mest tilfredse borgere finder vi ofte i mindre kommuner i Jylland og på Fyn, mens de mindst tilfredse typisk bor på Sjælland og ofte i Hovedstadsregionen.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? (Tal i pct.)

	2019	2020	2021	2022	2023
Meget tilfreds	31,0	32,7	30,3	29,5	26,4
Ret tilfreds	41,5	41,0	39,4	40,5	41,7
Hverken eller	22,5	21,7	25,4	21,5	27,2
Ret utilfreds	3,7	3,0	3,4	3,5	3,5
Meget utilfreds	1,2	1,6	1,5	1,4	1,3

De 10 kommuner med størst tilfredshed med naboskabet. *
(2022-23. Andel, der svarer "meget tilfreds", tal i pct.)

1.	Jammerbugt	50,1
2.	Tønder	48,3
3.	Langeland	40,5
4.	Kerteminde	38,7
5.	Assens	38,5
6.	Middelfart	38,3
7.	Ringkøbing-Skjern	38,3
8.	Lejre	38,1
9.	Aabenraa	37,7
10.	Skanderborg	37,7

De 10 kommuner med lavest tilfredshed med naboskabet. *
(2022-23. Andel, der svarer svarer "meget tilfreds", tal i pct.)

89.	Allerød	21,7
90.	Vallensbæk	20,7
91.	Ringsted	20,1
92.	Frederiksberg	20,1
93.	København	19,3
94.	Ballerup	19,2
95.	Solrød	19,1
96.	Hvidovre	18,1
97.	Herlev	16,6
98.	Ishøj	12,8

Base: Fuld, n = 7.399
*Base: Fuld, n = 14.531

Naborelationer

– Naboskab fordelt på region og alder

Den største tilfredshed med naboskabet finder vi i Region Nordjylland (74,2% tilfredse), mens den laveste tilfredshed er i Region Hovedstaden (65,3%), som også har den markant laveste andel, der er meget tilfreds (22,1%).

Vi har fundet denne tendens med lavest tilfredshed i Region Hovedstaden i alle år, hvor vi har målt nabotilfredsheden.

Vi kan endvidere se i krydset med alder, at tilfredsheden med naboskabet stiger med alderen.

Vi kan også se at dette har været billedet i alle de fem år, hvor vi har indsamlet disse data.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? (Tal i pct.)

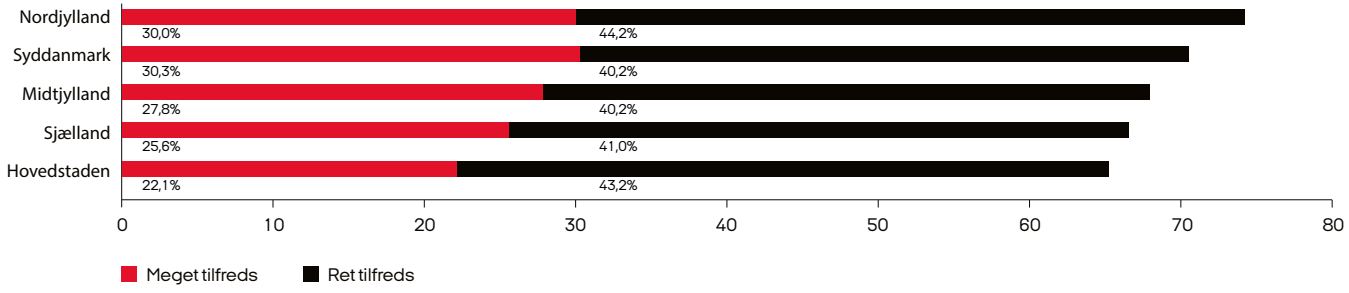

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? (Andel, der svarer "ret tilfreds" eller "meget tilfreds". Tal i pct.)

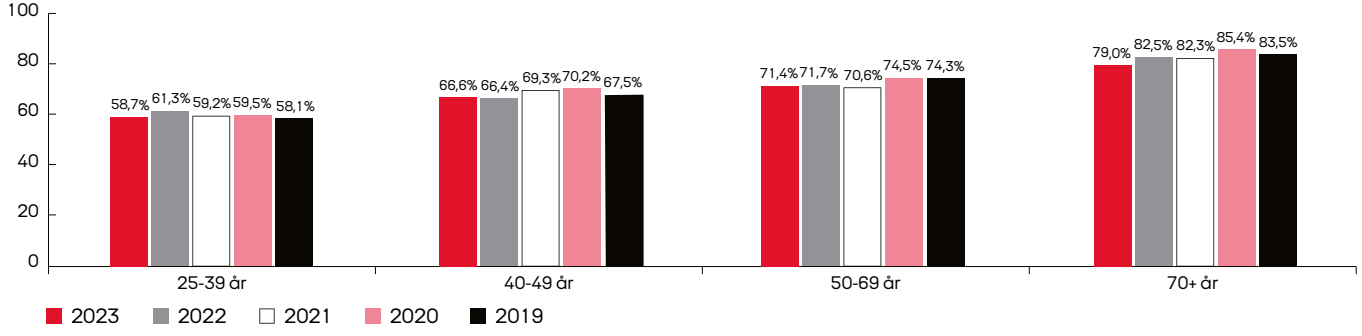

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Tilfredshed med naboskab fordelt på ejerform

Ser vi på naboskab fordelt på ejerform, så finder vi den største tilfredshed med naborelationerne hos boligejerne efterfulgt af andelsboligejerne.

Hos boligejerne er 73,9% meget eller ret tilfredse.

Den laveste tilfredshed finder vi hos lejerne, hvor 58,4% af lejerne i den almene boligsektor er meget eller ret tilfreds med deres naboskab.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? (Tal i pct.)

	Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?			
2023	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i den almene boligsektor
Meget tilfreds	31,5	24,4	20,3	18,0
Ret tilfreds	42,4	45,1	40,0	40,4
Hverken eller	22,7	24,0	34,2	34,2
Ret utilfreds	2,5	4,9	4,2	5,1
Meget utilfreds	0,9	1,6	1,3	2,2

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Grad af relation til naboerne, over tid

Knap halvdelen af danskerne har en en tæt kontakt til naboerne i deres lokalområde.

Sammenligner vi med urbaniserings-graden, tegner der sig et billede af tættere naborelationer på landet og i de mindre byer.

Den største andel, der slet ikke omgås naboer, finder vi i de store byer (17,7%) og i Hovedstadsområdet (18,1%).

Hvordan er din relation til naboerne? (Kun ét svar, tal i pct.)

	2023
Jeg omgås meget med de fleste af mine naboer	10,7
Jeg omgås meget med nogle af mine naboer	32,8
Jeg omgås ikke så meget med mine naboer	42,8
Jeg omgås slet ikke mine naboer	13,7
Jeg har konflikter med mine naboer	2,0

Hvordan er din relation til naboerne? (Tal i pct.)

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstads-området
Jeg omgås meget med de fleste af mine naboer	13,3	14,5	11,3	7,8	7,8
Jeg omgås meget med nogle af mine naboer	34,9	37,0	32,2	29,5	31,1
Jeg omgås ikke så meget med mine naboer	41,3	40,5	43,4	45,0	43,0
Jeg omgås slet ikke mine naboer	10,5	7,9	13,1	17,7	18,1
Jeg har konflikter med mine naboer	2,5	1,5	1,7	2,0	2,6

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne, over tid

Mange danskere har praktiske relationer med deres naboer, herunder at holde øje med hinandens boliger og låne ting af hinanden.

Stadig flere danskere anvender mail-grupper, Facebook og lignende til at kommunikere sammen.

Knap hver femte dansker holder vej- eller gårdfester med naboerne.

Generelt har naboaktiviteterne en let nedadgående tendens.

Det ses også i årets undersøgelse, hvor andelen, der svarer "vi laver intet sammen" stiger fra 22,8% til 24,5%.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

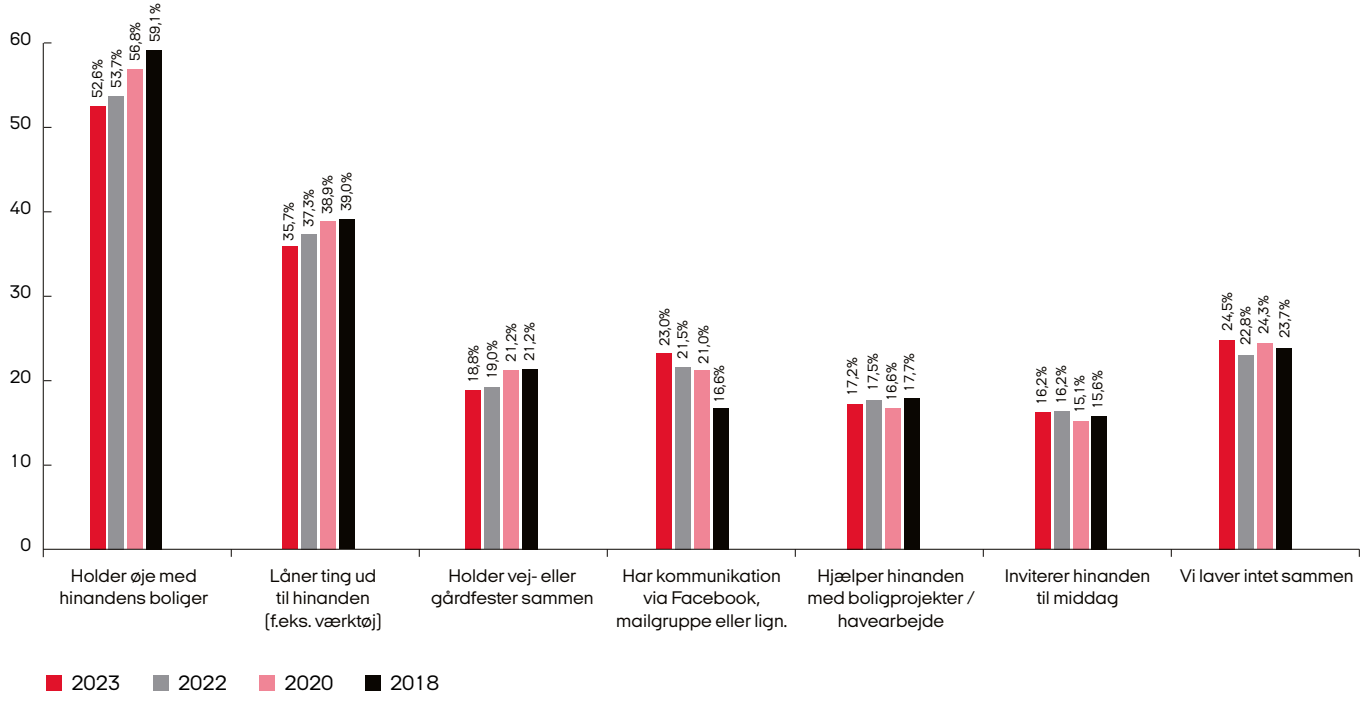

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne fordelt på ejerform

Det er boligejerne, der har flest aktiviteter med deres naboer.

Også andelshaverne har mange aktiviteter med deres naboer, og det er andelshaverne, der oftest hjælper hinanden med bolig- og haveprojekter.

Blandt lejerne finder vi kun en meget lille forskel mellem privat udlejning og almene boliger.

Fælles er, at mere end hver tredje lejer ikke har aktiviteter sammen med deres naboer.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

	Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?			
	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i almen boligforening
Holder øje med hinandens boliger	64,2	48,4	36,6	35,0
Låner ting ud til hinanden (f.eks mad eller værktøj)	42,1	36,5	27,4	25,0
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	24,6	30,9	18,7	19,1
Holder vej- eller gårdfester sammen	24,1	27,5	8,5	9,1
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	20,1	23,1	12,5	11,1
Inviterer hinanden til middag	19,6	19,1	12,5	8,3
Andet	6,6	7,2	7,7	11,2
Vi laver intet sammen	16,3	17,8	38,6	38,9

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Betydning af gårdmiljøer for naboskab

Blandt beboere i etageejendomme ses en sammenhæng mellem aktiviteter med naboerne og kvaliteten af gårdmiljøet.

Mens 51,7% af beboere uden et gårdmiljø rapporterer, at de ingen aktiviteter har med naboerne, gælder det kun 28,7% af beboere med et godt gårdmiljø.

Aktivitetsniveauet mellem naboer er højere med et godt og indbydende gårdmiljø.

Samtidig rapporteres en markant højere boligtilfredshed blandt beboere i etageejendom med et godt gårdmiljø, hvor 59,1% er "meget tilfredse" med deres boligsituation, mens det kun gælder for 37,3% af dem, der har et lidt kedeligt gårdmiljø.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

	Har du et gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/udendørs fællesareal med gode faciliteter	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/udendørs fællesareal
Holder øje med hinandens boliger	36,0	26,6	25,7
Låner ting ud til hinanden (f.eks mad eller værktøj)	28,3	20,1	15,3
Holder vej- eller gårdfester sammen	15,7	7,1	3,8
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	15,3	7,3	7,4
Inviterer hinanden til middag	13,8	6,9	9,6
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook el. lign.	26,7	19,0	13,5
Andet	10,8	7,3	7,5
Vi laver intet sammen	28,7	49,0	51,7

Tilfreds med boligsituation krydset med gårdmiljø. (Andel meget tilfredse, tal i pct.)

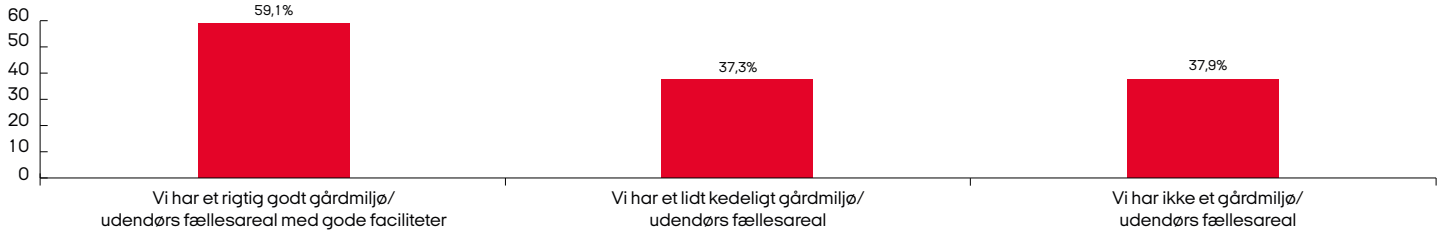

Base: Etageejendom, n = 3.958

Naborelationer

– Gårdmiljø og altaner

Et godt gårdmiljø hænger også sammen med, hvor mange naboer man taler med.

Blandt dem, der har adgang til et godt gårdmiljø, er der en højere grad af nabokontakt, og kun 19,1% rapporterer, at de ikke taler med nogen naboer, hvilket gælder mere end hver tredje af dem, der ikke har adgang til et rigtigt godt gårdmiljø.

Vi finder en svag sammenhæng, der viser, at respondenter bosat i lejligheder med altaner har lidt hyppigere kontakt med naboerne end respondenter uden altaner.

Samtidig viser tallene, at hvis der er tale om fælles altaner, f.eks. tagterrasser, så er der en væsentligt større nabokontakt.

Har du naboer i dit boligområde, som du taler jævnligt med? (Tal i pct.)

	Har du gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/udendørs fællesareal med gode faciliteter	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/udendørs fællesareal
Ja, jeg taler jævnligt med 7 eller flere naboer	9,3	2,9	4,8
Ja, jeg taler jævnligt med 3-6 naboer	27,9	16,2	16,3
Ja, jeg taler jævnligt med 1-2 naboer	44,6	46,9	43,1
Nej, der er ingen jeg taler med	18,2	34,0	35,8

Har du naboer i dit boligområde, som du jævnligt taler med? (Tal i pct.)

	Har du altan?		
	Ja, har egen altan	Ja, ejendommen har en fælles altan (f.eks tagterrasse eller svalegang)	Nej
Ja, jeg taler jævnligt med 7 eller flere naboer	6,3	9,5	5,4
Ja, jeg taler jævnligt med 3-6 naboer	23,6	24,4	17,8
Ja, jeg taler jævnligt med 1-2 naboer	45,8	44,1	44,8
Nej, der er ingen jeg taler med	24,2	22,0	32,0

Base: Etageejendom, n = 7.399

Naborelationer

– Naborelationer og livskvalitet

Et godt naboskab og en oplevet tilfredshed med livet hænger tæt sammen.

I gruppen, der oplever et godt naboskab, er den gennemsnitlige tilfredshed med livet 8,03 på en skala fra 0-10. I gruppen, der oplever et dårligt naboskab, er den gennemsnitlige tilfredshed med livet kun 4,75.

Vi kan ikke ud fra dette fastslå, om det er naboskabet, der skaber en højere livskvalitet, eller om det er folk med høj tilfredshed med livet, der også udvikler de bedste naborelationer.

Men der er en stærk korrelation mellem godt naboskab og livskvalitet. Det understreges af, at der er en markant højere afrapporteret livskvalitet blandt dem, der omgås deres naboer meget.

Tilfredshed med naboskab i området krydset med tilfredshed med livet. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

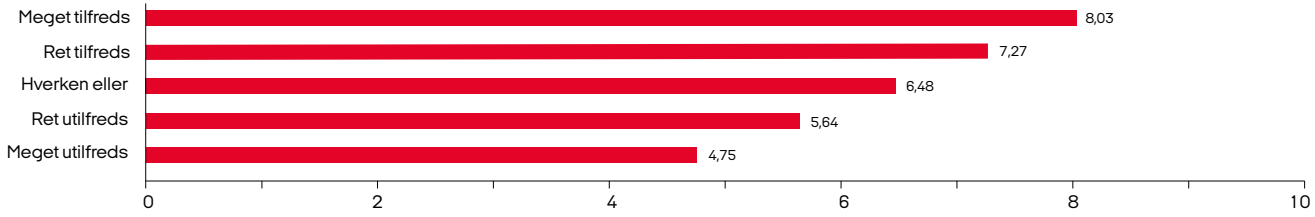

Nabokontakt krydset med tilfredshed med livet. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

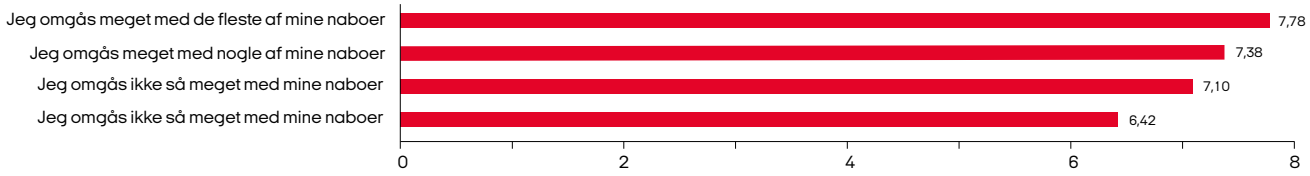

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Tryghed krydset med alder og kommune

90% af danskerne er generelt trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud i det område, hvor de bor.

Det er de unge, der er mindst trygge, mens de 50-69-årige er mest trygge.

Zoomer vi ind på kommuneniveau, ser vi, at det er ø-kommunerne og en række jysk/fynske provinskommuner, der har flest trygge borgere, mens de kommuner med færrest trygge alle ligger i forstæderne rundt om København.

Hvor tryg føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? (Tal i pct.)

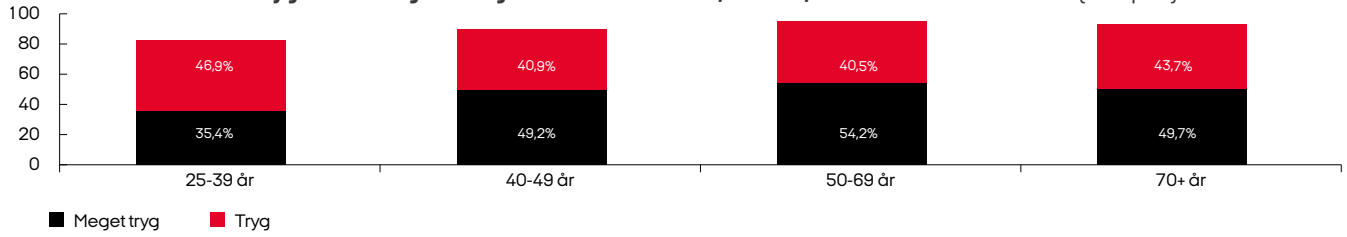

Tryghed fordelt på kommuner 2022-23.
(Andel, der svarer "meget tryg", kommuner, tal i pct.)

1.	De mindre ø-kommuner (Samsø, Læsø, Fanø og Ærø)	79,8
2.	Morsø	75,1
3.	Bornholm	67,5
4.	Langeland	65,8
5.	Ringkøbing-Skjern	65,3
6.	Brønderslev	64,6
7.	Assens	64,2
8.	Tønder	63,7
9.	Skanderborg	61,9
10.	Kerteminde	61,4

Tryghed fordelt på kommuner 2022-23.
(Andel, der svarer "meget tryg", kommuner, tal i pct.)

89.	Gladsaxe	36,9
90.	Hvidovre	36,1
91.	Rødovre	35,7
92.	Høje-Taastrup	35,5
93.	Albertslund	34,6
94.	Tårnby	34,4
95.	Herlev	34,2
96.	Ballerup	32,0
97.	Brøndby	27,5
98.	Ishøj	27,3

Base: Fuld, n =14.531

Naborelationer

– Utrygge steder i lokalområdet

Når vi spørger til, om der er bestemte områder i lokalområdet, som man bevist undgår, så viser det sig, at 65% af danskerne føler sig trygge ved at gå rundt i hele lokalområdet om dagen.

Efter mørkets frembrud falder det lidt til 62,8%.

Om dagen er det særligt visse beboelsesområder eller butikker/restauranter/barer, som nogle danskere undlader at passere.

Om natten er det parker og gangstier, som oftest undgås.

Ser vi på tværs af køn, er det tydeligt, at mænd oftest undlader at passere bestemte boligområder eller butikker/restauranter/barer, mens kvinder hyppigst undgår parker og gangstier efter mørkets frembrud.

Er der steder i dit lokalområde, hvor du undlader at gå ? (Tal i pct.)

	Efter mørkets frembrud	Om dagen
Ja, visse parkanlæg/gangstier	13,8	5,1
Ja, nær bestemte beboelsesområder	8,1	12,4
Ja, nær stationsområder	6,9	6,9
Ja, nær bestemte butikker, restauranter eller barer	3,9	10,7
Nej, jeg føler mig tryg i hele lokalområdet	62,8	63,5

Er der steder i dit lokalområde, hvor du undlader at gå? (Tal i pct.)

	Hele døgnet	
	Mand	Kvinde
Ja, visse parkanlæg/gangstier	7,1	12,2
Ja, nær stationsområder	8,1	6,6
Ja, nær bestemte butikker, restauranter eller barer	12,4	4,0
Ja, nær bestemte beboelsesområder	13,3	8,6
Nej, jeg føler mig tryg i hele lokalområdet	58,5	64,2

Base: Fuld, n = 7.399

Naborelationer

– Tryghed krydset med relation til naboerne

Der er en sammenhæng mellem tætte naborelationer og tryghed.

Danskere, der omgås deres naboer, er samtidig mere trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud.

Ser vi alene på dem, der svarer "meget tryg" ved at bevæge sig efter mørkets frembrud, så er andelen omtrent dobbelt så stor (64,7%) sammenlignet med danskere, der slet ikke omgås deres naboer (36,1%).

Hvor tryg føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? (Meget tryg/tryg, tal i pct.)

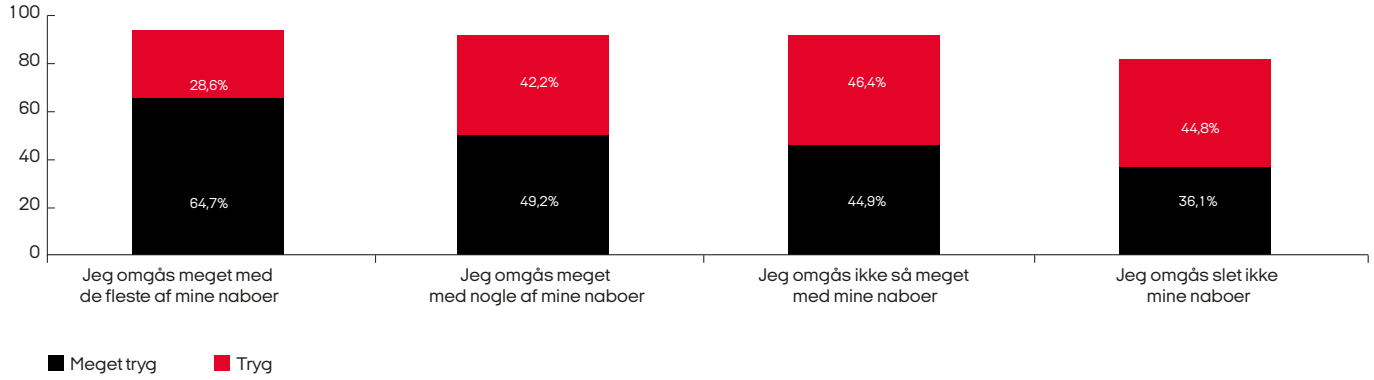

Base: Fuld, n = 7.399

Kapitel 5

Oplevelse af lokalområdet

Oplevelse af lokalområdet – resumé

Dette kapitel handler om danskernes forhold til det lokalområde, der omgiver dem.

Her ser vi således på livet i byen, i provinsen og på landet.

Og vi ser på, hvad danskerne efterspørger af kvaliteter i et lokalområde.

Kapitlet viser bl.a.:

- Det er boligpriserne, som er den vigtigste årsag til danskernes valg af bopæl. Herefter kommer nærhed til natur og nærhed familie og venner.
- Vi finder en stor forskel i danskernes oplevelse af boligmiljøets kvalitet i et nyt indeks i dette års udgave. Særligt de små provinskommuner har gode boligmiljøer.
- Danskernes brug af naturen er eksploderet de seneste år. Vi ser dog et lille fald i år. Der er stor forskel på brugen af naturen, når vi ser på kommuneniveau. De mest ivrige bor på Samsø og i Allerød og Helsingør kommune.
- Vigtigheden af kulturarven for valg af bopæl svinger også fra kommune til kommune. De kommuner, hvor den største andel peger på kulturarven, er Dragør, Tønder og Gentofte kommune.

Oplevelse af lokalområdet

– Vigtigste årsager til valg af bopæl

Det er boligpriserne, som er den vigtigste årsag til danskernes valg af bopæl.

Herefter kommer nærhed familie og venner og nærhed til natur.

Kun 5,6% nævner boligens arkitektur som en af de 2 vigtigste årsager til valg af bopæl.

Også fritidsmuligheder ligger lavt med kun 4,6% af danskerne, der har det som en af de to vigtigste begrundelser.

Hvorfor bor du, hvor du bor? (To vigtigste årsager, prioriteret , tal i pct.)

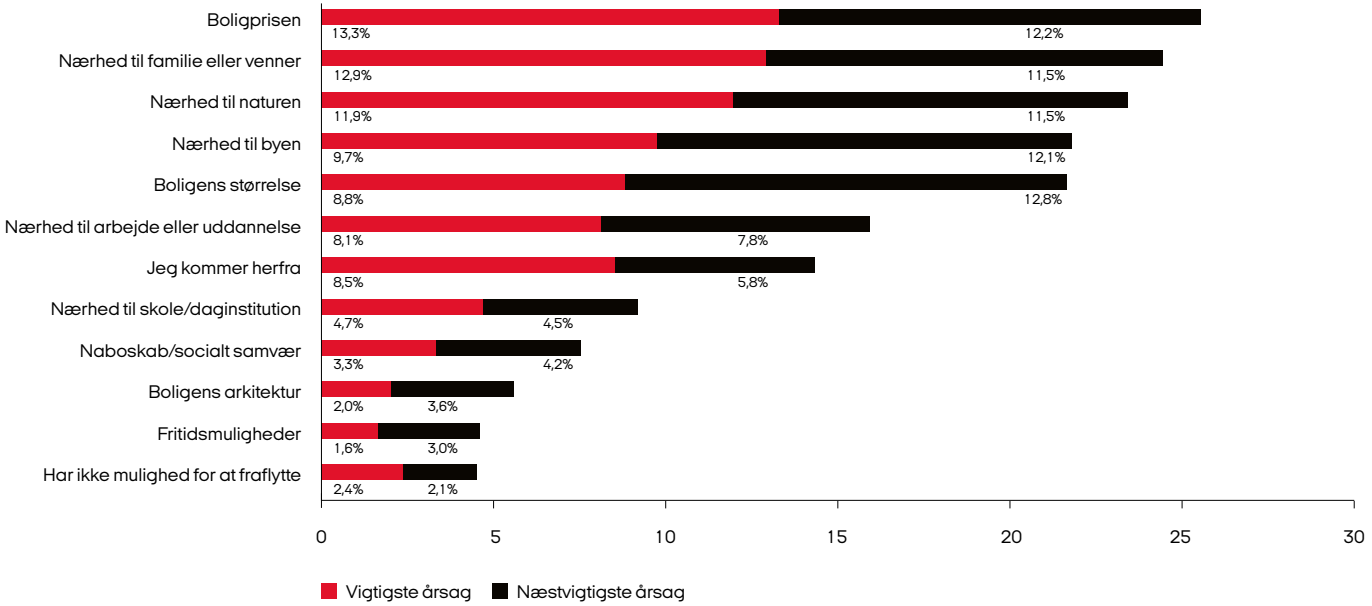

Base: Fuld, n = 7.399

Oplevelse af lokalområdet

– Valg af bopæl fordelt på urbaniseringsgrad

På landet og i de mindre byer er det nærhed til naturen, boligprisen og nærhed til familie og venner, der er de vigtigste årsager til valg af bopæl.

I storbyen er det nærhed til byen og boligprisen, der betyder mest.

Relativt få angiver nærhed til arbejde eller nærhed til skole, som vigtigste årsag.

Hvad er den vigtigste årsag til, at du bor der, hvor du bor? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	By med under 10.000 indbyggere	By med 10.001-50.000 indbyggere	By med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Boligprisen	15,1	10,0	12,6	13,2	16,2
Nærhed til familie eller venner	13,5	15,2	12,5	11,2	12,2
Nærhed til naturen	21,8	16,0	12,5	7,7	6,1
Nærhed til byen	2,6	4,3	8,9	15,9	14,2
Boligens størrelse	6,3	7,1	9,8	11,3	8,2
Jeg kommer herfra	7,3	11,4	8,3	6,7	8,0
Nærhed til arbejde eller uddannelse	5,3	7,4	8,1	9,9	8,7
Nærhed til skole/daginstitution	4,0	5,3	5,3	5,0	3,7
Naboskab/socialt samvær	4,2	4,7	2,6	2,2	3,1
Har ikke mulighed for at fraflytte	1,5	2,0	2,3	2,2	3,5
Boligens arkitektur	1,4	1,9	2,1	2,2	2,2
Fritidsmuligheder	2,3	1,8	1,2	1,5	1,5

Base: Fuld, n = 7.399

Oplevelse af lokalområdet

– Hvad er vigtigt, og lever lokalområdet op til det?

Ren luft og nærhed til grønne områder er vigtigt for danskerne, når de vælger bopæl.

Af figuren ses endvidere i hvilket omfang lokalområdet lever op til dette.

Her fremgår det, at i de store byer og i hovedstadsområdet halter det lidt med både ren luft og trafikstøj i forhold til respondenternes prioriteter.

Generelt set vurderes lokalområderne rimeligvis at leve op til de krav, vi stiller.

Hvor vigtigt er følgende for dit valg af bopæl? Og i hvor høj grad passer det med det område, du bor i?
[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

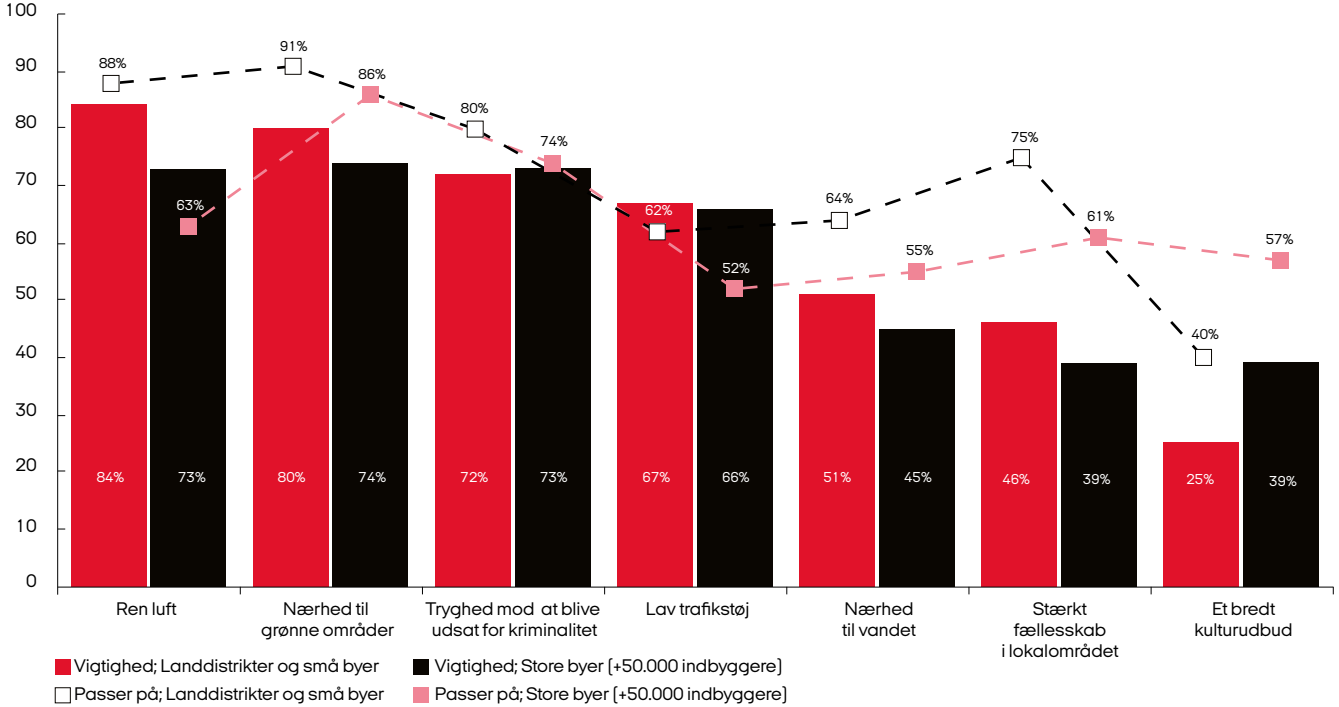

Base: Fuld, n = 7.399

Oplevelse af lokalområdet

– Oplevelse af boligområdets kvalitet fordelt på kommune

Med udgangspunkt i HBSC Neighbourhood Coherence Scale kan vi lave et indeks, der går fra 0-10, hvor 10 er den mest positive vurdering af boligområdets kvalitet. Indekset viser, at der er betydelig forskel mellem kommunerne i borgernes opfattelse af både kvaliteten af de rekreative områder og af den adfærd, der udvises mellem borgerne i området. Det er tydeligt, at de laveste vurderinger er i storbyerne, mens en række mindre provinskommuner scorer højt.

Det er vigtigt at understrege, at respondenterne har forholdt sig til deres eget boligområde og ikke kommunen som helhed. Internt i kommunen kan der være betydelige forskelle i boligområderne.

Note: The HBSC Neighbourhood Coherence Scale (HBSC-NCS) er et internationalt valideret metode for måling af "sense of belonging" i et boligområde. Altså et mål for at høre til i lokalområdet. HBSC-NCS måler tre typer af karakteristika ved nabolaget (mellemmenneskelige ressourcer, tilgængelighed af rekreative områder og tryghed) gennem seks spørgsmål.

Top 15 "HBSC boligområde-indeks".
(Tal i pct.)

1.	Rebild	8,64
2.	De små økommuner (Læsø, Samsø, Ærø og Fanø)	8,52
3.	Hørsholm	8,20
4.	Brønderslev	8,17
5.	Ringkøbing-Skjern	8,15
6.	Skanderborg	8,14
7.	Odder	8,08
8.	Furesø	8,07
9.	Morsø	8,07
10.	Frederikshavn	8,02
11.	Assens	8,00
12.	Favrskov	8,00
13.	Dragør	7,94
14.	Bornholm	7,93
15.	Jammerbugt	7,92

Bund 15 "HBSC boligområde-indeks".
(Tal i pct.)

84.	Hvidovre	7,18
85.	Århus	7,17
86.	Randers	7,16
87.	Glostrup	7,16
88.	Lolland	7,15
89.	Ballerup	7,14
90.	Struer	7,11
91.	Brøndby	7,01
92.	Kalundborg	6,99
93.	Rødovre	6,96
94.	København	6,96
95.	Ringsted	6,92
96.	Frederiksberg	6,80
97.	Høje-Taastrup	6,71
98.	Ishøj	6,55

Base: Fuld, n = 7.399

Oplevelse af lokalområdet

– Oplevelse af boligområdets kvalitet

Ser vi respondenternes svar på de seks spørgsmål, der indgår i HBSC indeks for vurdering af lokalområdet fordelt på boligtype, så er det i parcelhusområder og på landet, at vi finder den mest positive vurdering.

Det gælder i mindre grad for områder med etagebyggeri. Her er det særligt tryghed for børn og mulighed for at få hjælp fra naboer, der ligger lavt.

Vurdering af lokalområde fordelt på boligtype. (Helt enig/enig, tal i pct.)

	Villa / Parcelhus	Række- / klyngehus	Gård/landejendom	Etageejendom (lejlighed)
Folk hilser på hinanden i kvarteret	88,8	88,3	88,0	69,6
Det er trygt for børn at lege udenfor om dagen	85,5	85,3	84,8	71,6
Man kan stole på folk, der hvor jeg bor	81,9	75,0	84,0	59,8
Der er gode steder at være i fritiden	76,6	72,0	74,7	62,1
Jeg kan få hjælp af naboerne, hvis jeg har brug for det	76,3	74,0	77,6	54,8
De fleste mennesker i kvarteret, vil udnytte mig, hvis de får chancen*	71,8	72,0	74,4	64,0
Snit	80,2	77,8	80,6	63,7

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn ? (Kun et svar , tal i pct.)

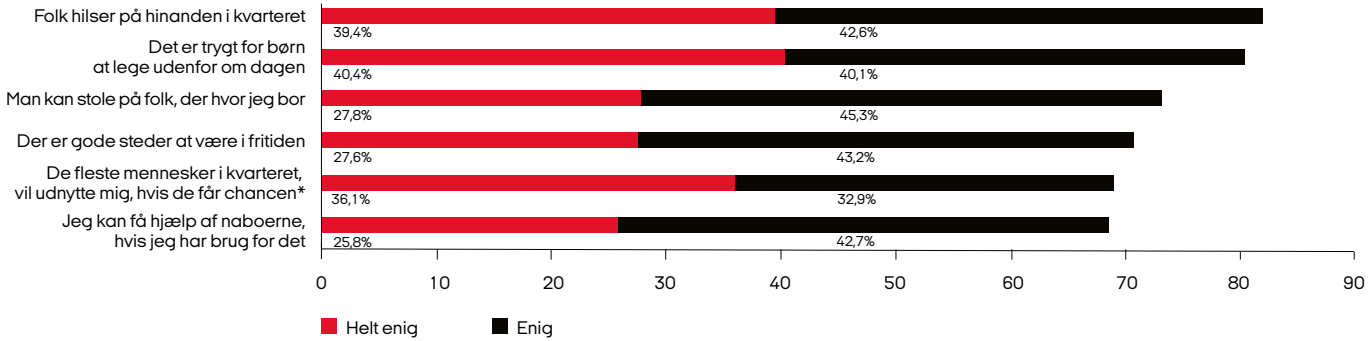

Note: The HBSC Neighbourhood Coherence Scale (HBSC-NCS) er et internationalt valideret metode for måling af "sense of belonging" i et boligområde. Altså et mål for at høre til i lokalområdet. HBSC-NCS måler tre typer af karakteristika ved nabolaget (mellemmenneskelige ressourcer, tilgængelighed af rekreative områder og tryghed) gennem seks spørgsmål.

Base: Fuld, n = 7.399

*Note: andel uenig/helt uenig

Oplevelse af lokalområdet

– Tilknytning til bopælskommune

Danskerne bosat i Region Nordjylland oplever den største gennemsnitlige tilknytning til den kommune, de bor i (på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget stor tilknytning).

Men det er i Dragør, Hørsholm, Odder og Ærø vi på kommuneniveau finder den største oplevede tilknytning.

I bunden ligger Lolland, Solrød, Greve og Glostrup.

Hvor tæt tilknyttet føler du dig til den kommune, som du bor i? (2022-23, gennemsnit på en skala fra 0-10)

Region Nordjylland

Score (6,65)

Top: Jammerbugt (6,72)
Rebild (6,71)
Frederikshavn (6,70)

Bund: Aalborg (5,96)
Hjørring (5,68)
Mariagerfjord (5,26)

Region Midtjylland

Score (6,45)

Top: Odder (7,00)
Favrskov (6,48)
Ringkøbing-Skjern (6,39)

Bund: Norddjurs (5,67)
Randers (5,56)
Århus (5,43)

Region Syddanmark

Score (6,55)

Top: Ærø (6,94)
Billund (6,78)
Nyborg (6,71)

Bund: Vejen (5,68)
Assens (5,65)
Faaborg-Midtfyn (5,19)

Region Hovedstaden

Score (6,39)

Top: Dragør (7,58)
Hørsholm (7,10)
Helsingør (7,76)

Bund: Rødovre (5,41)
Hillerød (5,38)
Glostrup (5,13)

Region Sjælland

Score (6,27)

Top: Stevns (6,69)
Guldborgsund (6,43)
Køge (6,21)

Bund: Greve(5,10)
Solrød (5,01)
Lolland (4,87)

Base: Fuld, n = 14.531

Oplevelse af lokalområdet

– Naturoplevelser fordelt på region

Andelen af danskerne, der tager på naturoplevelse har været stærkt stigende under coronapandemien.

På få år er andelen af danskerne, der tager på en naturoplevelse mindst en gang om ugen steget fra 47% til 60%.

[Naturoplevelse forstås i bred forstand og inkluderer brug af bl.a. grønne parker, engområder, strande, åbne landbrugsarealer og skove].

Andel, der tager på naturoplevelse minimum én gang om ugen. (Tal i pct.)

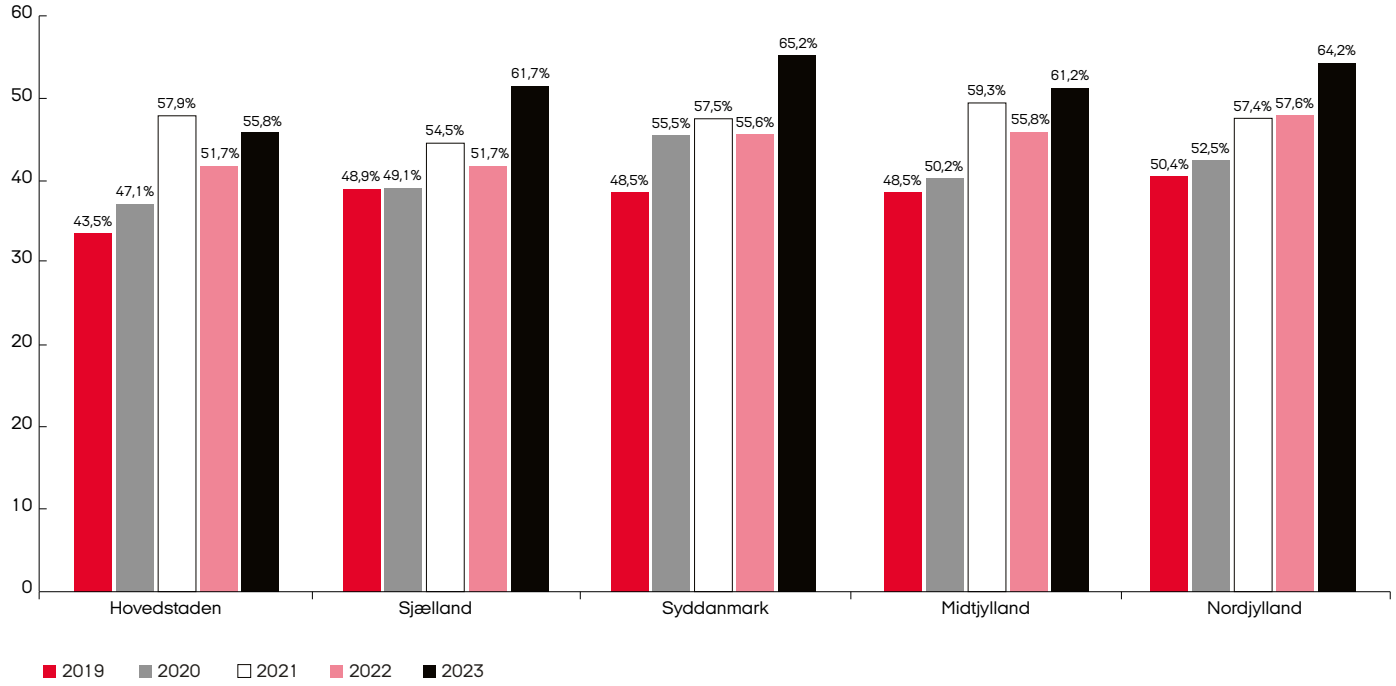

Base: Fuld, n = 7.399

Oplevelse af lokalområdet

– Livskvalitet og brug af naturen

Mange danskere benytter sig af naturen uden for deres bolig.

At dømme efter sammenhængen mellem livskvalitet og brug af naturen er det klogt.

Uden at kunne redegøre for de præsice kausale sammenhænge er det tydeligt, at der er en sammenhæng mellem livskvalitet og naturoplevelser, hvor dem, der har en daglig gang i naturen, oplever en betydelig større livskvalitet end dem, der sjældent eller aldrig bruger naturen.

Samtidig er der stor forskel fra kommune til kommune i, hvor høj grad borgerne benytter sig af naturen.

Det er i Langeland, Helsingør og Halsnæs kommune, at vi finder de mest aktive naturbrugere.

Oplevet livskvalitet krydset med brug af naturen. (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

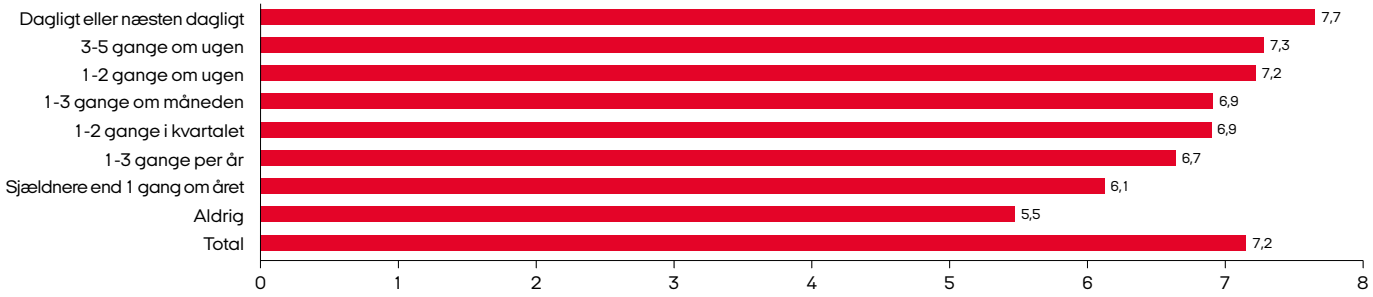

Andel af befolkningen, der tager på naturoplevelse mindst én gang om ugen. (2022-23. Tal i pct.)

TOP:	Kommune	Andel
1.	Langeland	80,2
2.	Helsingør	76,7
3.	Halsnæs	76,3
4.	Morsø	75,4
5.	Dragør	74,5
6.	Allerød	72,6
7.	Fredensborg	71,6
8.	Rudersdal	71,6
9.	Assens	71,2
10.	Furesø	70,8

BUND:	Kommune	Andel
89.	Rødovre	46,1
90.	Frederiksberg	46,1
91.	Ringsted	45,8
92.	Tårnby	44,9
93.	Egedal	44,2
94.	Brøndby	44,0
95.	Struer	41,4
96.	Glostrup	40,8
97.	Albertslund	39,7
98.	Ishøj	34,4

Base: Fuld, n = 14.531

Oplevelse af lokalområdet

– Kulturarvens betydning for valg af bopæl

I alt vurderer 25,6% af danskerne, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl.

Men ser vi på kommuneniveau, er der meget stor forskel.

Dragør har den største andel, hvor 48,7% af respondenterne vurderer, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl, mens den laveste andel findes i Solrød med kun 9,5%

Hvilken betydning har kulturarven for dit valg af det sted, du bor? (Tal i pct.)

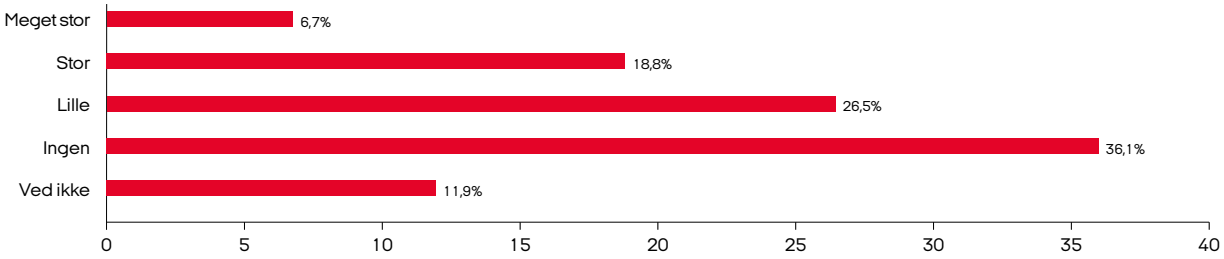

Andel af befolkningen, der vurderer, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl. (2022-23. Tal i pct.)

TOP:	Kommune	Andel
1.	Dragør	48,7
2.	Frederiksberg	44,4
3.	De små ø-kommuner (Fanø, Ærø, Samsø og Læsø)	43,7
4.	Helsingør	42,0
5.	Gentofte	40,8
6.	Sorø	39,4
7.	Tønder	38,2
8.	Syddjurs	38,1
9.	Langeland	37,9
10.	København	35,8

BUND:	Kommune	Andel
89.	Struer	16,8
90.	Herning	16,4
91.	Favrskov	14,9
92.	Ishøj	14,7
93.	Skive	14,6
94.	Ringsted	14,4
95.	Kalundborg	13,2
96.	Lemvig	11,3
97.	Glostrup	10,5
98.	Solrød	9,5

Base: Fuld, n = 14.531

Oplevelse af lokalområdet

– Anbefaling af lokalområde

Danskere bosat i Region Nordjylland og Region Midtjylland angiver det højeste gennemsnit på spørgsmålet om, i hvilken grad de vil anbefale deres lokalområde (på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er i høj grad).

Her er andelen af danskerne, der vil anbefale deres lokalområde steget ovenpå et par år med faldende tendens.

I de tre øvrige regioner ser vi fortsat en faldende tendens.

I hvilken grad vil du anbefale dit lokalområde? (Gennemsnit på en skala fra 0-10)

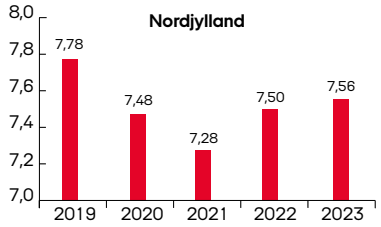

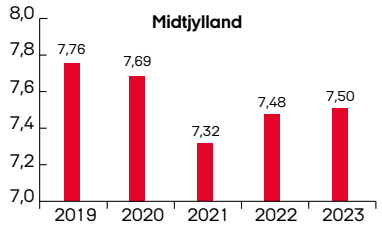

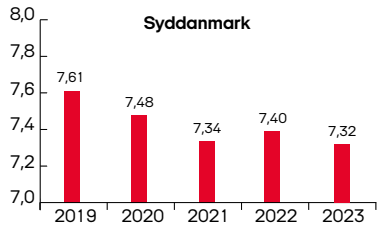

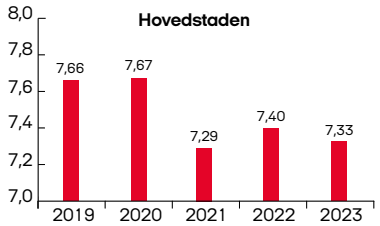

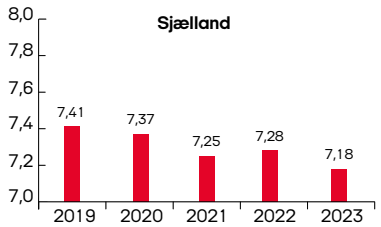

Base: Fuld, n = 7.399

Kapitel 6

Boligens sundhed og indeklima

Boligens sundhed og indeklima – resumé

Dette kapitel omhandler danskernes oplevelse af boligens indeklima.

Indeklima skal forstås i bred forstand og inkluderer således støj, støv, røg, varme, kulde, fugt, luftkvalitet osv.

Mere end halvdelen af danskerne oplever ét eller flere indeklima-problemer.

Og som kapitlet viser, er der en sammenhæng mellem indeklima og oplevet livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Træk og kulde, kolde vægge og fugt og skimmelsvamp er de hyppigste indeklimaproblemer.
- Mere end hver anden boligejer oplever indeklimaproblemer.
- Særligt beboere i ældre huse og lejligheder oplever indeklimaproblemer.
- De hyppigste tiltag for et bedre indeklima er udluftning og at undgå at ryge.
- Danskere med indeklimaproblemer vurderer deres livskvalitet lavere end danskere uden indeklimaproblemer. Særligt støjplagede danskere har en lavere afrapporteret livskvalitet.

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer over tid

Mere end halvdelen af danskerne angiver ét eller flere indeklimaproblemer.

De mest hyppige er træk, kulde, fugt/skimmelsvamp, kolde vægge og støj.

Som forventet er der kun små forskelle over årene.

Har du problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Træk og kulde	22,5	22,3	20,6	21,1	20,6	21,1
Kolde vægge	18,2	17,7	16,6	15,6	16,1	16,9
Fugt og skimmelsvamp	13,9	13,3	13,1	10,9	12,0	14,9
Støj	11,2	12,1	10,4	11,2	10,5	10,2
Støv / husstøvmider	5,8	5,4	6,6	5,7	6,1	6,0
Dårlig luftkvalitet	5,3	5,8	5,3	6,3	5,9	6,3
Røg (brændeovn, pejs, mv.)	6,0	5,9	5,5	4,7	3,5	3,5
Radon fra undergrunden	1,2	1,4	1,8	1,5	1,6	1,8
Nej, ingen af disse	45,4	44,7	47,3	46,4	46,2	43,2
Ved ikke	3,6	3,5	4,5	4,2	3,7	4,3

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligtype

Markant flere beboere i etageejendomme oplever indeklimaproblemer end i de andre boligtyper.

Det gælder især træk, kulde, kolde vægge samt støj.

Danskere i villa/parcelhus oplever færrest indeklimaproblemer.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

	Hvilken form for bolig bor du i?						
	Villa / parcelhus	Række- / kædehus	Gård/ landejendom	Etageejendom / ejerlejlighed	Etageejendom/ Andelsbolig	Etageejendom: Til leje i privat udlejning	Etageejendom: Til leje i almen boligforening
Træk og kulde	17,6	20,0	21,3	20,5	23,8	26,3	30,2
Fugt og skimmelsvamp	14,3	16,0	13,9	13,7	13,1	16,7	15,9
Kolde vægge	13,7	14,0	16,7	18,3	23,0	22,2	25,3
Røg (f.eks. fra brændeovn, pejs)	5,1	2,0	6,0	2,7	2,8	1,2	0,5
Støv / husstøvmider	4,9	7,1	5,2	7,3	5,6	6,1	8,1
Støj	4,8	8,6	3,5	17,1	21,0	19,2	19,1
Varme / for høj temperatur	4,7	6,7	7,4	8,1	6,8	7,6	6,9
Dårlig luftkvalitet	4,2	7,1	3,8	8,3	7,5	9,4	10,0
Dagslys (for lidt)	4,0	5,1	5,2	5,1	6,5	6,7	4,4
Dagslys (for meget)	2,8	3,4	4,2	4,2	7,4	5,2	4,6
Radon fra undergrunden	2,3	1,9	3,1	1,3	1,3	0,2	0,9
Nej, ingen af disse	48,9	43,6	42,4	38,6	30,5	38,3	35,7
Ved ikke	4,4	3,3	6,0	1,5	4,6	4,0	4,0

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligens opførelsesår

Danske huse har gennem årene fået forbedret indeklimaet.

57,4% af danskere i nyere boliger opført efter år 2000 oplever ingen indeklimaproblemer, mens det kun gælder for 41,1% af danskere bosat i huse opført før 1930.

Mens træk, kulde og skimmelsvamp er de største problemer for danskere bosat i boliger opført i 1900-tallet eller før, så er for høj temperatur og for meget dagslys hovedproblemer for nye boliger opført i dette årtusinde.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? (Mulighed for flere svar, tal i pct.)

	Hvornår er dit hus opført?				
	Før 1930	1930-1959	1960-1979	1980-1999	2000 eller nyere
Træk og kulde	27,9	25,1	16,7	15,3	7,5
Kolde vægge	22,2	19,4	13,3	11,2	2,5
Fugt og skimmelsvamp	17,0	20,6	14,0	11,5	9,8
Røg (f.eks. fra brændeovn, pejs)	5,9	4,0	5,1	4,4	2,6
Støj	5,5	3,8	5,4	7,5	5,2
Dagslys (for lidt)	5,2	4,9	3,5	6,3	2,3
Støv / husstøvmider	5,2	4,3	5,8	5,9	5,3
Dårlig luftkvalitet	4,5	6,3	4,6	4,3	4,0
Radon fra undergrunden	2,7	3,5	2,5	2,0	0,3
Varme / for høj temperatur	2,6	4,1	4,6	4,8	12,3
Dagslys (for meget)	1,6	2,3	2,8	3,5	5,6
Andet	0,6	0,6	0,8	1,2	2,0
Nej, ingen af disse	41,1	42,2	47,7	50,1	57,4
Ved ikke	4,1	3,7	5,0	3,1	2,2

Base: Boligejere, n = 3.958

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer i etageejendomme fordelt efter opførelsesår

Særligt beboere i etageejendomme opført før 1959 oplever indeklimaudfordringer.

Det er træk, kolde vægge og støj, der udgør de største problemer for beboerne.

For de nyere etageejendomme opført efter år 2000 er det særligt støj, varme og for meget dagslys, der er udfordringen.

Det er beboere i de ældste ejendomme fra før 1920, der hyppigst oplever for lidt dagslys som et problem.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? (Tal i pct.)

	Hvad beskriver bedst den bolig, du bor i?			
	Etageejendom opført før 1920	Etageejendom opført mellem 1920 - 1959	Etageejendom opført mellem 1960 - 2000	Etageejendom opført efter år 2000
Træk og kulde	28,2	34,9	28,1	7,0
Kolde vægge	24,3	32,3	22,6	6,2
Støj	22,1	23,5	18,5	11,4
Fugt og skimmelsvamp	18,1	20,9	13,2	5,0
Dagslys (for lidt)	9,4	5,3	4,9	4,3
Dårlig luftkvalitet	9,1	10,1	8,3	9,3
Varme / for høj temperatur	6,0	5,6	7,2	10,7
Støv / husstøvmider	5,6	7,9	7,4	5,8
Dagslys (for meget)	5,4	4,6	4,8	6,9
Røg (f.eks. fra brændeovn, pejs)	3,2	1,2	1,1	1,5
Radon fra undergrunden	0,8	0,8	0,6	1,0
Andet	1,1	1,8	1,5	1,2
Nej, ingen af disse	29,7	29,0	37,4	51,0
Ved ikke	2,3	3,0	3,2	3,5

Base: Etageejendomme, n = 2.443

Boligens sundhed og indeklima

– Forbedringer foretaget for bedre indeklima

87,6% af danskerne har aktivt foretaget forbedringer af indeklimaet, primært gennem udluftning og undgået rygning.

30% af danskerne begrænser brug af stearinlys, ligesom hver fjerde dansker har skruet op for hyppigheden af rengøring for at forbedre indeklimaet.

Den største forskel fra 2022 til 2023 er, at flere danskere opvarmer alle rum i boligen, men ellers er det naturligt nok små forskelle fra år til år.

Foretager du et eller flere af følgende tiltag for at forbedre indeklimaet i din bolig?
[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2022	2023
Lufter oftere ud	57,6	56,4
Holder mit hjem røgfrit	51,1	51,8
Opvarmer alle rum i boligen	33,4	39,2
Begrænser brugen af stearinlys	30,0	29,8
Gør hyppigere rent	24,9	23,8
Reparerer fugt- og vandskader hurtigt efter fremkomst	16,7	17,0
Forbedrer isoleringen af din bolig	10,3	9,2
Anvender maling og lakker uden organiske opløsningsmidler	9,7	8,8
Begrænser brugen af brændeovn eller pejs	6,8	6,3
Nej, ingen af ovenstående	13,4	12,4

Base: Fuld, n = 7.399

Boligens sundhed og indeklima

– Støjplager

Der er særligt to hovedtyper af støj, der plager mange danskere.

Den hyppigste er støj fra naboernes aktiviteter – både musik, snak og leg og larm fra haveredskaber mv.

Her er det særligt beboere i rækkehuse og etageejendomme , der er plaget af nabostøj.

Trafikstøj plager særligt villa/parcel-husejerne, hvor det udgør det væsent-ligste støjproblem.

Hvilken støjkilde er du mest plaget af? [Kun ét kryds, tal i pct.]

	2022	2023
Støj fra naboer	41,6	39,4
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	36,8	37,3
Støj fra hjemmet (f.eks. brummen fra køleskab, udsugning osv.)	6,4	9,3
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	8,0	7,2
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	1,5	1,8
Støj fra vindmøller	0,9	0,9
Andet	4,8	4,2

Hvilken støjkilde er du mest plaget af? [Kun ét kryds, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?		
	Villa / Parcelhus	Række- / kædehus	Etageejendom (lejlighed)
Støj fra naboer	14,2	38,2	49,6
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	51,7	37,9	31,7
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	12,4	4,4	6,0
Støj fra hjemmet (f.eks brummen fra køleskab, udsugning osv.)	13,3	10,3	7,1
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	3,5	1,8	1,0
Støj fra vindmøller	1,6	1,7	0,2

Base: Har støjproblemer, n = 708
Base: Fordelt på bolig, n = 773

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklima og livskvalitet

Sammenholder vi oplevet livskvalitet (på en skala fra 0-10, hvor 10 er bedst), så er der en tydelig sammenhæng mellem indeklima-problemer og livskvalitet.

Blandt danskere uden indeklimaproblemer er den gennemsnitlige oplevede livskvalitet 7,75 på en skala fra 0-10.

Blandt dem, der er plaget af støj eller dårlig luftkvalitet er gennemsnittet kun 6,32.

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden, krydset med: Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
(Svar som gns. på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget tilfreds)

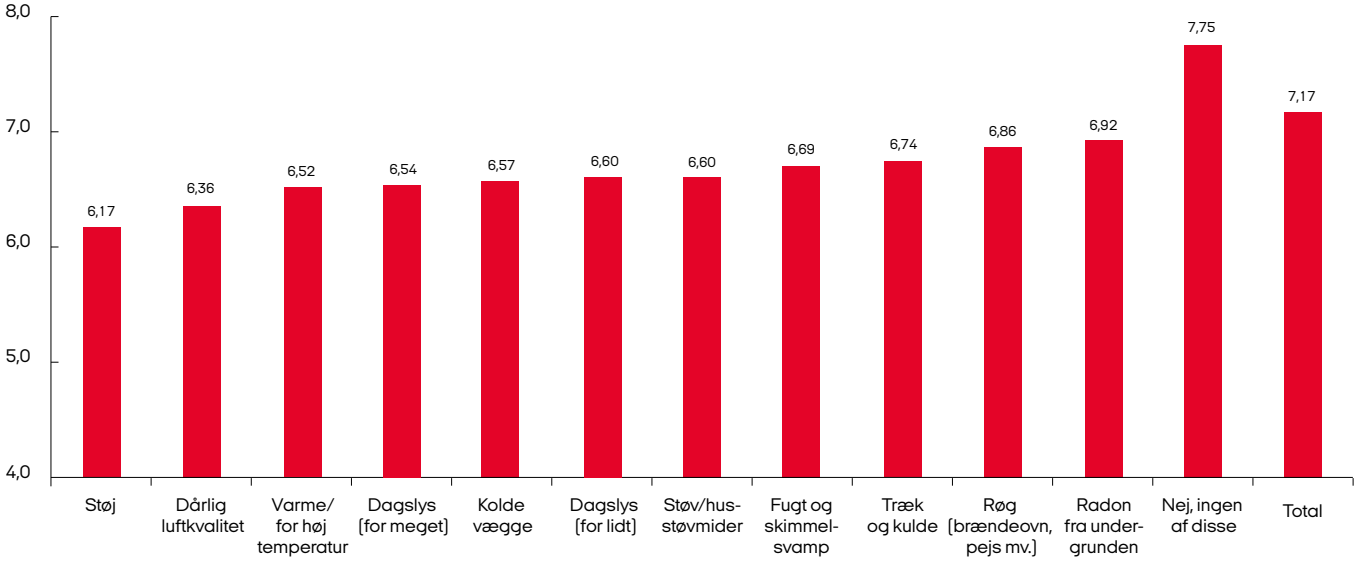

Base: Fuld, n = 7.399

Kapitel 7

Energirenovering og bæredygtighed

Energirenovering og bæredygtighed – resumé

Kapitlet omhandler boligejernes interesse for at energirenovere, herunder motiver og barrierer i forbindelse med energirenovering.

Endvidere ses der på, hvilke energiforbedringer der foretages i boligen.

Boligejernes bevidsthed om, hvor meget en energirenovering påvirker deres energiforbrug belyses.

I den forbindelse ses også på, hvor hårdt ramt husstandenes økonomi er ramt af de stigende energipriser.

Endelig ser kapitlet nærmere på danskernes syn på bæredygtighed.

Kapitlet viser bl.a.:

- Samlet svarer 66,9% af de danske boligejere, at de er meget eller ret interesseret i energiforbedringer i boligen.
- 38% overvejer at energirenovere deres bolig. Det er flere end tidligere, og overvejelserne går især på at skifte til energiruder.
- Varmeregningens størrelse er den vigtigste årsag til at energirenovere boligen. Således er økonomien i fokus som det, der er mest motiverende for at energiforbedre boligen.
- Men økonomi – at det er en for stor investering at energirenovere – er også den største barriere for at energiforbedre boligen.
- Mere end hver tredje boligejer mangler viden om, hvor meget de sparer på deres energiforbrug ved at energiforbedre deres bolig.
- 21,8% af boligejernes husstandsøkonomi er hårdt ramt af de stigende energipriser, hvilket har igangsat ændret adfærd for at spare på strøm og varme.
- 12,1% af danskerne interesserer sig i høj grad for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt, hvilket er på niveau med resultatet af de seneste års undersøgelser.
- At bo mindre eller optimere arealer er det færrest nævner som vigtige måder at leve bæredygtigt på. Men andelen er svagt stigende.

Energirenovering og bæredygtighed

– Boligejernes interesse for energiforbedringer fordelt på alder og boligtype

Samlet svarer 66,9% af de danske boligejere, at de er meget eller ret interesseret i energiforbedringer i boligen.

Især i gruppen af de helt unge på 25-39 år er der stor interesse.

Interessen for at energirenovere falder i takt med boligejernes stigende alder.

Det er især beboere i bindingsværkshuse, der svarer, at de er meget interesseret i at energirenovere.

Men også blandt parcelhusejere, som er den boligtype, der er flest af i Danmark, angives interesse over gennemsnittet.

Dem, der bor i de nye typehuse, er mindst interesseret i at energirenovere.

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen? (Tal i pct.)

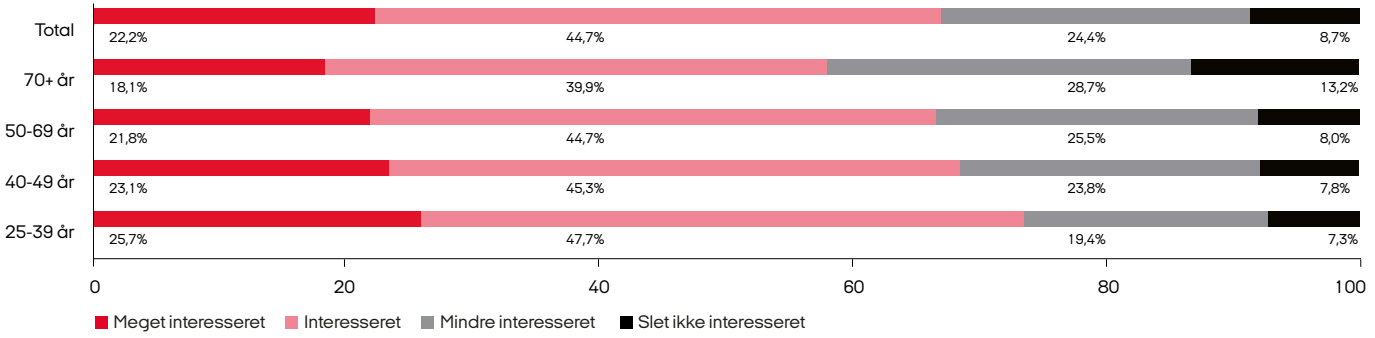

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen? (Dem, der er meget interesseret, fordelt på boligtype. Tal i pct.)

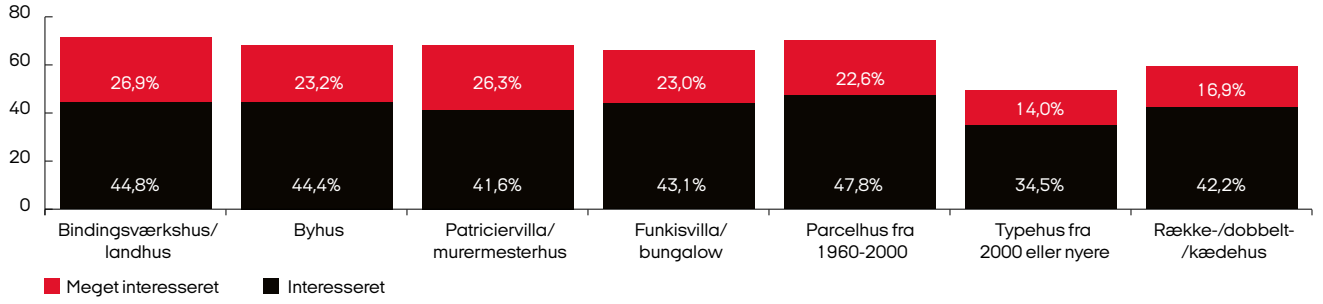

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Boligejernes interesse for enegiforbedringer fordelt på år

Sammenligner vi resultaterne her med undersøgelsen fra 2022, er det, stort set den samme andel, der er interesseret i at energirenovere deres bolig.

Samtidig er der færre, der svarer, at de slet ikke er interesseret i energiforbedringer i boligen.

Går man et skridt videre og dykker ned i tallene for dem, der er mest bekymrede for de stigende energipriser, er der i denne gruppe 70,5%, der er interesserede i at energirenovere boligen. I undersøgelsen fra 2022 tegnede der sig nøjagtigt det samme billede for denne gruppe.

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen? (Fordelt på år, tal i pct.)

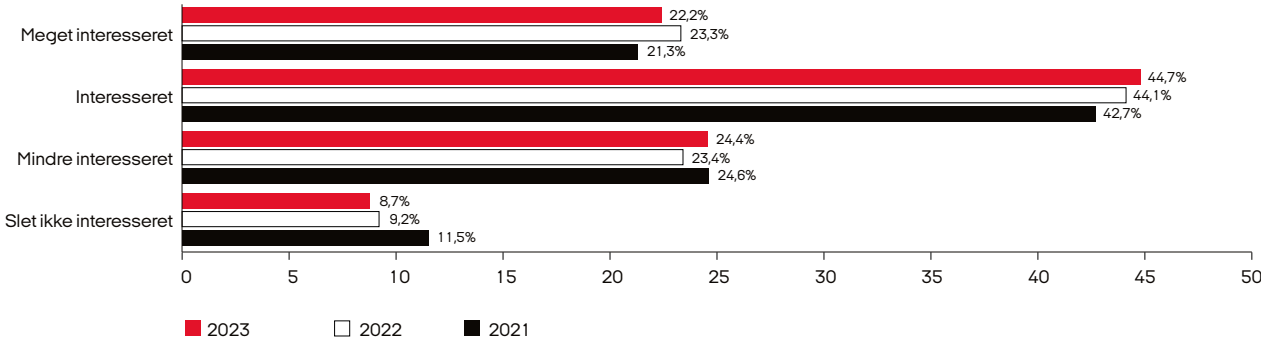

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Planlagte energiforbedringer det kommende år

38% af boligejerne svarer, at de overvejer at energirenovere deres bolig inden for det kommende år. Til sammenligning var tallet i 2022 undersøgelsen blot på 31,2%.

I denne gruppe er skift til energivinduer, skifte yderdør samt isolere tag det flest boligejere overvejer. De samme overvejelser blev angivet i 2022 undersøgelsen.

25,5% ønsker ikke at energiforbedre og 36,5% har ikke et behov.

*) Blandt dem, der har oliefyr som primær opvarmningskilde og samtidig overvejer at energirenovere deres bolig, er det 29%, der vil udskifte deres oliefyr. Og ligeledes for dem, der i dag har gasfyr som primær opvarmningskilde i deres bolig, er det 42%, der overvejer at udskifte deres gasfyr.

Overvejer du at gøre noget for at energiforbedre huset i løbet af det kommende års tid? (Tal i pct.)

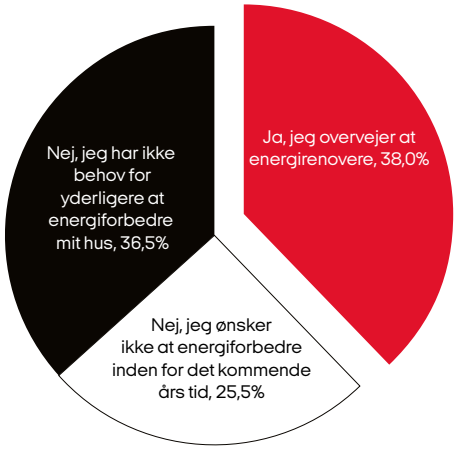

Energiforbedringer. Blandt dem, der overvejer at energirenovere. (Tal i pct.)

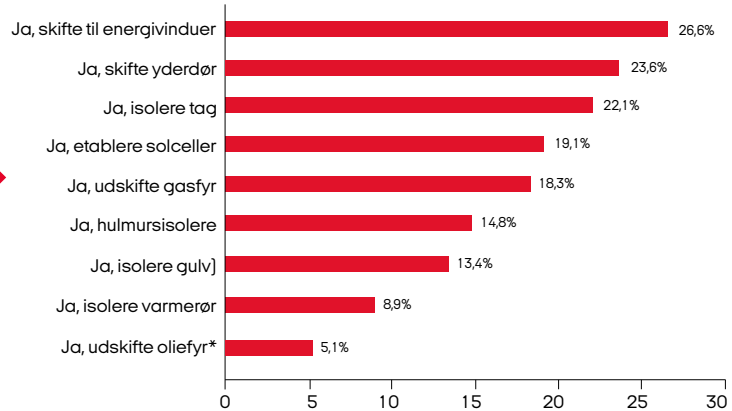

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894
Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehusgård, der overvejer energirenovering, n = 1.457)

Energirenovering og bæredygtighed

– Gennemførte energiforbedringer i boligen

Skift til energivinduer er det, flest boligejere har foretaget.

Derefter følger udskiftning af yderdør og isolering af tag.

Det er de samme tre tiltag, der også ligger højest på planerne for de kommende år, sådan som den foregående side viser.

Har du foretaget en eller flere af nedenstående energiforbedringer i dit hus? (Tal i pct.)

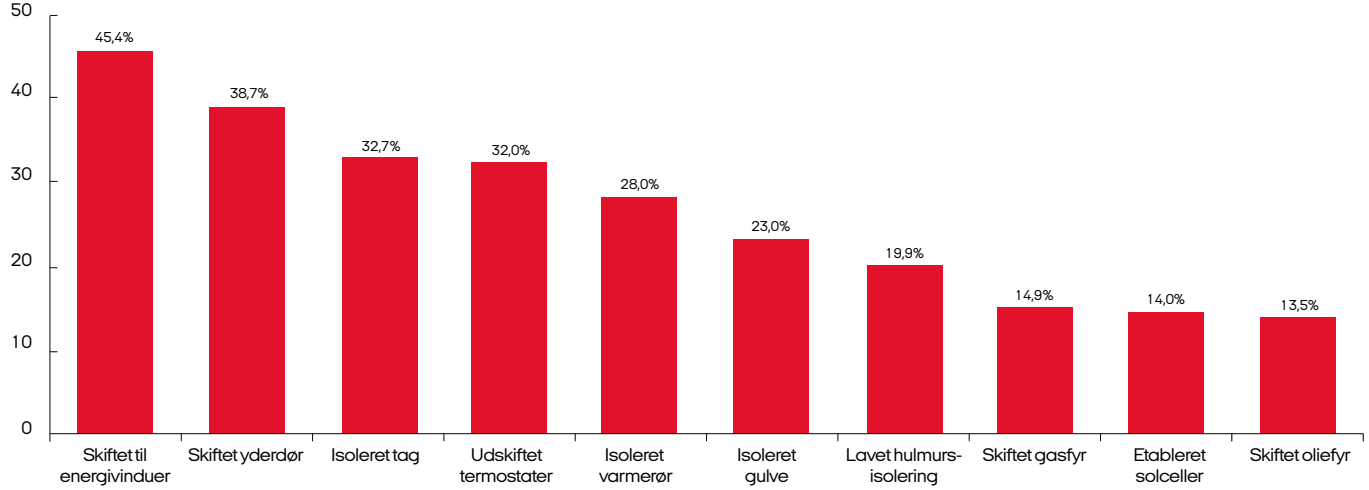

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtigste årsag til at energiforbedre, fordelt på boligens opførelsesår

Beløbets størrelse på varmeregningen er den primære årsag til, at boligejerne går i gang med at foretage eller overveje energirenovering af deres bolig. Og det er især blandt dem, der bor i boliger opført før 1930, hvor det gælder for 25,7%.

Derefter følger ønsket om større uafhængighed af ekstern energiforsyning, hvilket især gælder for de boligejere, der bor i de nyeste huse, efterfulgt af størrelsen på el-regningen.

Klimatruslen og den globale opvarmning fylder nu mindre, end den gjorde for et år siden, hvor 8,2% nævnte dette forhold. Nu er det 7,2%.

Blandt de boligejere, hvis bolig er opført efter år 2000, finder man den største andel, der svarer klimaet.

Hvad var den vigtigste årsag, som fik dig/din husstand til at foretage eller til at overveje at foretage energirenovering?
(Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.)

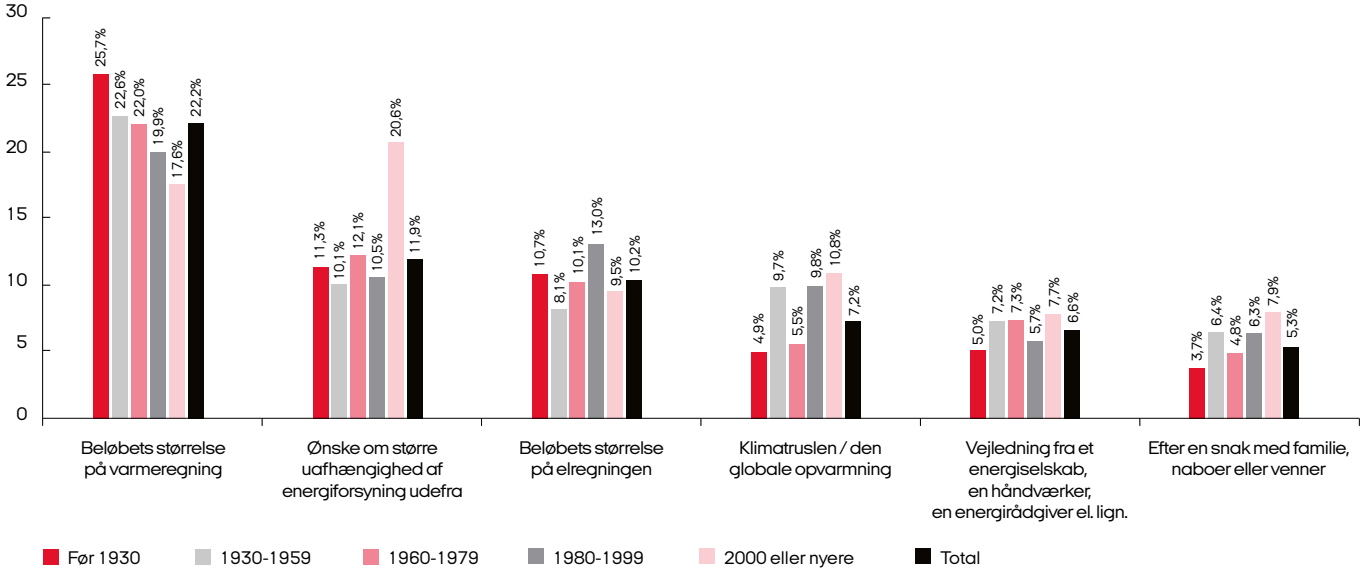

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård, der har energirenoveret), n = 1.457

Energirenovering og bæredygtighed

– Motiver for at energiforbedre

Økonomien er i fokus, når motiverne for at energirenovere boligen opgøres.

Således er tilfredsstillelsen ved ikke at tabe penge det forhold, der topper boligejernes motiver og er dermed over komfort og indeklima, som indtil for to år siden var de væsentligste årsager til at energirenovere.

Hvilke forhold motiverer til at energiforbedre boligen? (Prioriter tre svar, tal i pct.)

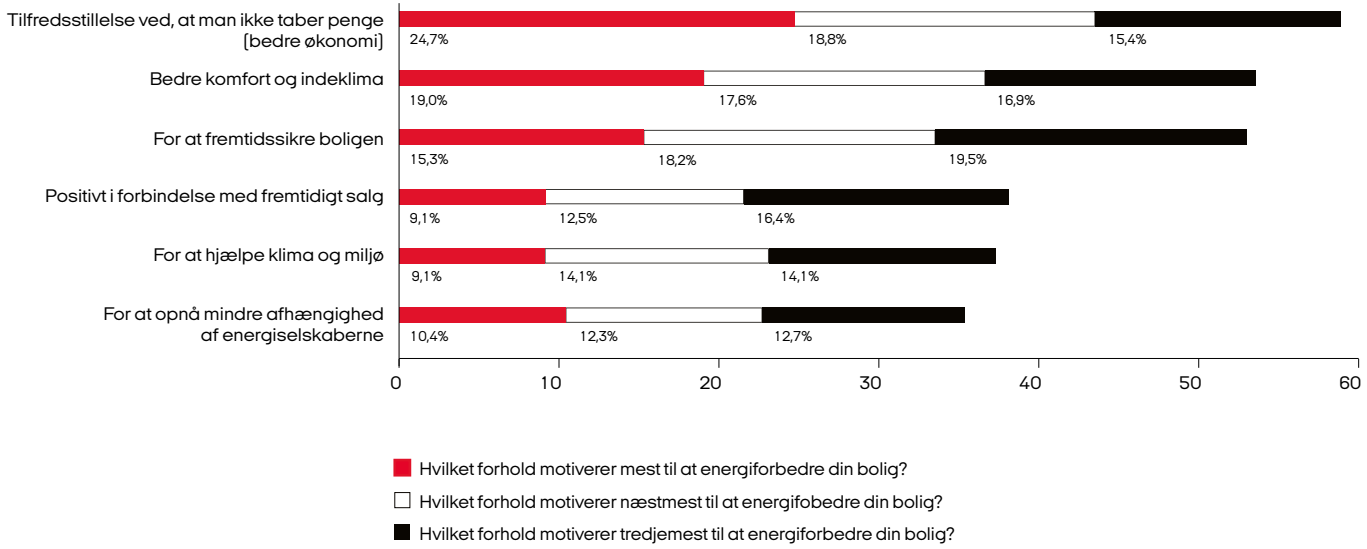

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Barrierer for at energiforbedre

Blandt boligejerne er den økonomiske udfordring ved en energiforbedring den væsentligste barriere for at gå i gang. Og andelen, der ser dette som en barriere, er steget i forhold til undersøgelsen i 2022.

Derefter følger, at boligen allerede er tilstrækkeligt energiforbedret, hvilket ca. hver fjerde svarer. Også denne andel er steget i forhold til 2022 undersøgelsen.

I svarfordelingen sker et niveauskift til de øvrige barrierer. Kun ganske få bliver stoppet af manglende æstetik i de løsninger, der er til rådighed.

Hvad er den største barriere, der forhindrer igangsættelse af at energiforbedre din bolig? (Fordelt på år, tal i pct.)

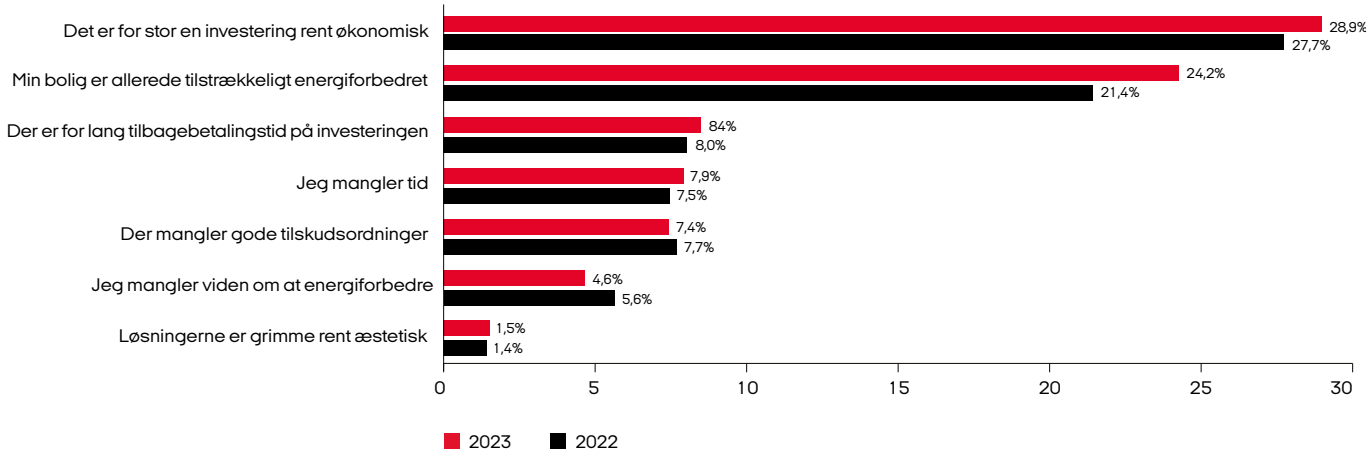

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Barrierer for at energiforbedre fordelt på alder

Den økonomiske barriere for at igangsætte energiforbedringer er størst for de helt unge boligejere.

I takt med stigende alder blandt boligejerne, stiger også andelen der svarer, at deres bolig er tilstrækkeligt energiforbedret. Det gælder for 33% af dem, der er 70 år eller ældre og 14,1% af de boligejere, der er under 40 år.

Blandt de yngste boligejere finder man især gruppen, der mangler tid og viden om det at energiforbedre.

Hvad er den væsentligste barriere, der forhindrer igangsættelse af at energiforbedre din bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

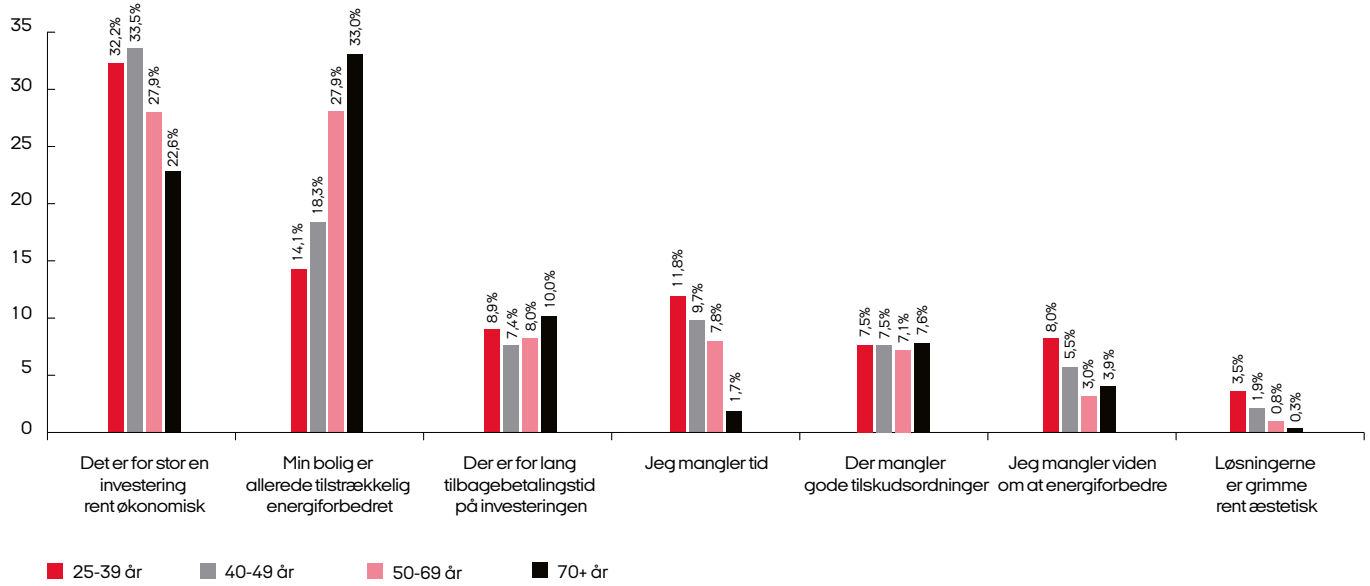

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Besparelsen ved at energiforbedre boligen fordelt på boligens opførelsesår

36% af de danske boligejere mangler viden om, hvor meget der er at spare ved at energiforbedre deres bolig. Tvivlen har været markant i alle de år, der er spurgt ind til dette i undersøgelsen.

Blandt boligejerne svarer 8,4%, at de ser en stor besparelse ved at energiforbedre boligen, og 28,9% vurderer, at de har udsigt til en mindre besparelse.

Det er i højere grad dem, der bor i de ældste boliger, der har kendskab til, at de kan opnå større besparelser på energiforbruget i boligen.

Det er blandt boligejerne i de nyeste boliger, man finder flest, der svarer, at der ingen besparelse vil være på energiforbruget ved at energiforbedre boligen.

Har du kendskab til, hvor meget der er at spare på dit energiforbrug ved at energiforbedre din bolig?
(Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.)

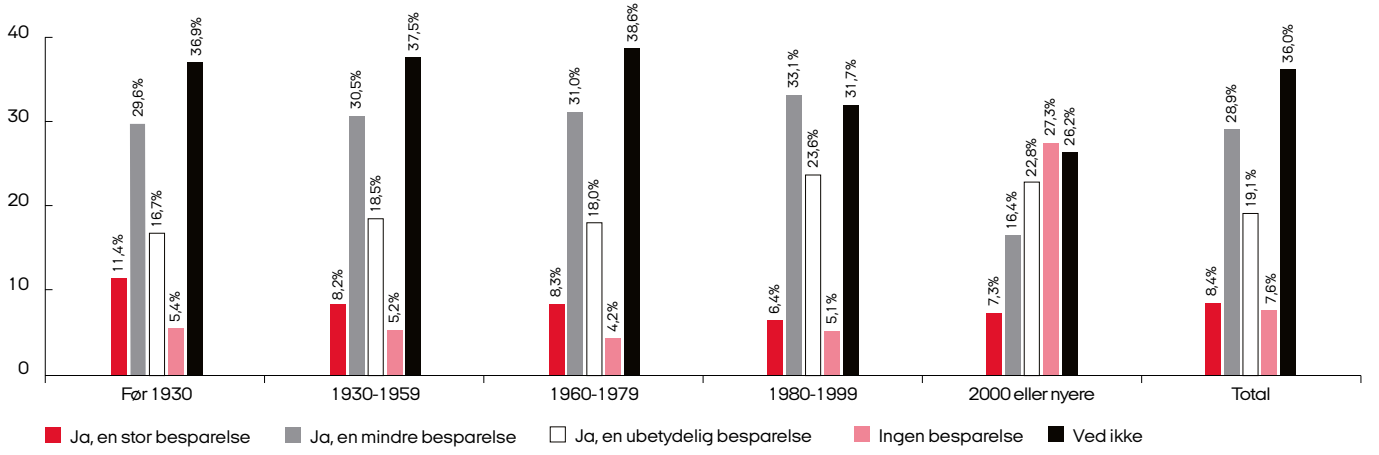

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Energirenovering og bæredygtighed

– Konsekvenser af de stigende energipriser

Langt hovedparten af alle boligejere svarer, at de er ramt i mindre grad af de stigende energipriser.

21,8% af boligejerne svarer, at de er hårdt eller meget hårdt ramt af de stigende energipriser.

Især i de boliger, der benytter el-radiatorer eller naturgas som primær opvarmningsform, føler man sig hårdt ramt. Det svarer ca. hver tredje.

Hvor hårdt ramt er din husstands økonomi af de stigende energipriser? (Tal i pct.)

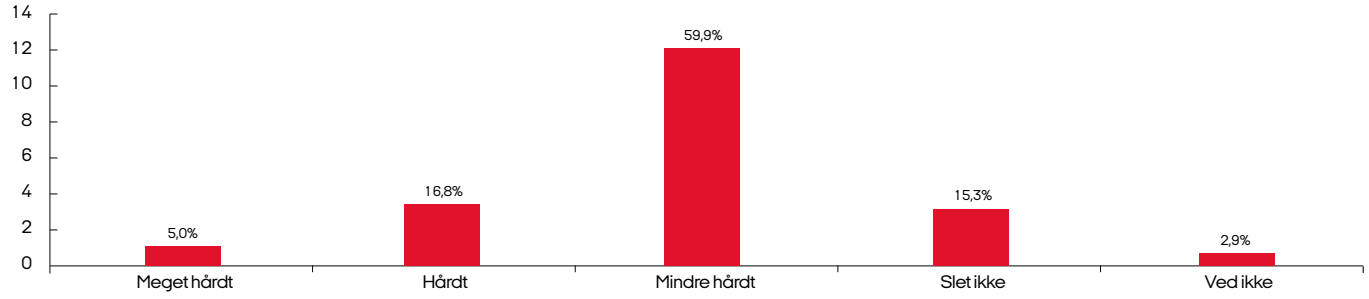

Boligejere hvis husstands økonomi er hårdt eller meget hårdt ramt af de stigende energipriser.
(Fordelt på opvarmningsform i boligen, tal i pct.])

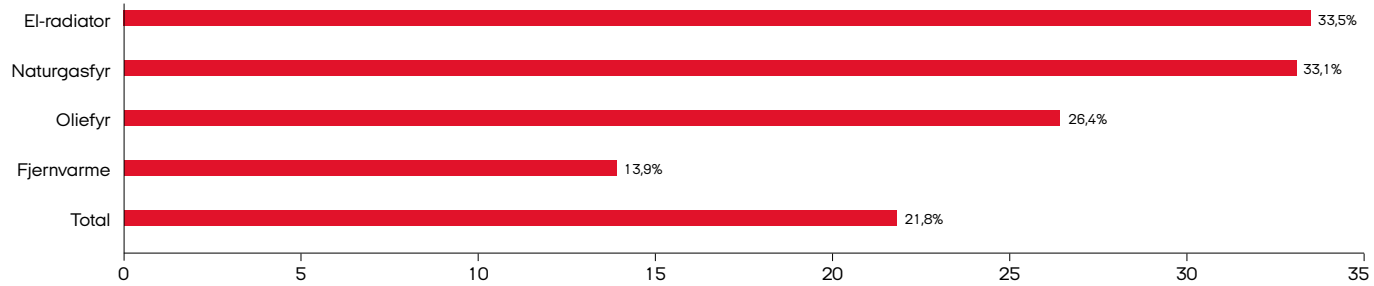

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård, etageejendom], n = 4.300

Energirenovering og bæredygtighed

– Konsekvenser af de stigende energipriser

80,6% af alle boligejere har i høj grad eller i nogen grad sparet på strømmen i takt med de stigende energipriser.

Det er især i husstande, hvor den primære opvarmningsform er naturgasfyr eller el-radiator, at en stor andel har sparet på strømmen.

I hvilken grad har de stigende energipriser fået dig til at ændre adfærd for at spare på strømmen i din primære bolig? (Tal i pct.)

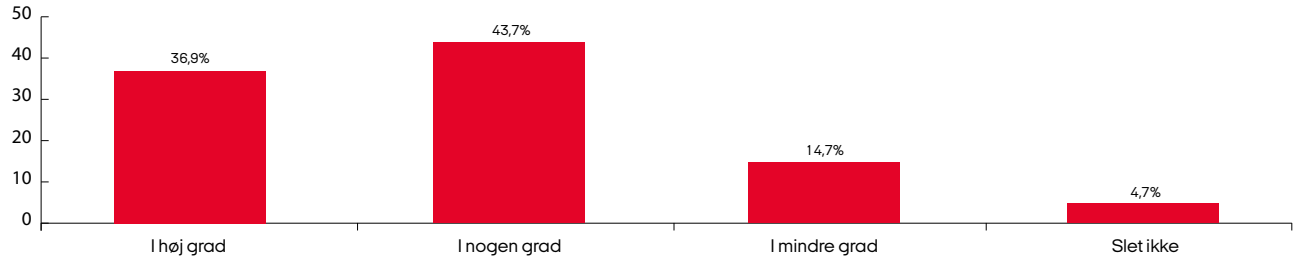

Boligejere der i høj- eller nogen grad har sparet på strømmen i deres primære bolig pga. de stigende energipriser.
(Fordelt på opvarmningsform, tal i pct.)

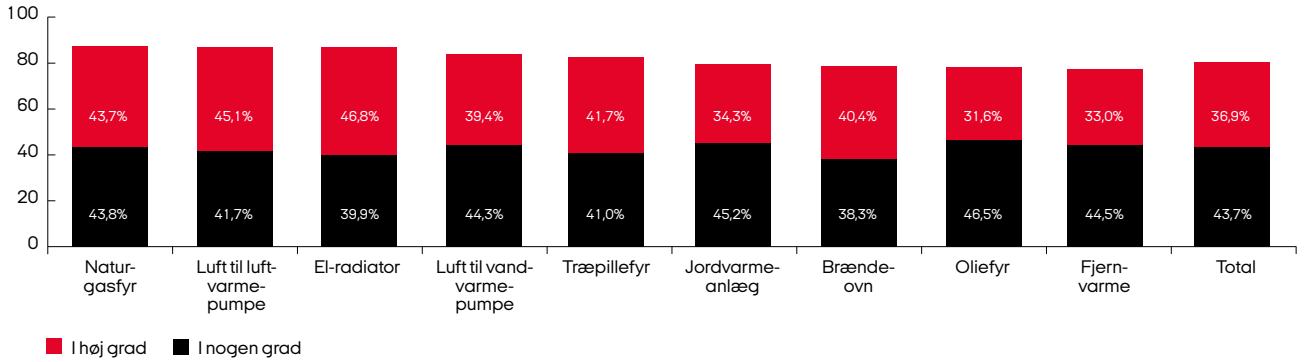

Base: Boligejere [i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård, etageejendom], n = 4.300

Energirenovering og bæredygtighed

– Konsekvenser af de stigende energipriser

De stigende energipriser har også fået boligejerne til at spare på varmen.

Således svarer 68,8%, at de i høj grad eller i nogen grad har sparet på varmen i deres primære bolig.

Og har man naturgasfyr, el-radiatorer eller luft-til-luft varmepumpe som primær opvarmningsform i sin bolig, har man også i højere grad sparet på varmen.

I hvilken grad har de stigende energipriser fået dig til at ændre adfærd for at spare på varmen i din primære bolig? (Tal i pct.)

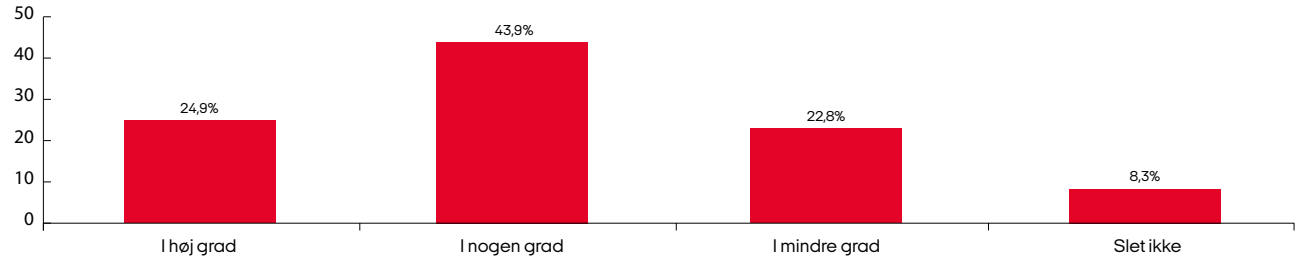

Boligejere der i høj- eller nogen grad har sparet på varmen i deres primære bolig pga. de stigende energipriser.
(Fordelt på opvarmningsform, tal i pct.)

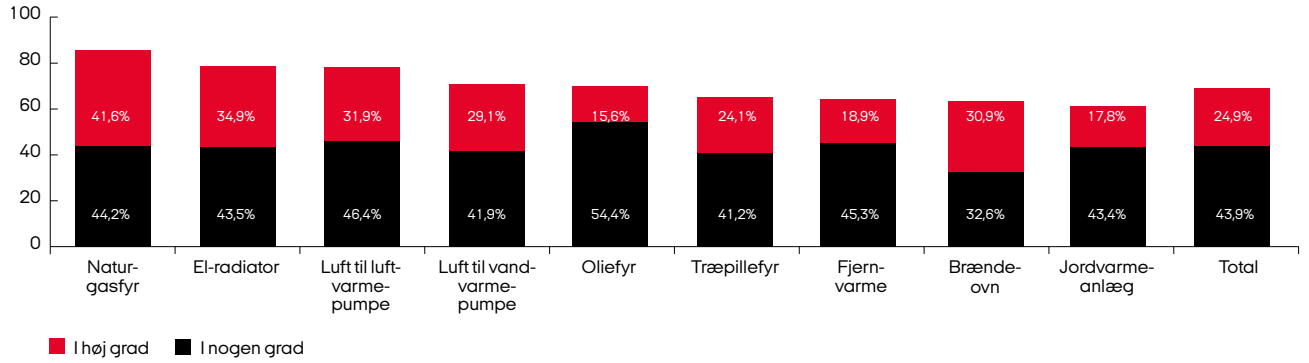

Base: Boligejere [i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård, etageejendom], n = 4.300

Energirenovering og bæredygtighed

– Interessen for at leve bæredygtigt i ens bolig fordelt på årstal og alder

Interessen for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig, er forholdsvis konstant set over de seneste tre år.

Blandt danskerne svarer 12,1%, at de i høj grad interesserer sig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig.

Det er blandt den yngre del af befolkningen, at interessen for at leve mere bæredygtigt i sin bolig er højest. Her svarer 15,5%, at de i høj grad er interesseret.

14,6% af danskerne i aldersgruppen 40-49 år svarer, at de slet ikke er interesserede i, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig og er dermed den gruppe, der udviser mindst interesse.

I hvilken grad interesserer du dig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig? (Fordelt over år, tal i pct.)

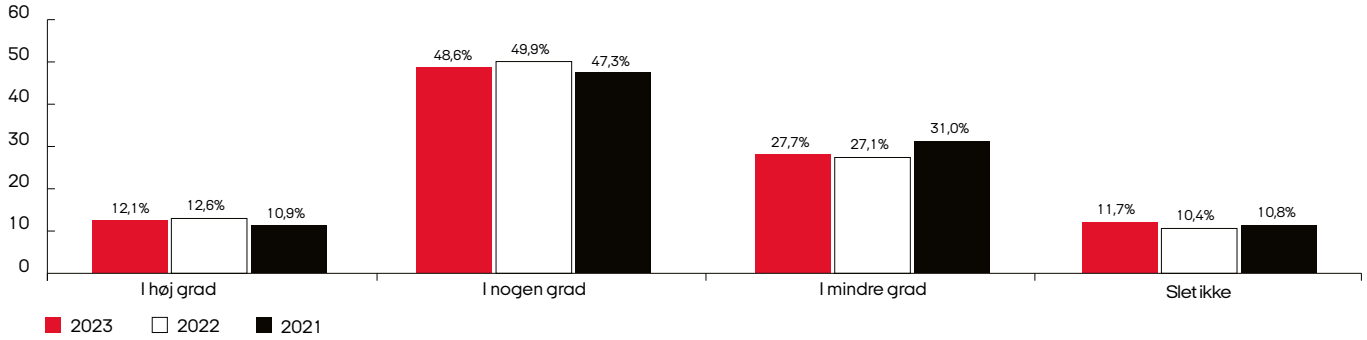

I hvilken grad interesserer du dig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

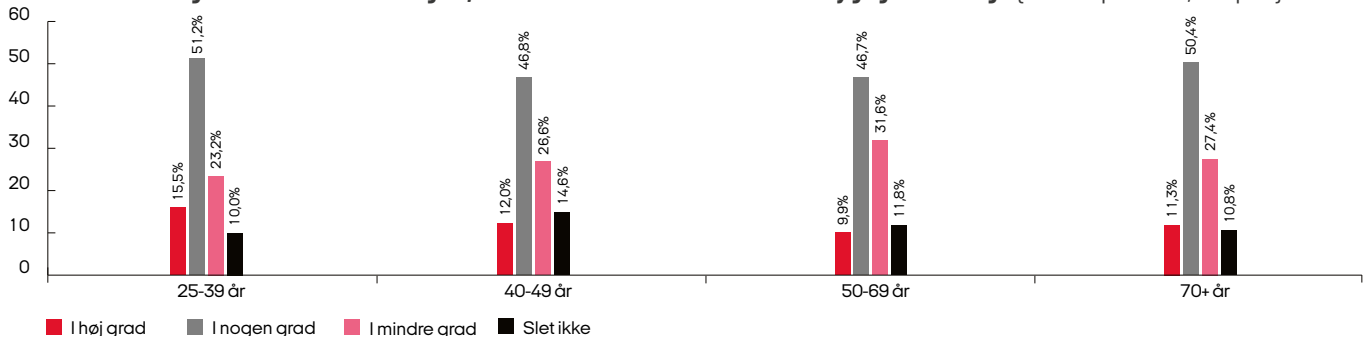

Base: Alle, n = 7.399

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på

Adfærd og forbrug i hjemmet samt energiforsyning er de forhold, flest nævner, når de skal vurdere vigtigheden af forskellige måder at leve bæredygtigt på. Især energiforsyning er der flere, der nævner nu.

Man kan leve bæredygtigt på mange måder. Hvor vigtige er følgende forhold? (Tal i pct.*)

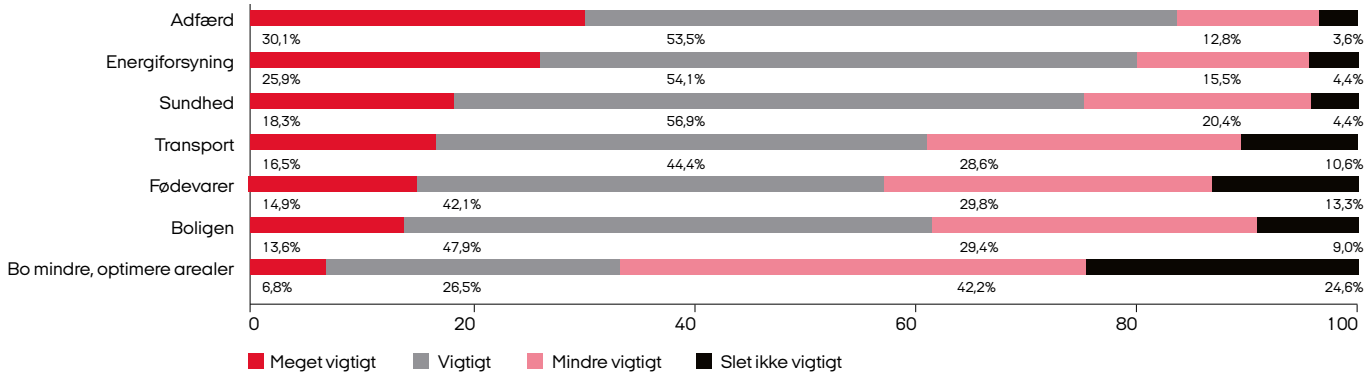

Forklaring til de enkelte forhold:

- Adfærd og forbrug i hjemmet (f.eks spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi)
- Energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder)
- Sundhed (f.eks. bedre indeklima, brug af miljømærkninger)
- Transport (f.eks færre flyrejser, brug af offentlig transport, brug af cykel, bilvalg og kørsel)
- Boligen (f.eks. bæredygtige materialer, bedre isolering, genbruge ting, købe brugte møbler)
- Fødevarer (f.eks. spise mindre kød og flere grøntsager og lokale varer)
- Bo mindre, optimere arealer (f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)

Base: Alle, n = 7.399
* Blandt dem, for hvem spørgsmålet er relevant

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på

I forhold til, hvad der er vigtigst, når det gælder om at leve bæredygtigt, er at bo på mindre arealer det, færrest finder vigtigt.

Men andelen stiger i forhold til resultatet i de to foregående undersøgelser.

Man kan leve bæredygtigt på mange måder. Hvor vigtige er følgende forhold?
(Dem der svarer meget vigtigt/vigtigt fordelt på år, tal i pct.*)

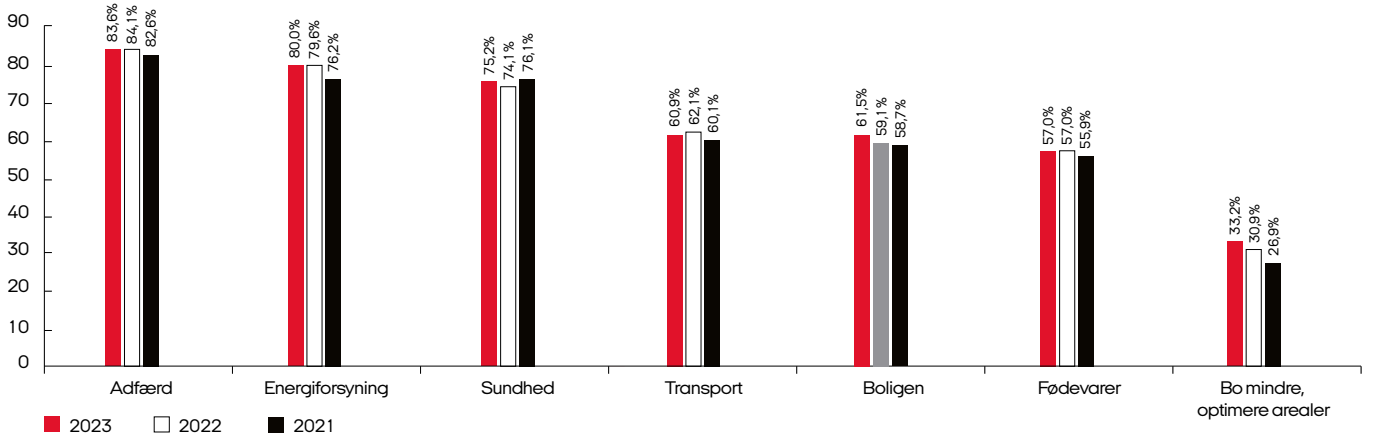

Forklaring til de enkelte forhold:

- Adfærd og forbrug i hjemmet (f.eks spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi)
- Energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder)
- Sundhed (f.eks. bedre indeklima, brug af miljømærkninger)
- Transport (f.eks færre flyrejser, brug af offentlig transport, brug af cykel, bilvalg og kørsel)
- Boligen (f.eks. bæredygtige materialer, bedre isolering, genbruge ting, købe brugte møbler)
- Fødevarer (f.eks. spise mindre kød og flere grøntsager og lokale varer)
- Bo mindre, optimere arealer (f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)

Base: Alle, n = 7.399
* Blandt dem, for hvem spørgsmålet er relevant

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på fordelt på alder

Man finder en større andel af de unge, der svarer, at det er vigtigt at leve bæredygtigt inden for områderne fødevarer (f.eks. spise mindre kød), transport (f.eks. bilvalg, færre flyrejser), boligen (f.eks. benytte bæredygtige materialer) samt at bo mindre.

De områder, hvor vigtigheden øges i takt med stigende alder, er i forhold til energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder) samt adfærd og forbrug i boligen (f.eks. at spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi etc.).

Personer der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. (Fordelt på alder, tal i pct.)

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år	Total
Fødevarer	63,6	58,1	52,7	53,8	57,0
Transport	63,8	63,2	57,7	60,3	60,9
Boligen	69,7	62,2	55,5	61,1	61,5
Adfærd	78,1	83,5	86,2	87,3	83,6
Energiforsyning	75,9	78,9	82,0	84,4	80,0
Sundhed	75,6	73,5	74,7	78,4	75,2
Bo mindre, optimere arealer	40,0	31,7	28,5	33,3	33,2

Base: Alle n = 7.399
* Blandt dem, for hvem spørgsmålet er relevant

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på fordelt på region og urbanisering

Personer, der bor i Region Hovedstaden, svarer i højere grad, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt i forhold til fødevarer, transport og det at bo mindre.

I Region Sjælland finder man den største andel, der svarer energiforsyning.

En opsplitning på urbaniseringsgrad viser, at fokus på bæredygtighed i forbindelse med anskaffelse af især fødevarer, transport og optimering af arealer er mere udbredt i de større byer og i hovedstadsområdet end blandt personer, der bor i landområder.

I landdistrikter og i de små byer er der i højere grad end i resten af landet fokus på adfærd i hjemmet.

Personer der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. (Fordelt på region, tal i pct.)

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Total
Fødevarer	59,8	57,2	53,8	56,3	55,3	57,0
Transport	63,4	58,7	60,7	60,6	55,9	60,9
Boligen	60,9	62,1	61,6	62,9	60,1	61,5
Adfærd	82,0	84,9	83,5	85,1	83,5	83,6
Energiforsyning	80,2	81,9	78,8	80,2	79,7	80,0
Sundhed	75,4	78,1	75,3	74,0	73,3	75,2
Bo mindre, optimere arealer	35,7	30,8	32,5	32,1	33,0	33,2

Personer der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. (Fordelt på urbanisering, tal i pct.)

	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Fødevarer	48,8	54,9	54,9	61,2	61,7
Transport	51,8	59,7	58,3	64,7	66,0
Boligen	60,7	64,8	59,4	61,5	61,8
Adfærd	84,4	87,0	82,6	82,9	82,1
Energiforsyning	79,4	83,7	78,8	77,8	80,6
Sundhed	71,7	76,5	75,1	75,5	75,9
Bo mindre, optimere arealer	28,0	32,7	31,9	33,9	37,3

Base: Alle, n = 7.399
* Blandt dem, for hvem spørgsmålet er relevant

Kapitel 8

Boligforbedringer

Boligforbedringer – resumé

Kapitlet omhandler vedligeholdelse og større til- og ombygninger.

Motiver og barrierer i forbindelse med vedligeholdelse og større til- og ombygninger belyses.

Da lejere har begrænset ansvar for vedligeholdelse af boligen, er det alene boligejerne og andelsboligejerne, der har besvaret spørgsmålene i kapitlet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Ca. 60% af bolig- og andelsejere har benyttet sig af håndværkere. Generelt ligger brugen på et stabilt niveau over de seneste år.
- Uanset hvor i landet man bor, er tilfredsheden med håndværkerne generelt høj. Det kan bl.a. hænge sammen med, at håndværkerne er gode til at møde op på det aftalte tidspunkt.
- Hvis boligen er opført før 1980, er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader og større vedligeholdelsesarbejde.
- Mange motiveres af rettidig omhu i forhold til at vedligeholde, men støder samtidig på den økonomiske barriere.
- For 69,9% af boligejerne er boligens arkitektur vigtig, når der foretages vedligeholdelse af boligen.
- Udskiftning af vinduer er igen i år den større til- og ombygning, flest har foretaget.
- 7,6% af alle der har gennemført til- og ombygning i 2022, har konsekvent tilvalgt bæredygtige byggematerialer.

Boligejernes brug af håndværkere

– Set over tid og fordelt på urbanisering

I perioden fra 2012 til 2017 har ca. 69% af boligejerne benyttet håndværkere. Andelen falder for perioden fra 2018 og frem til i dag og ligger forholds stabilt på ca. 60%.

En opsplitning på urbanisering viser, at der ikke er de store forskelle på, hvorvidt man har benyttet håndværkere. Dog er der en mindre andel i landdistrikterne, der svarer, at de har benyttet håndværkere inden for de to seneste år.

I undersøgelse fra 2022 svarede 67% af dem, der bor i Hovedstadsområdet, at de havde benyttet håndværkere inden for de to seneste år. Andelen er nu faldet til 60%.

Har du benyttet håndværkere inden for de seneste to år? (Tal i pct.)

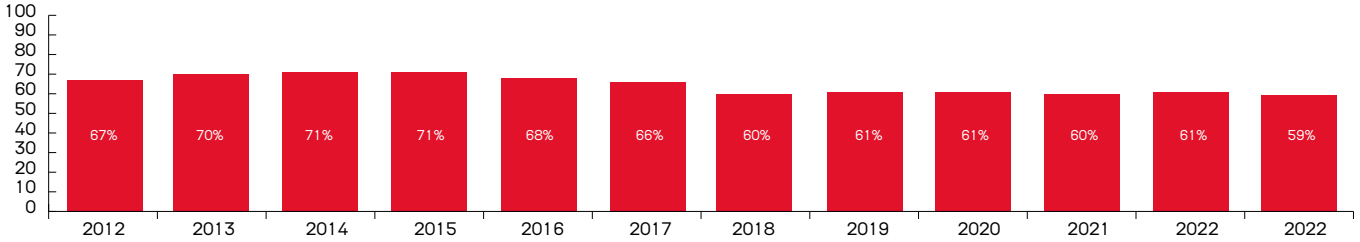

Har du benyttet håndværkere inden for de seneste to år? (Fordelt på urbanisering, tal i pct.)

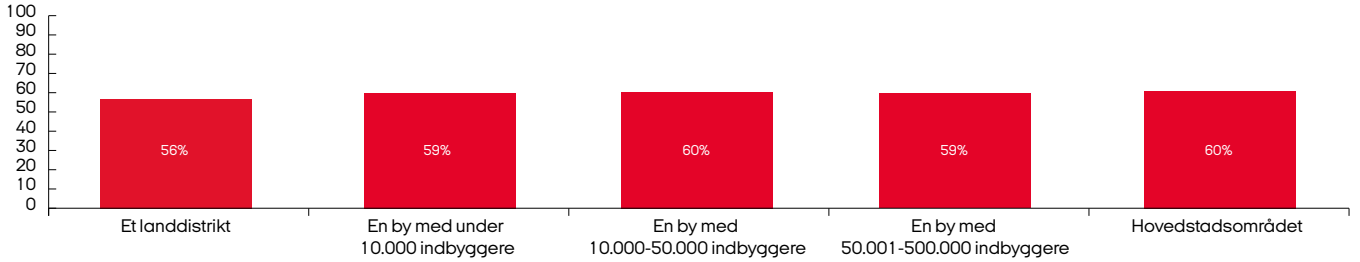

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Fordelt på region

Uanset hvor i landet man bor, er der generelt gode erfaringer med brugen af håndværkere.

Således svarer 88% af de boligejere, der har benyttet håndværkere, at de har gode eller meget gode erfaringer.

I Region Hovedstaden er erfaringerne med brug af håndværkere dårligere end i resten af regionerne. Det er et tilbagevende billede.

Andelen, der svarer, at de har meget gode/gode erfaringer med håndværkere, er på samme niveau, som vi så for et år siden. Samtidig viser tallene, at ca. hver 10. har dårlige eller meget dårlige erfaringer med deres håndværkere.

Hvor gode erfaringer har du generelt selv med brug af håndværkere? (Fordelt på region, tal i pct.)

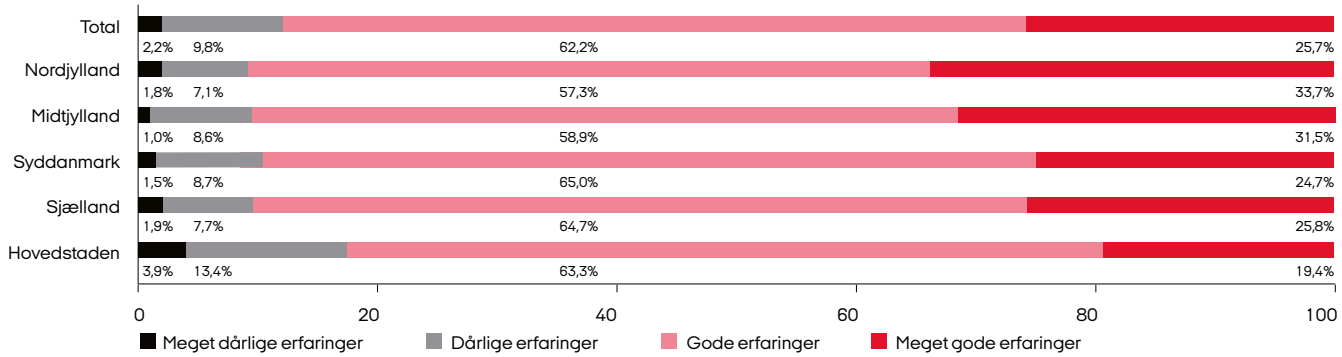

Hvor gode erfaringer har du generelt selv med brug af håndværkere? (Fordelt på år, tal i pct.)

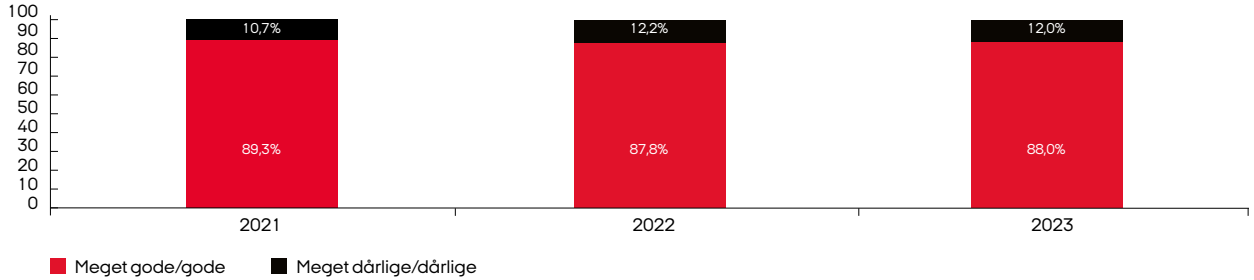

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig og har benyttet håndværkere inden for de seneste to år, n = 2.860

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Håndværkernes punktlighed fordelt på region

Alt i alt kommer håndværkerne til den aftalte tid, hvilket er erfaringen for 84,8% af danskerne.

I Region Nordjylland oplever man i lidt højere grad end i resten af landet, at håndværkerne stort set aldrig kommer til den aftalte tid.

Hvad er dine erfaringer med håndværkernes fremmøde – kommer de til den aftalte tid? (Fordelt på region, tal i pct.)

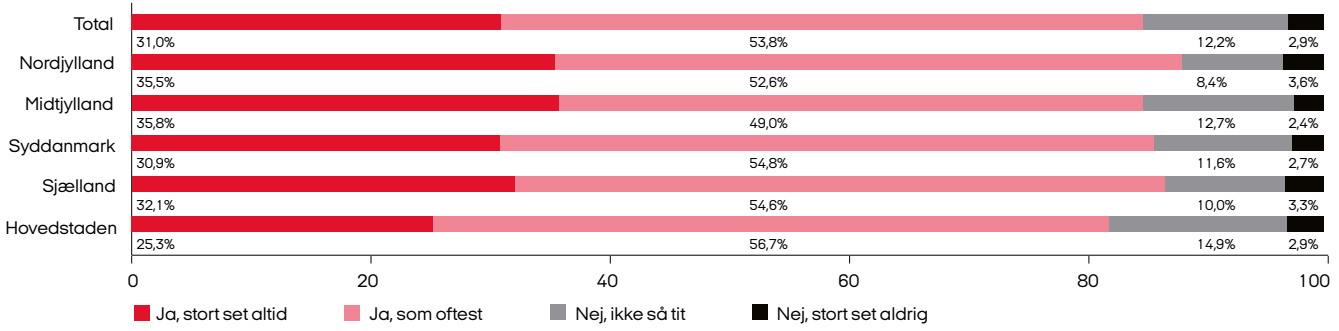

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig og har benyttet håndværkere inden for de seneste to år. n = 2.860

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Håndværkernes punktlighed fordelt på region

Men samtidig er der i region Nordjylland, sammen med dem, der bor i region Midtjylland, en større andel, der faktisk har oplevet en forbedring i håndværkernes fremmøde, når der sammenlignes med resultatet fra 2022.

I region Hovedstaden er andelen, der stort set altid oplever, at håndværkerne kommer til den aftalte tid, jævnt faldende over årene.

Der er en sammenhæng mellem, hvor tætbefolket et område man bor i og hvor dårlige erfaringer, man har med håndværkernes fremmøde.

Færrest i landdistrikterne oplever, at håndværkerne ikke kommer til tiden.

I Hovedstadsområdet er det ca. hver femte.

Hvad er dine erfaringer med håndværkernes fremmøde – kommer de til den aftalte tid?
[Dem der svarer "Ja, stort set altid", fordelt på region og år, tal i pct.]

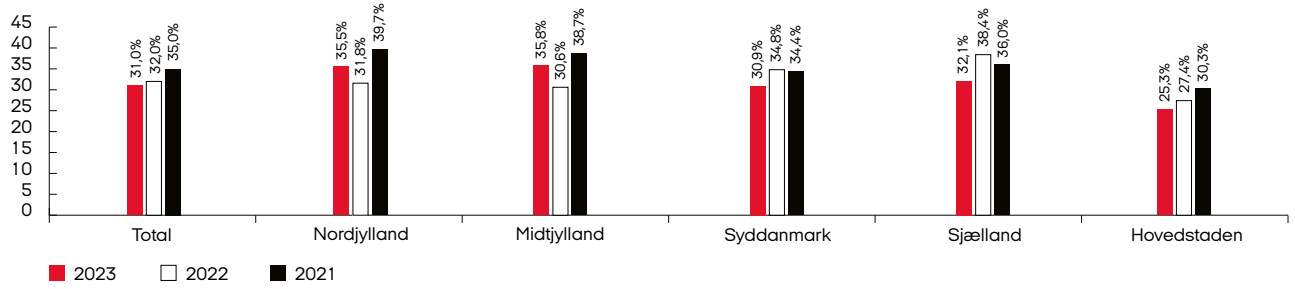

Sammenhæng mellem erfaringer med håndværkernes fremmøde og urbanisering.
[Dem der svarer "Nej, ikke så tit / Nej, stort set aldrig", fordelt på urbanisering, tal i pct.]

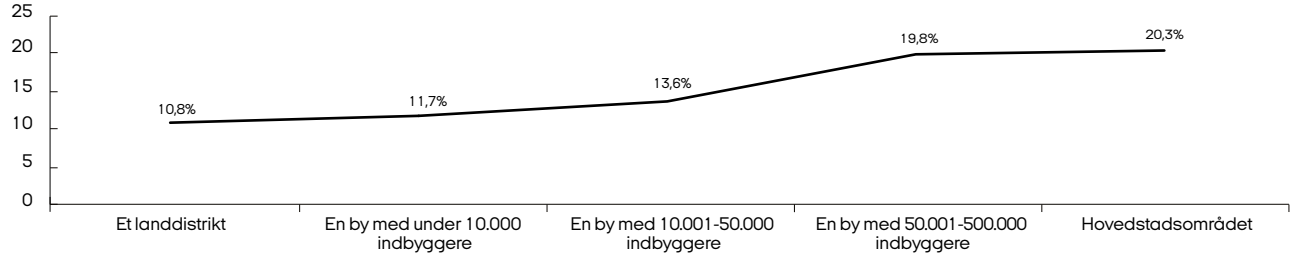

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig og har benyttet håndværkere inden for de seneste to år. n = 2.860

Vedligeholdelsesarbejde

– Udbedring af småskader og større vedligeholdelsesarbejde fordelt på boligens opførelsesår

I de boliger, der er opført frem til 1980, er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader på boligen i det foregående år.

Det samme gælder for udførelsen af større vedligeholdelsesarbejde.

Og uanset om der er tale om småskader eller større vedligeholdelsesarbejde, er det især beboerne i de ældste huse, der har været mest aktive i det forgangne år.

I de nyeste boliger finder man i højere grad dem, der hverken har foretaget – eller overvejet at udbedre småskader og/eller større vedligeholdelsesarbejde i deres bolig.

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: småskader.
(Fordelt på opførelsesår, tal i pct.)

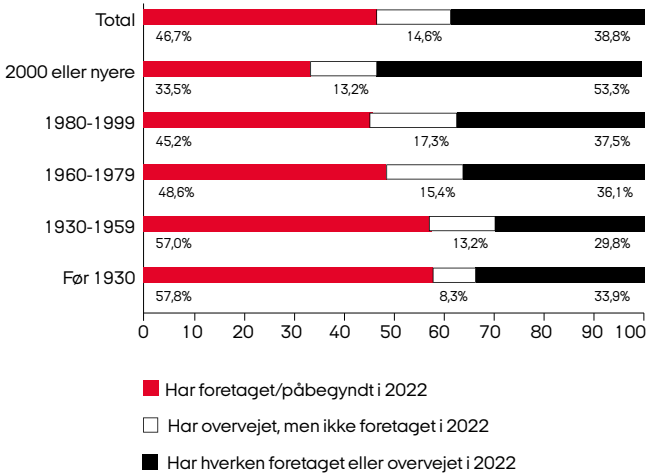

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: større vedligeholdelsesarbejde.
(Fordelt på opførelsesår, tal i pct.)

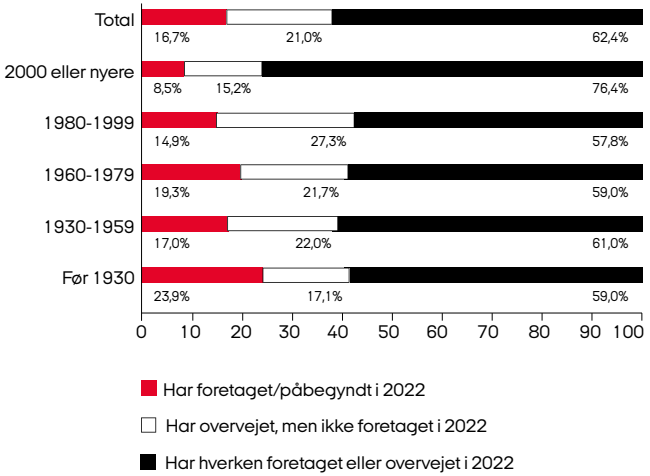

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig, n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres motiver til at vedligeholde

74,4% af beboerne i ejer- eller andelsboliger tager hånd om boligens stand, inden der udvikler sig egentlige problemer, der kan medføre behov for en større reparation.

En lige så stor andel ser vedligeholdelse som en nødvendighed, da det kan blive dyrere at vente.

For 64,5% af ejer- og andelsbeboerne øger vedligeholdelsen glæden ved at bo i hjemmet.

Færrest lader sig motivere af, at vedligeholdelse er en hobby. Det adskiller sig ikke fra tidligere år.

Hvilke forhold motiverer til at få foretaget generel vedligeholdelse i din husstand?
(Prioriter tre svar, tal i pct.)

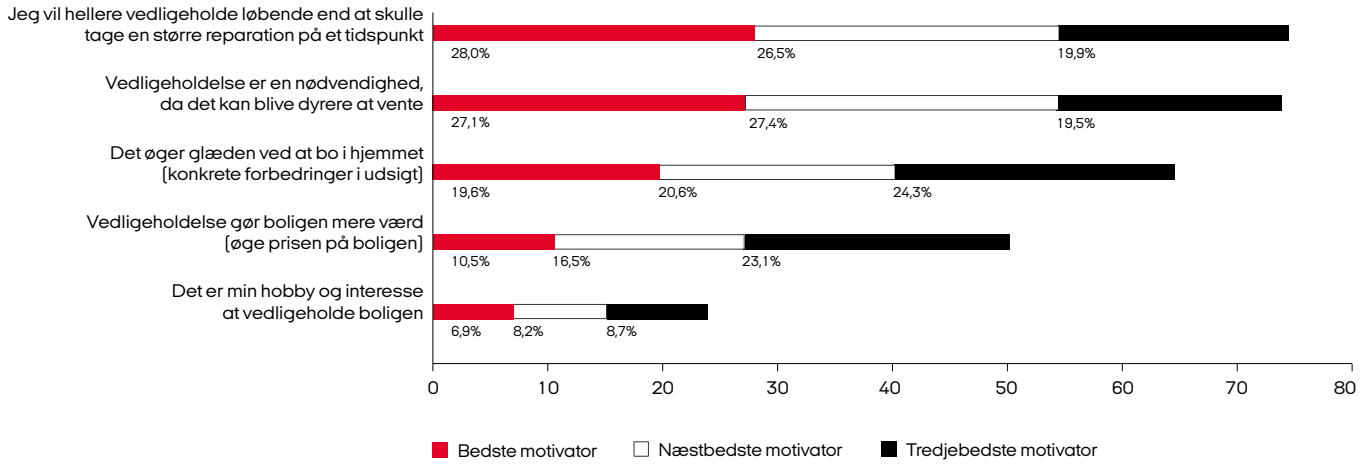

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig, n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde

Ikke overraskende spiller økonomi ind, når det kommer til de væsentligste barrierer for at vedligeholde boligen.

Således svarer 26,4%, at den væsentligste barriere er økonomi.

Derefter følger manglende erfaring med gør-det-selv arbejde, som 11,9% nævner som den væsentligste barriere.

Færrest nævner, at det er manglende tillid til håndværkerne, som den væsentligste barriere.

Barrierer mod at få foretaget generel vedligeholdelse i sin husstand. (Prioriter tre svar, tal i pct.)

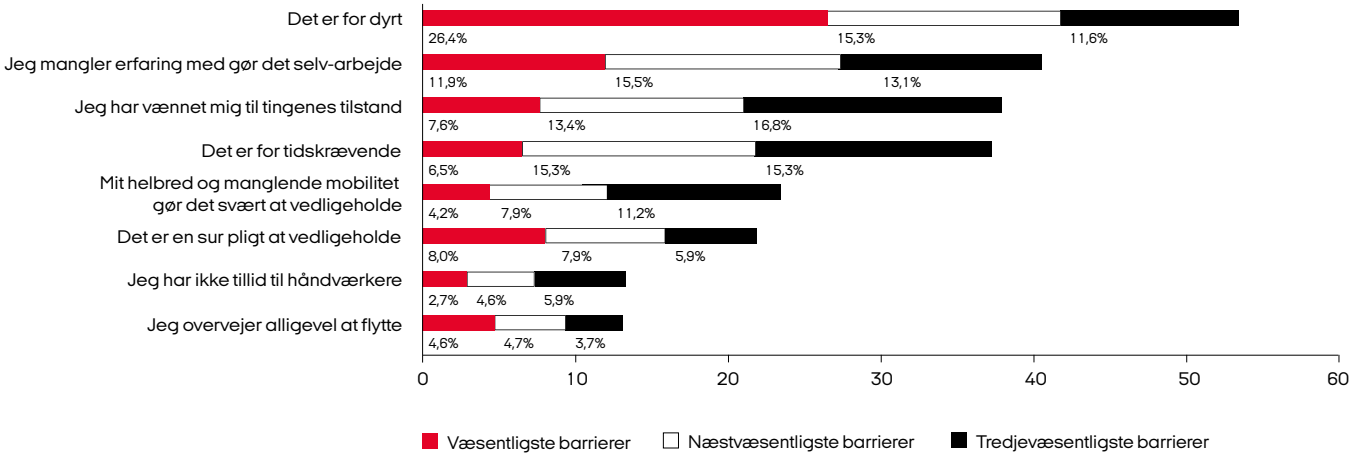

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde

Andelen, der svarer økonomi, er steget i forhold til resultatet fra 2022 undersøgelsen.

Erfaringen med gør det selv-arbejde er på niveau med resultatet fra 2022.

Væsentligste barrierer mod at få foretaget generel vedligeholdelse i sin husstand over tid. (Kun ét svar, tal i pct.)

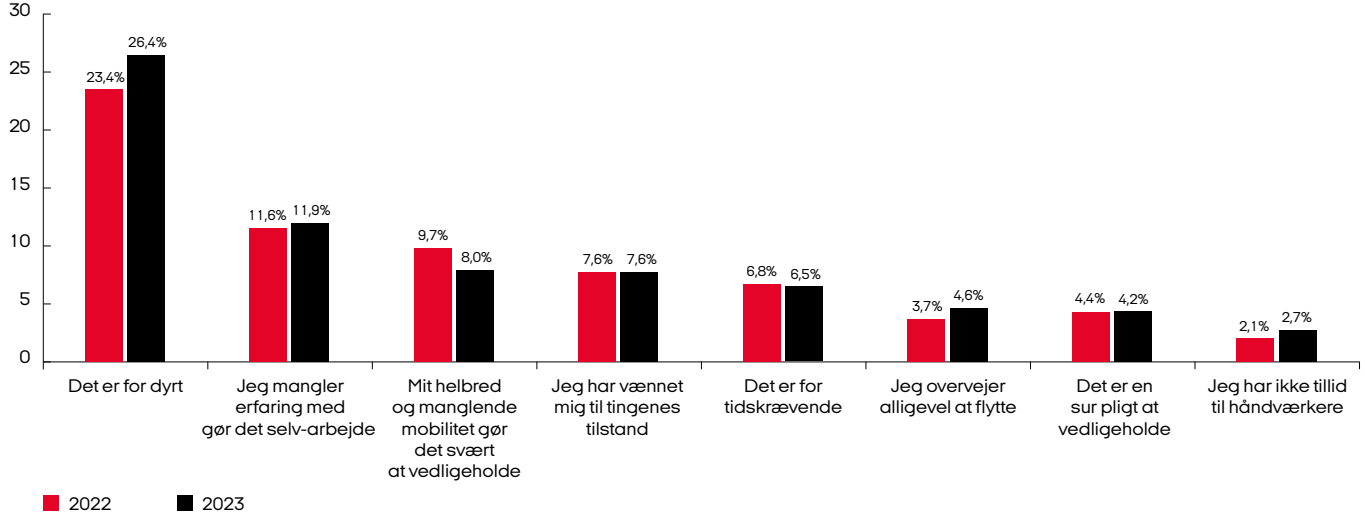

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde fordelt på beboernes alder

De unge bolig-/andelsejere er især opmærksomme på økonomien (det er for dyrt), at de mangler erfaring med gør det selv-arbejde, samt at generel vedligeholdelse er tidskrævende. Det er ikke i samme grad tilfældet for den ældre del af bolig-/andelsejerne.

Flytteplaner er især udbredt blandt de helt unge bolig-/andelsejere som årsag til ikke at foretage generel vedligeholdelse af deres bolig.

Blandt dem, der er 70 år eller mere, er det især helbred og mobilitet, der ses som en barriere.

Desto yngre bolig-/andelsejerne er, desto mere ser man vedligeholdelse som en sur pligt.

Væsentligste barrierer mod at få foretaget generel vedligeholdelse i sin husstand. (Fordelt på alder, tal i pct.)

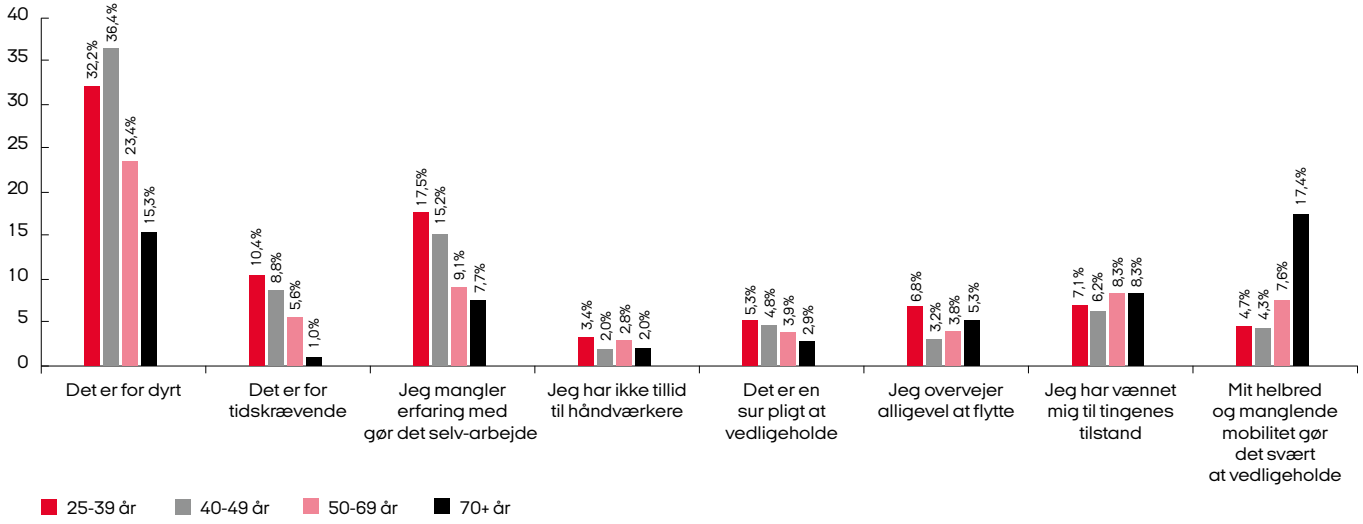

Base: Bor i ejer- eller andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne over tid

69,9% af boligejerne svarer, at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når der foretages vedligeholdelse af boligen.

Det er en stigning i forhold til resultatet fra sidste år.

Samtidig øges andelen for, hvem boligens arkitektur er meget vigtig.

Hvor vigtig er boligens arkitektur (design, udseende), når du vedligeholder din bolig? (Fordelt over tid, tal i pct.)

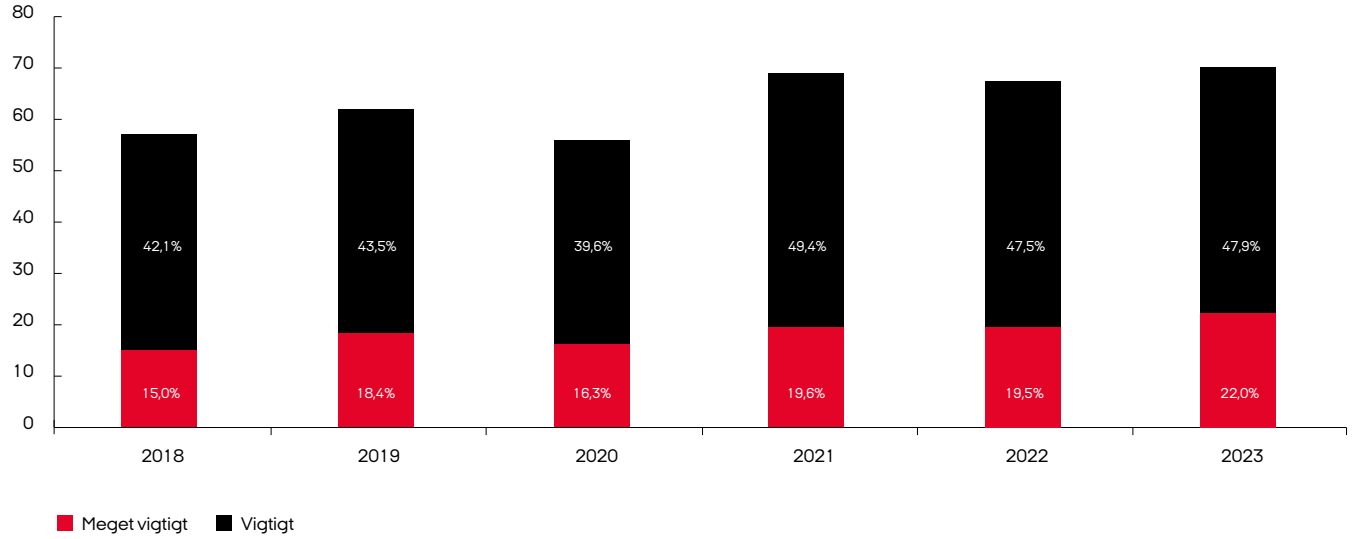

Base: Boligejere(i villa, parcelhus, gård eller lejlighed), n = 4.300

Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne fordelt på boligtype

Særligt blandt ejere i typehuse af nyere dato samt ejer af funkisvillaer og murermester-villaer er boligens arkitektur meget vigtig eller vigtig, når der vedligeholdes.

Blandt ejerne af parcelhuse fra 1960 til 2000 finder man den laveste andel, der svarer at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når der vedligeholdes.

Især for dem, der bor i ældste og i de nyeste etageejendomme, er arkitekturen vigtig, når boligen vedligeholdes.

Hvor vigtig er boligens arkitektur (design, udseende), når du vedligeholder boligen?
[Dem, der svarer meget vigtig/vigtig, fordelt på hustype, tal i pct.]

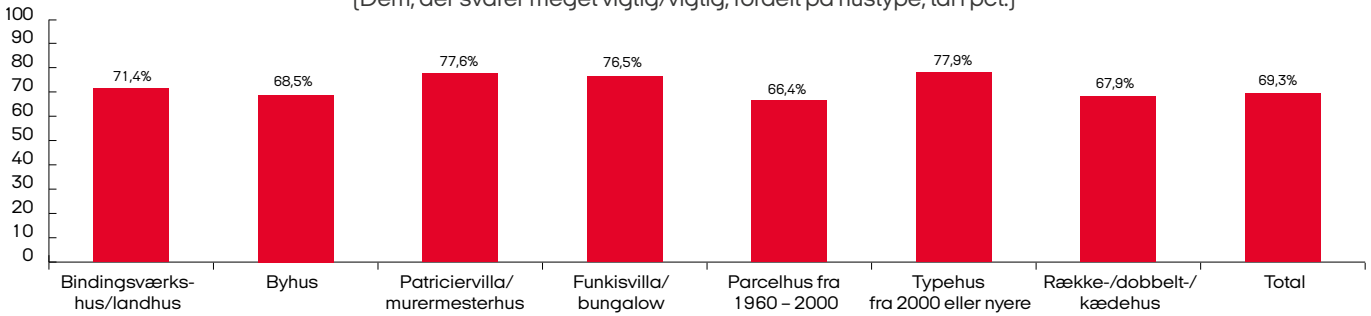

Hvor vigtig er boligens arkitektur (design, udseende), når du vedligeholder boligen?
[Dem, der svarer meget vigtig/vigtig, fordelt på etageejendommens opførelsesår, tal i pct.]

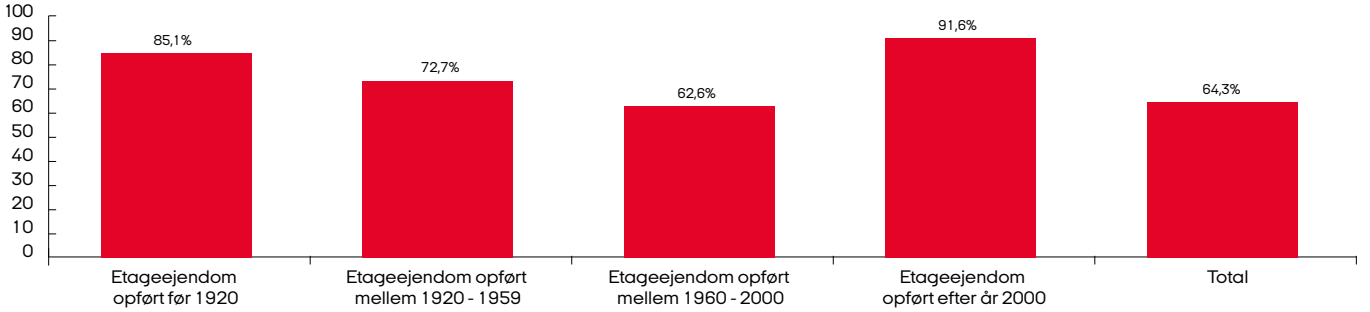

Base: Boligejere (i hus / villa / parcelhus, række- / klynge-/ kædehus, gård), n = 3.894
Base: Boligejere i etageejendom, n = 406

Boligens vedligehold

– Gennemførte til- og ombygninger

Udskiftning af vinduer er den større til- og ombygning flest har foretaget. Sådan har det også været i de foregående år.

Umiddelbart derefter følger nye gulve samt etablering af en terrasse eller en altan.

Færrest har foretaget eller påbegyndt en egentlig tilbygning.

Nyt køkken, nyt bad samt nye vinduer er de områder flest har overvejet, uden at det har medført en egentlig aktivitet i det foregående år.

Hvilke større til- og ombygninger har du foretaget/påbegyndt eller overvejet i det forgangne år? (Tal i pct.)

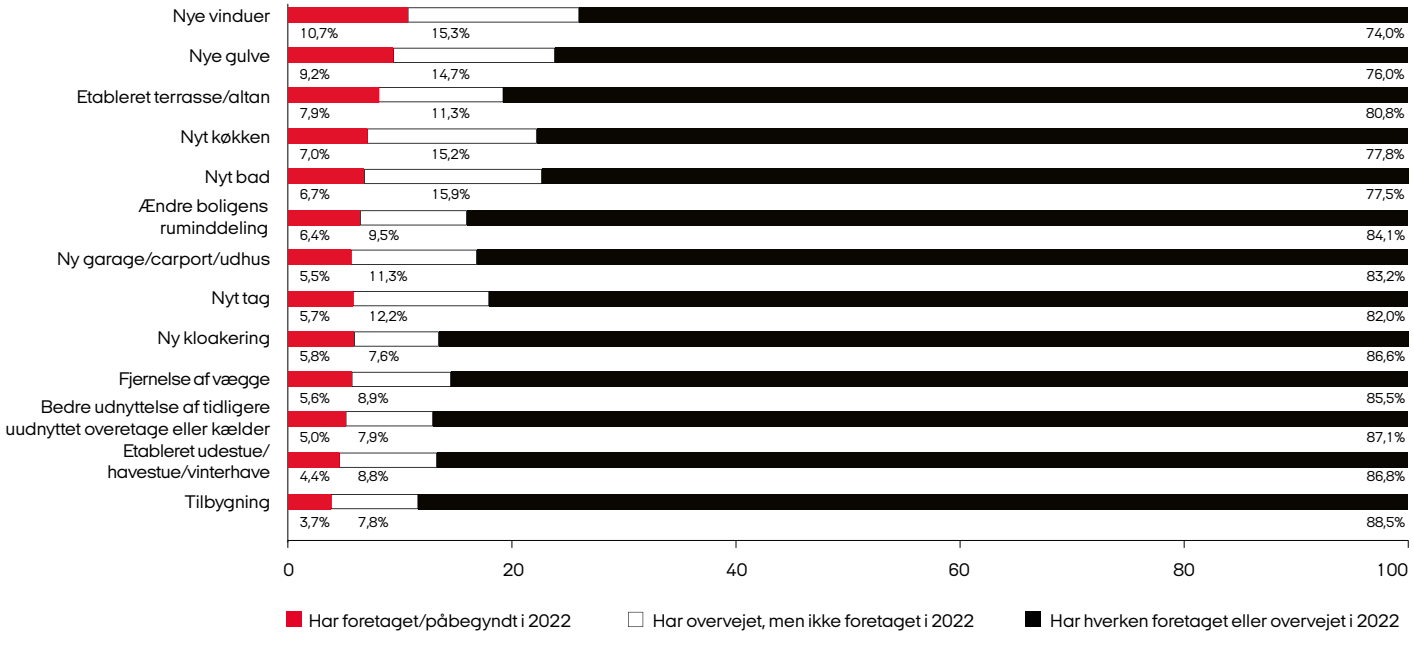

Base: Bor i ejerbolig eller andelsbolig, n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes motiver for større til- eller ombygninger

Det at skabe rammen om det gode liv er det forhold, som har størst betydning for at få foretaget en større til- eller ombygning. Det svarer 30,3% af bolig- og andelsboligejerne.

Derefter sker der et niveauskift ned til de to efterfølgende motiver; at øge boligens salgsværdi samt behovet for mere plads.

Hvilket forhold motiverer mest til at få foretaget en større til- eller ombygning af din bolig? (Tal i pct.)

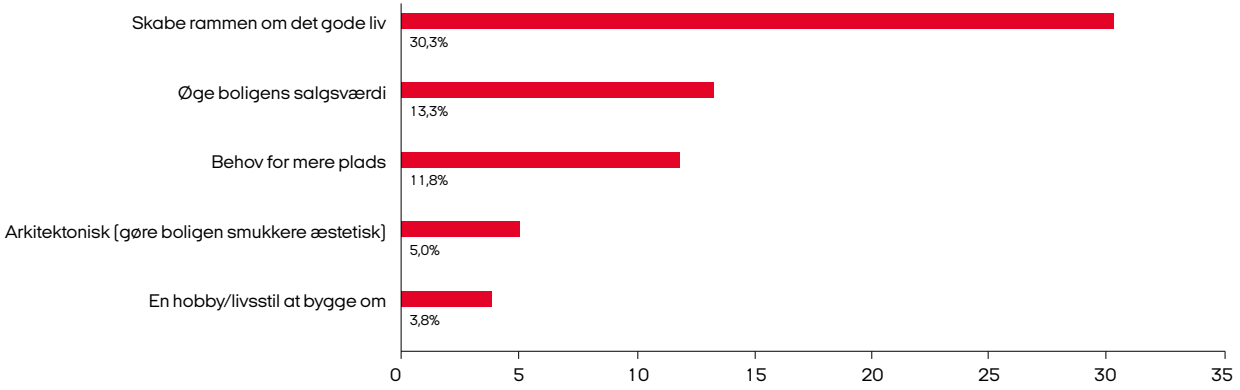

Base: Bor i ejerbolig eller andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes barrierer for større til- eller ombygninger

Økonomien spiller ind, når bolig- og andelsejerne skal nævne de barrierer, de støder på. Det er for dyrt, og så prioriterer man at bruge sine midler på andet end huset. Sådan er det i år, og sådan var det de foregående år.

For flere bolig- og andelsejere er der fokus på barrierer, der omhandler det besværlige og uoverskuelige i at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger i boligen (orker ikke besværet, for stor en påvirkning af hverdagen, svært at overskue det formelle samt uoverskueligt om hvorvidt projektet lykkedes).

Kun en mindre andel ser miljøbelastning og manglende bæredygtighed som en barriere for at foretage til- eller ombygninger. Det samme gælder for tilliden til håndværkerne, der heller ikke er den store hindring for at gå i gang.

Hvad er den væsentligste barriere for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? (Tal i pct.)

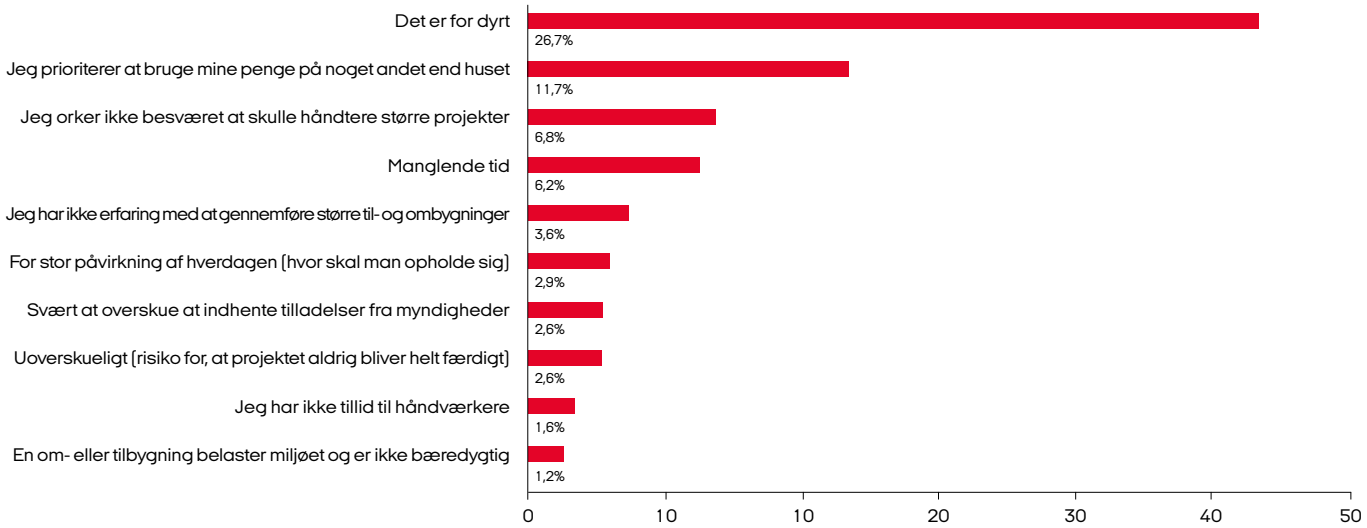

Base: Bor du i ejer-, andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes barrierer for større til- eller ombygninger fordelt på alder

Generelt har de helt unge bolig- og andelsboligejere flest barrierer for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger. I forhold til de ældre bolig- og andelsejere er det især på grund af økonomi, manglende tid, at det er uoverskueligt, manglende erfaring, samt at det er en for stor påvirkning af hverdagen.

Det er også i den yngre aldersgruppe, at miljøbelastningen og manglende bæredygtighed i højere grad nævnes som en barriere.

I takt med, at man bevæger sig op i aldersgrupperne, øges andelen der svarer, at man prioriterer at bruge sine penge på noget andet end huset.

Hvad er den væsentligste barriere for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

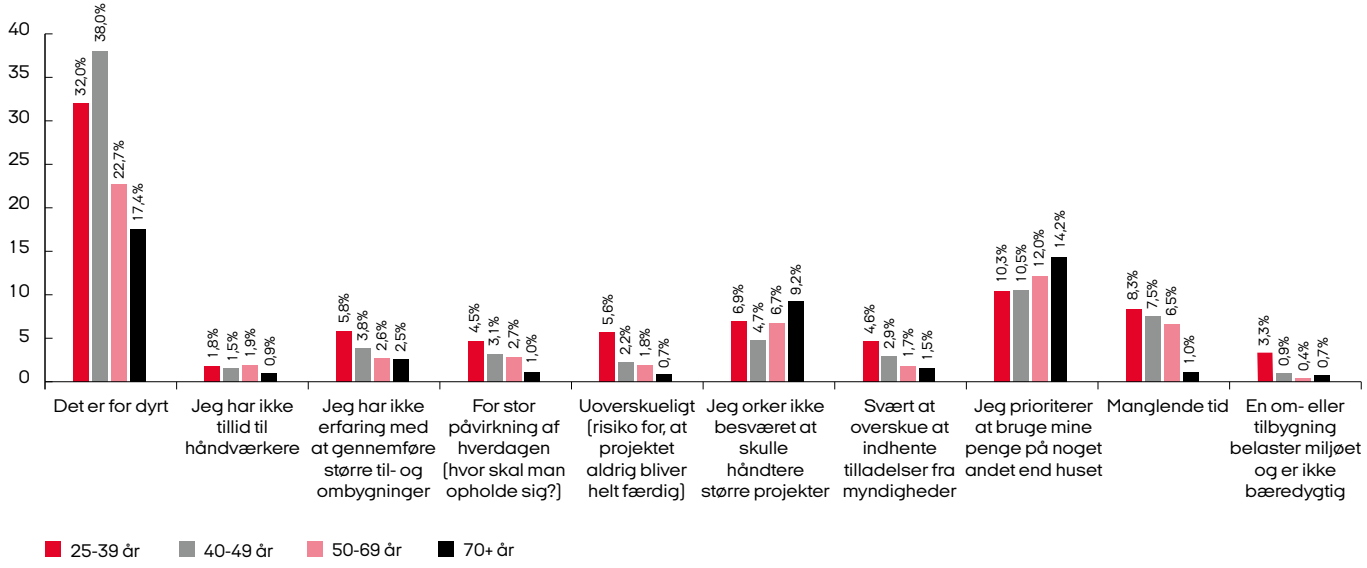

Base: Bor du i ejer-, andelsbolig. n = 4.847

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes valg af bæredygtige byggematerialer

7,6% af alle, der har gennemført et eller flere til- og ombygningstiltag i 2022 har konsekvent tilvalgt bæredygtige byggematerialer.

Ca. hver femte er i tvivl om, hvorvidt de har valgt bæredygtige byggematerialer.

Det er især i forbindelse med egentlige tilbygninger og etablering af udestue/havestue, at der anvendes bæredygtige byggematerialer.

I forbindelse med nye vinduer og nye gulve, de tiltag flest har foretaget i 2022, er der færrest, der har valgt bæredygtige byggematerialer.

Har du i forbindelse med dine til- og ombygninger valgt bæredygtige byggematerialer (materialer der kan genbruges, produkter af naturmaterialer, produkter med lav CO_2-udledning, miljømærkede produkter etc.)? (Tal i pct.)

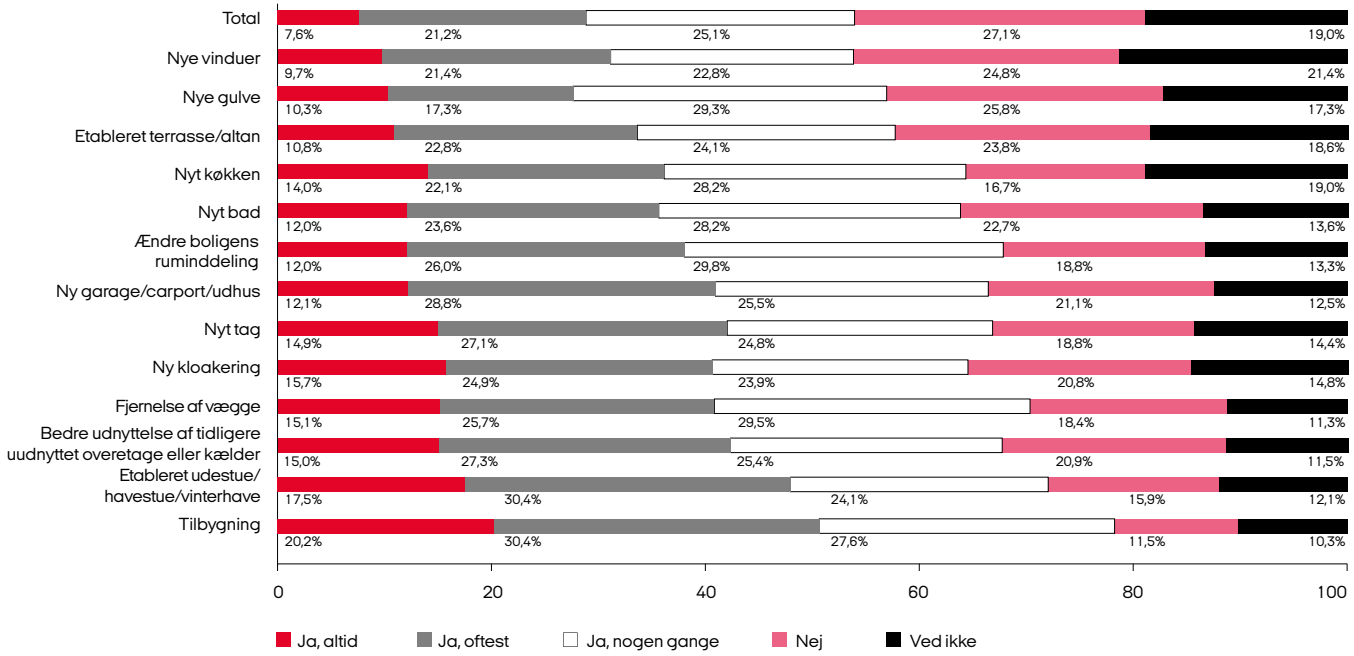

Base: Bor i ejerbolig eller andelsbolig og har foretaget/påbegyndt til- eller ombygning i 2022. n = 1,668

Kapitel 9

Corona og det byggede miljø

Corona og det byggede miljø – resumé

Med dette kapitel afslutter vi tre års analyse med fokus på coronakrisen.

Danskerne er nu vendt tilbage til en mere "normal" hverdag,hvor alle coronarestriktioner er ophævet, hvilket ikke var tilfældet i 2021.

Der er derfor skåret ned på antallet af spørgsmål vedrørende dette område i 2023 analysen.

Kapitlet viser bl.a.:

- Corona påvirker ikke danskernes vurdering af, om det er attraktivt at bo i byen, i en forstad eller på landet nær så meget som i 2021.
- Især i 2021 var der en stor andel, der syntes, at corona havde gjort det attraktivt at bo på landet.
- Vi finder en positiv sammenhæng mellem, hvor man bor i dag og i hvilken grad, man er enig i, at corona har gjort det mere attraktivt i byen, i en forstad eller på landet.
- Mulighederne for at kunne arbejde digitalt har siden 2021 fået en stigende andel af danskerne til at overveje, at flytte længere væk fra deres nuværende arbejdsplads. Det gælder især blandt dem, der bor i hovedstadsområdet.

Corona og det byggede miljø

– Under/efter coronakrisen

I takt med, at corona ikke længere er en samfundskritisk sygdom, stiger andelen, der svarer, at corona ikke påvirker deres vurdering af, om det er attraktivt at bo i byen, i en forstad eller på landet.

Især er andelen, der er enige i, at corona har gjort det mere attraktivt at bo i de små byer/på landet faldet med mere end 36% i forhold til 2021.

Hvor enig eller uenig er du i, at corona har gjort det mere attraktivt at bo i byen, i en forstad, på landet. (Fordelt på år, tal i pct.)

2023	At bo i byen	At bo i en forstad/et parcelhuskvarter	At bo i de små byer/på landet
Meget enig	4,6	5,5	9,5
Enig	12,4	22,7	20,6
Uenig	21,2	12,1	11,6
Meget uenig	6,8	3,3	3,2
Corona har ikke påvirket min vurdering	55	56,5	55,1
2022			
Meget enig	5,7	7,1	12,3
Enig	12,2	24,4	23,3
Uenig	22,4	12,8	10,9
Meget uenig	9,2	3,9	3,2
Corona har ikke påvirket min vurdering	50,5	51,9	50,3
2021			
Meget enig	5,6	8,4	17,4
Enig	11,1	31,2	29,8
Uenig	26,8	12,6	8,5
Meget uenig	13,0	3,7	2,5
Corona har ikke påvirket min vurdering	43,4	44,1	41,8

Base: Fuld, n = 7.399

Corona og det byggede miljø

– Under/efter coronakrisen

Blandt de danskere, der i dag bor i et landdistrikt eller i en by med under 10.000 indbyggere, finder man i højere grad også dem, der er enige i, at corona har gjort det mere attraktivt at bo på landet.

Ligeledes er det blandt dem, der i dag er bosat i hovedstadsområdet eller i tættere bebyggede områder, man finder en større andel, der svarer, at corona har gjort det mere attraktivt at bo i byen.

Danskere der er meget enige eller enige i, at corona har gjort det mere attraktivt at bo i byen, i en forstad, på landet.
(Fordelt på urbanisering, tal i pct.)

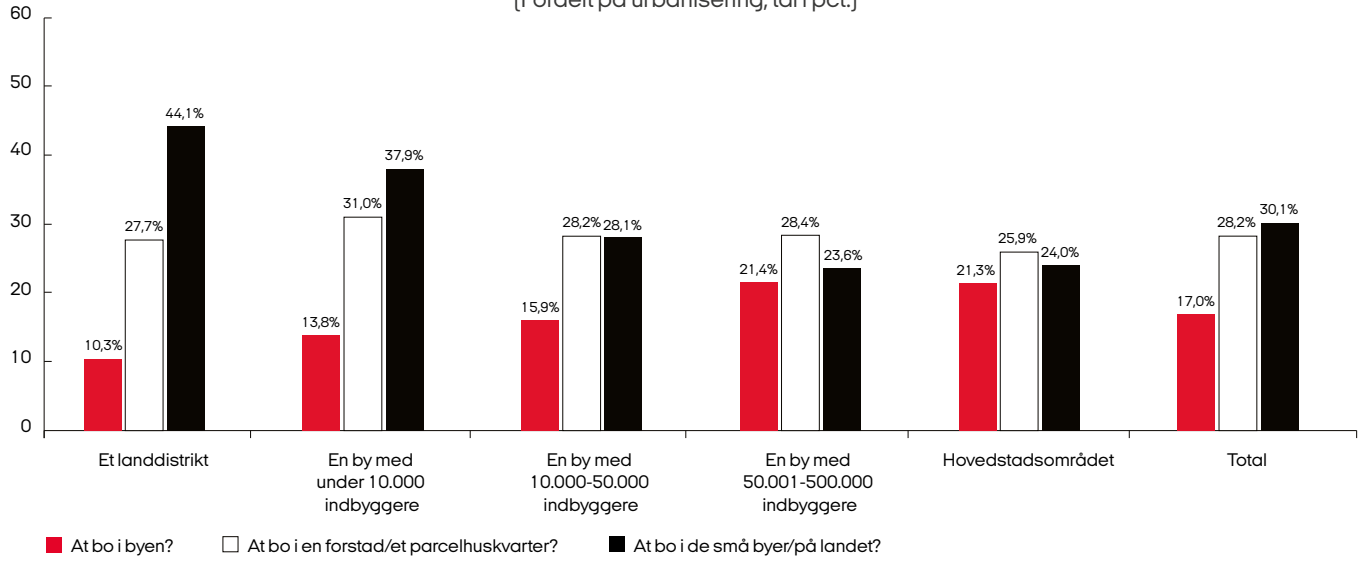

Base: Fuld, n = 7.399

Corona og det byggede miljø

– Under/efter coronakrisen

Da spørgsmålet blev stillet i 2021, hvor corona var en større del af danskernes hverdag, var andelen, der svarede at de var enige i at corona havde gjort det mere attraktivt at bo i byen, på samme niveau, som vi ser i dag.

Derimod var andelen, der var enige i, at corona havde gjort det mere attraktivt at bo på landet eller i en forstad, væsentligt højere i 2021, end det er tilfældet i dag.

Danskere der er meget enige eller enige i, at corona har gjort det mere attraktivt at bo i byen, i en forstad, på landet.
(Fordelt på år, tal i pct.)

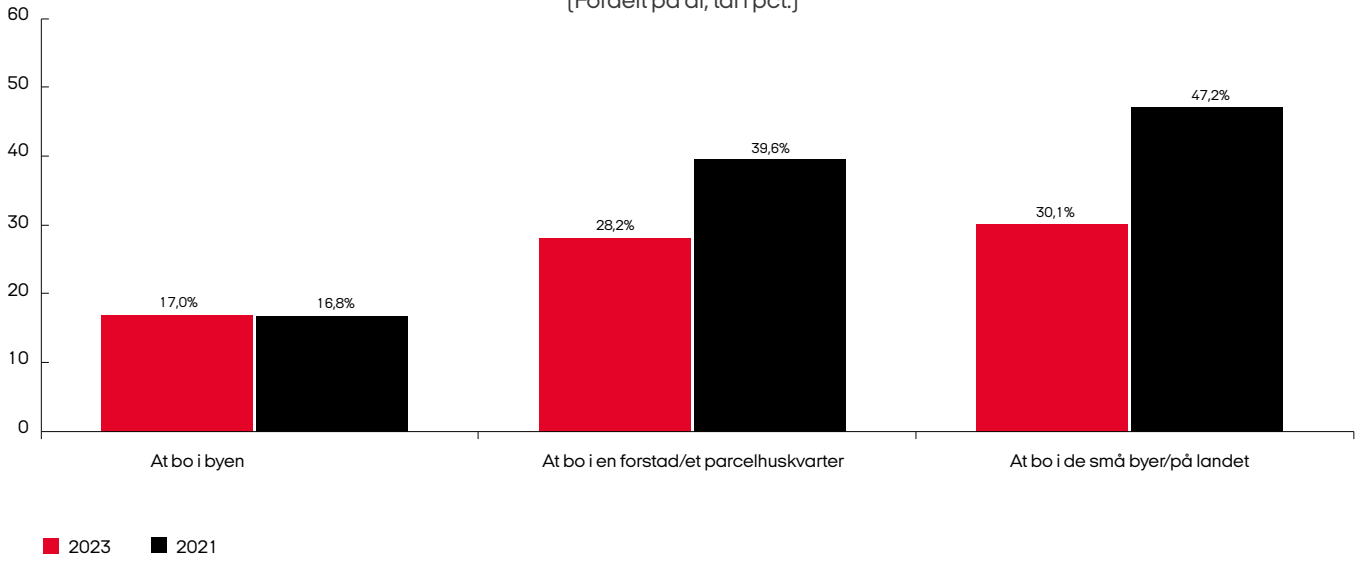

Base: Fuld, n = 7.399

Corona og det byggede miljø

– Under/efter coronakrisen

Mulighederne for at kunne arbejde digitalt har siden 2021 fået en stigende andel af danskerne til at overveje at flytte længere væk fra deres nuværende arbejdsplads.

Overvejelserne er størst blandt dem, der i dag bor i Hovedstadsområdet.

Har mulighederne for at arbejde digitalt ændret dine overvejelser, om hvor du kunne forestille dig at bo? (Fordelt på årstal, tal i pct.)

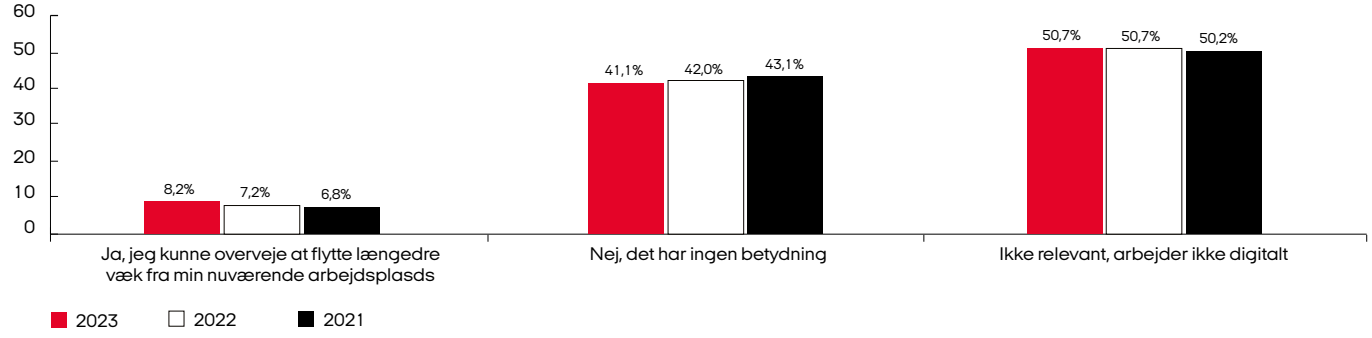

Danskere der kunne overveje at flytte længere væk fra deres nuværende arbejdsplads. (Fordelt på urbanisering, tal i pct.)

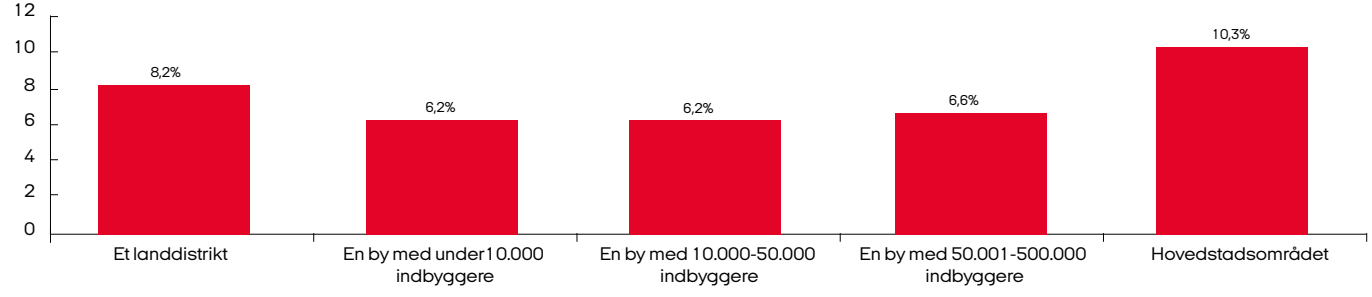

Base: Fuld, n = 7.399

Kapitel 10

Metode

Metode

– Baggrund og nøglebegreber

Baggrund

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.399 nationalt repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år.

Data er indsamlet i perioden den 1. marts til den 13. marts 2023 af Kantar Gallup, vha. CAWI (Computer Assisted Web Interviews).

Vejning

Data er vejet på køn, alder, region samt uddannelse. Danmarks Statistik er brugt som kilde.

Nøglebegreber

Livskvalitet: her spørges til oplevet tilfredshed med tilværelsen på en skala fra 0-10, hvor 0 er meget utilfreds, og 10 er meget tilfreds.

Urbanisering

Urbaniseringsgrad defineres af Kantar Gallup ud fra fem kategorier:

- Et landdistrikt (under 200 indbyggere)
- En by med op til 10.000 indbyggere
- En by med 10.001-50.000 indbyggere
- En by med 50.001-500.000 indbyggere
- Hovedstadsområdet

Større ombygninger

Større/mindre vedligehold baseres på respondentens egen definition.

Gør det selv-arbejde

Baseres på respondentens egen definition.

Metode

– Oversigt over baggrundsvariable

Undersøgelsen rummer følgende baggrundsvariable

- Køn (mand/kvinde)
- Alder (25-39, 40-49, 50-69, 70+)
- Civilstand
- Geografi (postnummer og region)
- Urbaniseringsgrad
- Husstandsindkomst
- Uddannelsesniveau
- Boligform (hus/villa/parcelhus, rækkehus/klyngehus, landejendom/gård, etageejendom, værelse)
- Ejerform (privat udlejning, almen boligforening, leje, andel, ejer)
- Hjemmeboende børn (ja/nej, samt børnenes alder)
- Husets opførelsesår (før 1930, 1930-1959, 1960-1979, 1980-1999, 2000 eller nyere)
- Kælder (ja/nej)
- Antal personer i husstanden
- Hvilken sal (hvis etageejendom)
- Altan
- Gårdmiljø
- Antal år i nuværende bolig
- Boligens størrelse
- Opvarmning af bolig

Metode

– Oversigt over variable

Undersøgelsen rummer følgende emner

- Oplevet livskvalitet
- Hvad optager boligejerne
- Generel vedligeholdelse
- Større til- og ombygninger
- Valg af håndværker/rådgivning
- Indeklima
- Børneværelset
- Opvarmning og energiforbedringer
- Bekymringer
- Stedbundne potentialer
- Bygningskultur
- Boligmiljøer
- Bæredygtighed
- Corona og det byggede miljø

Boligejeranalysen

Boligejeranalysen er en underdel af den samlede analyse.

Denne del har været gennemført af Kantar Gallup A/S for Videncentret Bolius siden 2012. Vi har valgt at videreføre en lang række af spørgsmålene i den udvidede 2023-version, således at vi kan videreføre relevante tidsserier.

Denne del af undersøgelsen rummer således i alt 3.894 gennemførte interviews indsamlet i følgende målgruppe:

- Fyldt 25 år
- Bor i ejerbolig
- Bor i enten hus/villa/parcelhus eller række-/klynge-/kædehus eller gård
- Ejer selv boligen, eller boligen ejes af samlever eller i fællesskab med samlever

Kontaktdata og kreditering

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller konkrete data, er du velkommen til at kontakte en af følgende:

Henrik Mahncke,
Analysechef i Realdania
hma@realdania.dk
+45 21 22 37 29

Henrik Sonne,
Senioranalytiker i Videncentret Bolius
hso@bolius.dk
+45 24 46 65 90

Foto:
Nils Meilvang
Steffen Stamp
Camilla Stephan
Claus Bjørn Larsen
Klaus Bo

TRYKT I DANMARK

FSC
www.fsc.org
MIX
Papir fra
ansvarlige kilder
FSC® C016433

NORDISK MILJØMÆRKNING
Miljømærket tryksag 5041 0504